BONDIA® ARUBA

Diasabra 21 di Juni 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Por run Aruba…
Cu menos ministro…?

Pagina 5

Dia Mundial di Refugiado: Un bista riba proteccion y desafionan

Pagina 2

- **Aruba ta spera crecemento economico segun e Economic Outlook 2024-2026** Pagina 4
- **Varios drone intercepta pa polis na Den Haag den anticipacion di e cumbre di NATO** Pagina 9
- **Hues ta cuestiona si trupanan na Los Angeles ta violando e Ley di Posse Comitatus** Pagina 24

Aruba, Sint Maarten y Corsou ta remarca importancia di cooperacion den tema di seguridad y husticia

Pagina 3

Cuba: Diaz-Canel ta hustifica represion di e regimen

Pagina 11

Putin ta bisa cu Rusia a comparti propuesta di paz cu Israel y Iran

Pagina 23

Dia Mundial di Refugiado: Un bista riba proteccion y desafionan

Dia 20 di juni mundo ta conmemora Dia Mundial di Refugiado, un dia internacional designa pa Nacionnan Uni pa honra refugiadonan rond mundo. Riba e dia aki mundo ta celebra e forsa y curashi di hendenan cu a ser forsa pa huy for di nan pais natal pa scapa di conflicto of persecucion. Dia Mundial di Refugiado ta un ocasion pa construi empatia y comprension pa nan situacion dificil y pa reconoce nan resiliencia den reconstrui nan bida.

NO HUMAN BEING IS ILLEGAL
LET THE REFUGEES IN! No One should be punished for seeking asylum
XAVIER COLL

Segun datonan oficial di Nacionnan Uni (UN) cada minuut 20 hende ta laga tur cos atras pa scapa di guera, persecucion of teror. Tin varios tipo di persona cu a ser forsa pa bandona nan pais.

Refugiado: Un refugiado ta un hende cu a huy for di su cas y pais debi na "un miedo bon funda di persecucion pa motibo di su rasa, religion, nacionalidad, miembresia den un grupo social particular, of opinion politico", segun e Convencion di Refugiado di Nacionnan Uni di 1951. Hopi refugiado ta den exilio pa scapa di e efectonan di desasternan natural of causa pa hende.

Solicitantenan di Asilo: E solicitantenan di asilo ta bisa cu nan ta refugiado y a huy di nan cas mescos cu refugiadonan ta haci, pero nan reclamo pa status di refugiado no ta evalua definitivamente ainda den e pais unda nan a huy.

Personanan Desplasa Internamente (IDP): Esaki ta e personanan cu no a crusa un frontera internacional pero a muda pa un region diferente for di esun cu nan ta yama cas dentro di nan mesun pais.

Personanan sin Estado: E personanan aki ta personanan cu no tin un nacionalidad reconoci y no ta pertenece na ningun pais. Situacionnan di sin estado por lo general ta ser causa pa discriminacion contra cierto gruponan. Nan falta di identificacion — un certificado di ciudadania — por exclui nan di acceso na servicio importante di gobierno, incluyendo cuido di salud, educacion of empleo.

Repatriadonan: E repatriadonan ta ex-refugiadonan cu ta regresa nan propio pais of regionnan di origen despues di tempo den exilio. Repatriadonan mester di sosten continuo y asistencia di reintegracion pa garantisa cu nan por reconstrui nan bida na cas.

E Convencion di Refugiado di 1951 di Nacionnan Uni y su Protocol di 1967 ta yuda proteha e refugiadonan. Nan ta e unico instrumentonan legal mundial cu ta cubri e aspectonan mas importante di bida di un refugiado. Di acuerdo cu nan provisionnan, refugiadonan merece, como minimo, e mesun normanan di trato cu otro ciudadanonan stranhero ta disfruta di dje den un pais determina y, den hopi caso, e mesun trato cu ciudadanonan.

E Convencion di 1951 ta contene un cantidad di derecho y tambe ta resalta e obligacionnan di refugiadonan pa cu nan pais anfitrion. E piedra angular di e Convencion di 1951 ta e principio di "no-refoulement". Di acuerdo cu e principio aki, un refugiado no mester ser debolbi na un pais caminda e ta enfrenta menasanan serio pa su bida of libertad.

E proteccion aki no por ser reclama pa refugiadonan cu ta ser considera un peliger pa e seguridad di e pais, of cu a ser condena pa un crimen particularmente serio, cu ta ser considera un peliger pa e comunidad.

E derechonan den e Convencion di 1951 ta inclui:

E derecho pa no ser expulsa, cu excepcion di cierto condicionnan estrictamente defini;
E derecho pa no ser castiga pa entrada ilegal den e teritorio di un Estado contratante;
E derecho di traha;
E derecho riba vivienda;
E derecho riba enseñansa;
E derecho riba alivio y asistencia publico;
E derecho riba libertad di religion;
E derecho di acceso na e cortenan;
E derecho riba libertad di movecion dentro di e teritorio;
E derecho pa ser emiti documentonan di identidad y biahe.

Algun derecho basico, incluyendo e derecho di ta un refugiado protegi, ta conta pa tur refugiado. Un refugiado ta haya derecho riba otro derechonan mas largo e keda den e pais anfitrion, loke ta basa riba e reconocemento cu mas largo e keda como refugiado, mas derecho e mester.

Aruba

Den luna di october 2024 e organisacion Amnesty Internacional a publica un rapport cu ta contene e hallazgonan di su prome investigacion tocante e situacion di Venezolanonan buscando proteccion na Aruba. A enfoca e investigacion riba e proteccion cu Aruba ta brinda na refugiadonan Venezolano.

Manera ta conoci Venezuela tin bastante aña ta pasa den un crisis profundo di derechonan humano. Violacionnan masivo di derechonan civil, politico, economico y social ta keda refleha den un escasez y falta di acceso na cuminda y remedinan, un deterioro di servicionan medico, y violencia y represion politico di parti di e estado. Na 2023 y 2024, e crisis di derechonan humano na Venezuela a intensifica miyones di Venezolanonan a huy, loke ta pone cu esaki ta un di e crisisnan di desplasamento forsa di mas grandi den mundo. Aproximadamente 7,77 miyon Venezolano a huy for di e pais desde 2015, loke ta representa 25% di henter e populacion di e pais.

Aruba ta mara na e Convencion di Nacionnan Uni relaciona cu e Status di Refugiadonan (UN Refugee Convention) y mester respeta e obligacionnan cu e convencion aki ta establece, incluyendo e principio di non-refoulement, cu ta prohibi cualkier traspaso di individuonan na luganan caminda nan ta core riesgo di persecucion, tortura of otro violacionnan serio di derechonan humano.

A pesar di ta someti na e Convencion di Refugiadonan di Nacionnan Uni, Aruba falta legislacion specifico tocante di asilo, y esnan cu ta busca proteccion ta someti na e leynan comun di inmigracion. Tampoco tin politica specifico dedica na mucha cu ta busca proteccion, loke ta pone cu mucha ta ser someti na e mesun proceduranan di asilo cu adultonan.

Esnan cu kier busca asilo na Aruba por hacie di varios manera, pero debi na e hecho cu desde 2018 a pone restriccionnan di frontera cu ta preveni trafico aereo directo entre Venezuela y Aruba, Venezolanonan ta someti na rekisitonan di visa y otro documentacion pa drenta Aruba, loke pa mayoria di e Venezolano ta dificil pa obtene na Venezuela.

Debi na e complicacionnan aki, tin hopi Venezolano cu no ta mira otro opcion cu emprende un biahe peligroso via lama, poniendo nan bida na peliger, pa asina yega Aruba di manera iregular. Sinembargo, ta considera entrada iregular un violacion di e leynan local di Aruba, y p'esey ta entrega Venezolanonan intercepta na e autoridadnan local y ta detene nan automaticamente den e centro di detencion di inmigracion di Guarda Nos Costa (GNC).

Amnesty International ta opone e detencion di inmigracion di ciudadanonan Venezolano, y ta considera cu nan deportacion ta ilegal. Ademas e ta haya cu no mester debolbe Venezolanonan na nan pais. Amnesty tambe a evalua e condicionnan di detencion y a identifica preocupacionnan durante tres bishita na e centro di detencion di inmigracion di GNC na 2021, 2022 y 2023.

A pesar cu Amnesty International a mira mehoracionnan den e condicionnan den e centro cu e transcurso di e bishitanan aki, nan ta keda preocupante. E preocupacionnan ta inclui e falta di ventilacion, e falta di actividadnan recreacional, y e movecion restringi, ya cu solamente tres biaha pa dia ta permiti e detenidonan sali for di nan celnan pa aproximadamente 30 minuut cada biaha

Amnesty International tambe a documenta casonan di asistencia medico insuficiente den detencion, manera e hecho cu no ta duna detenidonan oportunidad pa consulta un dokter a pesar cu nan tin problemanan di salud.

Amnesty International ta opone e deportacion di Venezolanonan y ta keda preocupa tocante di e proteccion cu Aruba ta brinda nan. A pesar di e esfuersonan di Aruba pa mehora e politicanan y pa mehora e condicionnan di detencion, y su colaboracionnan cu organisacionnan internacional, Amnesty International ta keda cu preocupacionnan serio tocante di e trato di Venezolanonan cu ta busca proteccion na Aruba.

Aruba, Sint Maarten y Corsou ta remarca importancia di cooperacion den tema di seguridad y husticia durante Justitieel Vierlandenoverleg

Recientemente a tuma luga e clausura di e Justitieel Vierlandenoverleg cu tabata tumando luga aki na Aruba y cu a conta cu presencia di ministernan di Husticia di Aruba, Arthur Dowers; Sint Maarten, Nathalie Tackling; y Corsou, Shalten Hato. Durante un conferencia di prensa pa clausura e reunion, e ministernan a splica con e reunionnan a bay y kico tabata algun di e temanan cu tabata riba mesa.

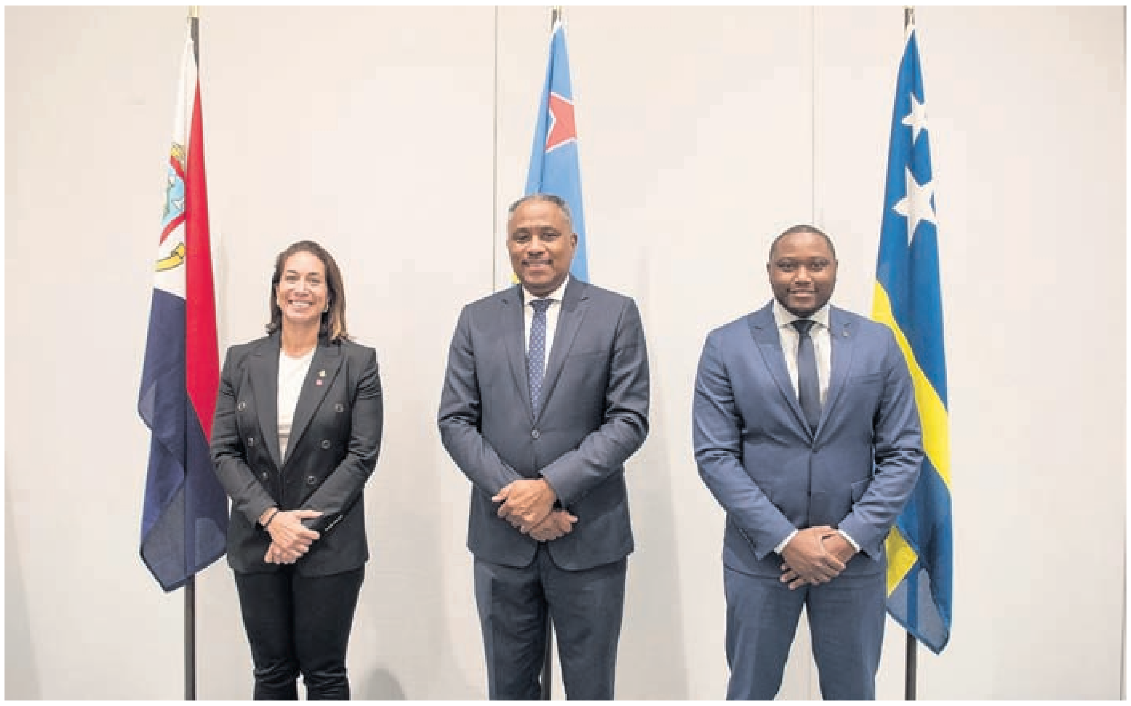

E Justitieel Vierlandenoverleg e biaha aki no a conta cu presencia di minister di Husticia Hulandes, David van Weel, door cu e no por a biaha pa motibo di trabao urgente.

Minister Dowers a splica cu e tres paisnan, Aruba, Corsou y Sint Maarten a scoge pa haci e reunion den aspecto tecnico y probecha e oportunidad hiba reunionnan di contenido y papia riba diferente reto cu e paisnan ta enfrenta.

Minister di Husticia di Sint Maarten, minister Tackling a indica cu durante su bishita pa e Justitieel Vierlandenoverleg nan a bishita KIA na y tabatin reunionnan bilateral cu e ministernan di Corsou y di Aruba. El a sigui splica cu tambe tabatin e oportunidad pa e reunion tripartiet pa discuti topiconan cu ta significante y importante pa Sint Maarten, y con nan por traha hunto riba un termino cortico pa traha riba e problemanan aki hunto. Topiconan manera crimen bao di e hobennan y violencia di arma bao di e hobennan como tambe violencia di arma general na tur tres pais.

El a agrega cu nan a dialoga tambe riba desafionan cu nan ta enfrenta na Sint Maarten ora ta trata di capacidad di cel y e buskeda di asistencia pa wak con e otro paisnan por asisti Sint Maarten cu esey.

“Mi kier gradici mi coleganan di Aruba y Corsou tambe pa expresa nan sosten y pa tambe sostene nos, naturalmente, un biaha mas cu e crisis cu nos a haya na prizon Point Blanche na Sint Maarten. Mi ta spera di por sigui traha hunto y sigui crece e relacion aki,” minister Tackling a remarca.

Minister di Husticia di Corsou, minister Hato, a indicacu e ta agradecido pa cera conoci cu e otro mandatarionan personal y alabes hiba combersacionnan bilateral cu otro.

El a splica cu durante su bishita nan tabatin e oportunidad tambe pa bishita, entre otro, Departamento di KPA caminda nan a intercambia di conocemento pa cu polis di bario y a para keto tambe riba e plataforma di colegio caminda cu korpschefnan ta bini hunto pa debati y intercambia riba e retonan diario cu nan ta confronta nan mes cu otro.

El a sigui splica cu nan a papia entre otro riba crimen bao di e hobennan mirando cu e hobennan ta e futuro. Tambe a para keto riba e tema di legalisacion, caminda cu a nota cu tur tres pais ta canando e mesun trayectorio pa combati e problematica di indocumentado na nan pais, mirando tambe cu nan kier combati entre otro traficacion di hende, mal uso di esnan cu ta mas vulenrable den e tres paisnan.

Minister Hato a indica cu nan a yega na otro, a comparti conocemento tambe y tocante e problema di arma ilegal den e tres pais, tambe nan a hiba un combersacion extenso y a hasta yega na otro pa loke ta trata combatimento di arma y crimen bao di e hobennan, pa traha mas estrecho cu otro caminda e departamentonan concerni tin cu bini hunto y asina zorg pa mas pronto posibel bin cu un plan di accion.

Minister Dowers a accentua cu loke su coleganan minister a trece dilanti y a enfatisa e importancia di e cooperacion continuo cu ta existi pa loke ta trata husticia den e Reino Hulandes.

El a splica cu ta conoci cu e tema di husticia ta un asunto di cada oais di Reino y no ta un responsabilidad di Reino. El a agrega cu sinembargo e paisnan a scoge basta aña pasa, den un forma boluntario, pa crea un sistema di cooperacion caminda cu cierto aspectonan di husticia ta ser haci den conhunto pa garantisa e continuidad di e cooperacion aki y garantisa cu tin funcionamento optimal.

El a menciona como ehempel e escogencia pa establece un Hof van Justitie cu ta funciona pa tur e partinan di Reino Hulandes. E mandatario a splica cu e Hof aki ta haci posibel tambe cu nan ta garantisa seguridad huridico, pero tambe a posibilidad pa por ehempel inversionistanan inverti den e paisnan sin cu nan ta core ningun riesgo adicional pa motibo cu e sistema hudicial no ta funciona.

Minister Dowers a subraya cu e sistema hudicial ta funciona na un nivel hopi halto, a pesar di tin su retonan, door cu e paisnan a scoge pa traha hunto den diferente tereno, aunke e no ta un obligacion legal pa nan haci’e, pero nan ta scoge pa haci’e den forma boluntario.

El a enfatisa cu e cooperacion entre e paisnan ta un cooperacion cu a crece y a ser manteni y cultiva over di basta aña y nan a mira e necesidad pa sigui haci esaki tambe. Sinembargo, el a agrega, nan ta mira tambe cu caminda nan traha hunto tin momentonan importante cu mester haci un check-up pa mira si e cosnan ta bayendo manera cu nan ta haya cu nan mester bay. El a remarca cu momento cu e ministernan ta bini hunto y cu e ambtenaarnan a topa den e reunionnan aki ta momento pa haci netamente esey.

“E paisnan ta ser confronta cu retonan grandi for di nos region, pero tambe for di e sociedadnan, y esunnan cu nos ta comparti den sociedad nos ta traha hunto riba dje y loke colega ta bisa nos mester haci palabracionnan con nos ta sigui y ta papia tambe con por duna continuidad riba nivel di maneho,” e mandatario a remarca.

El a splica cu berdad ta asina cu riba nivel operacional lo mira cu regularmente diferente organisacion den e paisnan ta coopera cu otro, pero a subraya cu nan mester bay saca mas for di esaki y lo mester haci esey den forma di un maneho pa cual mester haci palabracionnan y duna contenido den e dianan y simannan cu ta sigui riba e temanan menciona.

Minister Dowers a señala cu awor Hulanda ta mas cerca compara cu antes door cu BES ta teritorio Hulandes directo cual ta nifica cu Hulanda su responsabilidad den e teritorio aki a bira mas grandi, locual ta significa tambe cu Hulanda ta ser confronta cu e mesun retonan y ta compronde tambe miho e retonan aki.

“Esey ta haci cu nos ta bira partnernan cu ta dispuesto pa traha cu otro, cu ta compronde otro miho pero esey no ta nifica cu e no tin su desafionan. Mester keda inverti den aspecto humano di cooperacion y esey mi ta sinti cu e boluntad t’ey cerca tur e partidonan. Nos por wak back riba un cooperacion y dianan di reunion hopi constructivo,” e mandatario a enfatisa.

Minister Geoffrey Wever:

Aruba ta spera crecemento economico segun Economic Outlook 2024-2026

Ayera mainta durante un conferencia di prensa minister di Finanzas, Asuntonan Economico y Sector Primario, Geoffrey Wever, a presenta e Economic Outlook 2024-2026. E mandatario a elabora riba e proyeccionnan economico di e pais, con e economia ta performing, inflacion y kico ta importante pa economia di Aruba.

Minister Wever a splica cu e Economic Outlook ta contene proyeccionnan cu ta ser traha basa riba un modelo macro-economico, e modelo MARUBA cu e Comision Macro Model (CMM) ta realisa y ta consisti di diferente stakeholer cu contribui cu data y informacion cu ta ser hinca den e modelo macroeconomico y ta calcula e size di e economia di Aruba su GDP, como tambe inflacion y crecemento economico nominal.

E data ta ser compara cu añanan anterior y ta identifica kico ta e consumo publico y priva, inversionnan.

El a sigui splica cu e Economic Outlook ta ser publica dos biaha pa aña, na april y november, pero e aña aki nan a tarda un tiki pa saca e rapport door cu nan kier a inclui e desaroyo geopolitico cu ta importante y tin atencion di Gobierno di Aruba.

El a indica cu e biaha aki no solamente nan a produci e proyeccionnan economico, pero tambe a incorpora algun scenario den caso cu e trade war tin impacto negativo riba economia di Aruba.

Minister Wever a splica cu ora di traha e calculacionnan tin algun suposicion. El a indica cu den e parti di turismo,den e caso aki e stayover visitors, e turista crucero y tambe tarifa diario promedio. Gobierno ta haci cierto suposicion hopi modera basa riba un dialogo cu APA, AAA y ATA, entre otro, y ta analisa tur e informacion aki pa por yega na e suposicionnan pa prepara e crecemento economico.

Pa loke ta eg astonan di gobierno, e mandatario a splica cu esaki ta basa riba e presupuesto multianual y ta keda manera e ta poni den e presupuesto 2025 y 2026.

El a sigui splica cu por ehempel inflacion di gobierno y inversionnan publico ta hunga un rol importante, pero tambe goederen en diensten, y tur e otro gastonan cu gobierno tin. Tambe decisionnan cu gobierno ta tuma manera por ehempel e reduccion tarifanan di impuesto, dus caminda tur persona cu entrada bou di 64 mil florin pa aña no ta paga loonbelasting ni inkomstenbelasting mas locual ta nifica cu e grupo aki tin mas placa pa gasta y esey ta stimula e consumo priva.

El a menciona cu mesun cos ta conta pa e aumento di reparatietoeslag cu gobierno a duna desde 1 di mei 2025. Esaki tambe, el a indica, ta mas placa den man di e ciudadanonan y ta aumenta tambe e consumo priva.

Minister Wever a splica cu pa loke ta aña 2025 e GDP di e pais lo ta 7.3 biyon florin cu ta un crecemento nominal di 3.2% compara cu 2024. El a sigui splica cu e economia den 2025 lo crece nominalmente, te cu awor, cu 3.2% hibando e GDP nominal na un balor di 7.3 biyon florin.

El a remarca cu e consumo priva ta un parti importante den stimula economia y el a crece cu 8% nominal mirando cu tin un reduccion den tarifanan di inkomstenbelasting y loonbelasting, y tambe e aumento di reparatietoeslag di 250 florin pa tur pensionado.

Pa loke ta 2026, e mandatario a splica, segun e calculacionnan lo hiba e GDP na 7.4 biyon florin, cu ta un crecemento di 1.7% nominal compara cu 2025.

“Economia nominal ta sigui crece y e realidad ta cu hopi biaha e crecemento ora di realisacion ta mas positivo di locual cu ta ser proyecta. Por ehempel pa 2024, un bon ehempel, unda cu e crecemento economico tabata calcula na 6.7% nominal, y aworaki a calcula esey na 11%, pues un aumento basta bon pa loke ta aña 2024 tambe,” el a subraya.

Minister Wever a indica cu si compara e Economic Outlook di december ultimo caminda a haci ehercicio aki tambe, por mira cu e crecemento tabata 3.9% pa 2025 y pa 2026 0.4%. El a agrega cu aworaki cu mas data y informacion di inversionnan den e pais y gastonan di gobierno, y prestacion di turismo ta wak cu e crecemento den 2025 ta proyecta na 3.2% y den 2026 na 1.7%.

El a sigui splica cu factornan cu ta stimula economia ta e reforma fiscal, e reduccion di tarifanan di loonbelasting y inkomstenbelasting, y aumento di reparatietoeslag cu ta aumenta e consumo priva.

El a agrega cu den presupuesto 2025 gobierno a aloca 30 miyon adicional pa inversionnan publico, cual tambe ta un factor cu ta stimula economia y gobierno su inversion publico ta subi y inversionnan priva den diferente sector, cu tambe ta stimula crecemento economico.

Minister Wever a indica cu e comision CMM ta identifica tur e inversionnan cu ta tuma luga, ta incorpora nan den e modelo pa por yega na e crecemento economico. El a splica cu pa 2025 tin calcula mas o menos 1.3 miyon florin na inversion den sector turistico y infrastructura turistico, y mas o menos 550 miyon florin proyecta pa inversion den e parti di energia, y mas o menos 180 miyon florin den e parti di IT.

Parti di e Economico Outlook fuera di crecemento, e mandatario a indica, tambe ta inflacion, cu ta algo cu gobierno ta monitor di cerca. Den e caso aki, el a menciona, e desaroyo di inflacion di e periodo di januari 2024 pa maart 2025 tin un reduccion. Pa loke ta e aña actual inflacion ta calcula na 1.9% y pa 2026, te cu awor, na 2.1%.

El a splica cu e componentenan principal pa calcula inflacion ta diferente componente cu gobierno ta monitor nan desaroyo di prijs y e ora ta yega na loke ta e inflacion pa e pais.

El a remarca cu manera ta conoci casi tur cos na Aruba ta ser importa locual ta nifica cu desaroyonan internacional, prijsnan internacional ta traduci inmediatamente riba prijsnan pa e mercado local.

El a subraya cu tin algun decision local cu por ser tuma cu ta impacta inflacion positivamente of negativamente. El a menciona como ehempel ora cu gobierno a forma y como prome decision a implementa un reduccion di accijns riba gasolin y diesel cu 10 cent loke ta un componente positivo pa loke ta inflacion y cu a duna un reduccion di 0.2% den inflacion.

Minister Wever a splica cu e diferencia cu nan a haci den e Economic Outlook di e aña aki ta cu nan a haci diferente calculacion pa loke ta trata e scenario di e trade war. El a indica cu nan ta siguiendo desaroyonan internacional pa ta na altura di kico ta sucediendo na Merca. Continuamente tin anuncionan nobo door di gobierno Mericano y Aruba ta tene cuenta cu esakinan por impacta economia di Aruba.

Den e Economic Outlook a prepara algun scenario pa asina ey nan ta cla pa tuma cualkier accion cu lo por ta necesario y pa nan sa te unda Aruba ta sigur. El a splica cu a calcula, den e caso aki un scenario base unda cu no tin impacto negativo. Despues tin un scenario di e impacto cu e tarifanan lot tin, specialmente riba prijs di producto. El a remarca cu ora prijsnan na Merca subi door di tarifanan cu Merca ta impone riba su partnernan, esey ta nifica cu prijs di producto Mericano por subi, y door cu Aruba ta importa esaki prijs local tambe por subi. El a indica cu aworaki ta papiando di un aumento calcula di 10%.

Tambe a calcula dos scenario poco mas extremo den cual ta tene cuenta cu un caida di 3% den turistanan stay over y un scenario di un caida di 6% di turistanan stay over y a calcula ki impacto esaki lo tin y wak kico esey ta nifica pa e crecemento economico.

Minister Wever a splica cu den e scenarionan ey e crecemento lo ta negativo. Banda di esey, el a indica, a percura pa haci un tipo di stress test di kico ta e mecanismonan cu Aruba tin na su disponibilidad pa interveni y pa por ehempel por keda cumpli cu tur obligacion di pais Aruba.

El a enfatisa cu den tur scenario Aruba ta keda financieramente solido, gobierno lo por cumpli cu tur su obligacion na y tambe nan lo keda cu un reserva den divisa positivo y un balance of payment positivo tambe. Na mesun momento el a agrega cu e caidanan aki ta nifica si cu e surplus no lo ta na 1% y e ora lo mester drenta den dialogo cu Hulanda den caso cu esaki sucede.

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

E Editorial

Por run Aruba…
Cu menos ministro…?

E novela di nombramento cu ta insisti den no tuma lugar, ta keda den centro di luz publico. Mientras no logra su nombramento, gobernacion di Aruba ta sigui su curso cu un ministro menos, sin mayor percance. Si cos sigui asina, anto por cuminza pensa cu por goberna Aruba cu por lo menos un ministro menos?

Ta di comprende cu nos politiconan mes, den nan mayoria en todo caso, no lo aprecia un continuacion di e situacion actual pasobra e lo bira prueba palpable di loke hopi ciudadano ta kere pa decadas caba, esta cu no mester tanto ministro pa goberna un pais di tamaño di un ciudad chikito na cualkier otro pais mas grandi. Esaki lo mustra cu nan oposicion eterno contra menos ministro no tin nada di haci cu contenido di maneha un pais, sino ta expresion di nan deseo di reparti cartera manera e situacion politico di e momento ta dicta. Ta pesey tambe cu na cada ocasion di forma gobierno nos ta haya atrobe e discusion – inutil y excesivo – tocante menos ministro pa asina scapa gasto. E pregunta poco biaha haci ta cuanto placa ta spaar cu un accion asina. Nos ta keda sin gasta salario y otro beneficio di un ministro, mas di su ‘staff’ di 25 persona, plus gasto di oficina pa tanto hende. Esey ta en total algo mas di 3 miyon florin. Fuera di esey, e gastonan di departamento perteneciente na e ministerio ta keda mescos. Esey ta suficiente pa hustifica un ministerio menos? Cada ken hustifica pa nan mes?

Sin embargo, ta conoci cu politico ta wak mundo di otro angulo cu e ciudadano comun y coriente. Keda nombra como ministro ta signo di ta den e grupo cu ta reparti poder dentro di e partido. No conquista un puesto ministerial ta considera como un derota, sigur si na un anterior ocasion bo tabata un di esnan yama pa goberna.

Pero, pakico no keda den parlamento y usa e poder legislativo pa eherce poder, tambe den seno di partido? Un bon parlamentario mester por maneha cierto influencia na momento di vota pa un ley, cu e oportunidad di modifica tal ley mas na su gusto? Esey ta un posibilidad pero no ta comparable cu e poder decisivo di un mandatario a base diario, den un sinfin di asunto. Ademas, a pesar di e creencia di algun, den practica nos tin un sistema cu no tin tres poder di peso equitativo. Nos sistema ta basa riba poder ehecutivo fuerte, cu den mayoria di caso ta dicidi kico ta vota den parlamento; esun cu ta kere algo otro lo no a paga tino desde 1986. Ta pesey na Aruba ta papia di e ‘A-team’ y e ‘B-team’ unda e promernan ta bira ministro y e demas ta keda den parlamento y ta haya nan ‘opdracht’ manda pa nan. Awor, tin excepcion riba e regla aki? Si, den pasado nos por a mira e lider grandi di e partido social democrata sinta den Bestuurscollege como ‘asesor general’ y dirigi henter e reunion cu su famoso ‘memo’nan na e miembronan di e organismo mes, cu tabata sigui su instruccionnan sin falta. Algo asina por sucede awendia ainda? Sigur, influencia y comunicacion externo ta sucede bastante. Cualkier miembro di parlamento ta consultando, hasta durante reunion di parlamento mes. E medionan moderno ta permiti consulta y deliberacion te na ultimo momento promer cu votacion cuminza.

Nos por referi na un caso den añanan nobenta di siglo pasa, unda parlamento mester a dicidi entre dos proyecto di cambio di ley – pa introduci curatela den caso di drogadiccion – di cual uno tabata di e ministro di husticia y otro di un parlamentario di e partido menor den e coalicion. Resultado final: e concepto di e ministro a keda derota pasobra su version tabata cualitativo menos, aunke prepara pa su departamento di legislacion. E version parlamentario a vence, pasobra e tabata mihor skirbi y ademas..., ministro presidente di e tempo ey a bin parlamento pa ‘ordena’ su fraccion pa vota pa e version reconoci como mihor... A proposito, nos a lubida di menciona un detaye. Durante un pausa den parlamento un asesor – no paga – a haya un yamada pa conseha un fraccion den parlamento cual di e versionnan tabata mihor. E tambe a considera e version parlamentario di mihor calidad.

Kico por siña di tur esaki? Cu como parlamentario den cierto caso bo por tin influencia considerable riba e proceso legislativo y di gobernacion. Sin embargo, den mayoria di caso e orden cu ta bin di e poder ehecutivo ta decisivo, tambe pasobra ningun di e ‘top dog’nan ta bay sinta den parlamento y eherce su poder desde su asiento eyden; algo masha normal na otro pais mas grandi y cu hopi mas grupo di influencia, representa den un partido.

Ta di comprende anto cu actualmente un ex-ministro, y actual parlamentario, ta move cielo y tera pa ocupa un puesto ministerial atrobe, pasobra ey e centro di poder ta. Su mala suerte ta cu e proceso di nombramento di ministro no ta un asunto cu politico na Aruba entre nan ta dicidi, a pesar cu medionan di comunicacion ta keda presenta e caso como algo di e indole ey. Den e situacion actual nos por imagina cu por tin un paz politico partidario pa facilita e proposicion, pero ‘mas ariba’ den jerarquia por haya cu tabata suficiente ‘bochorno’ asina. Hasta den caso cu huez otro siman ta dicta na fabor di e reclamante, esey no ta significa cu por dobla braza di esnan cu ta dicidi finalmente.

Debate ta bon, pero explora nos raiznan ta primordial

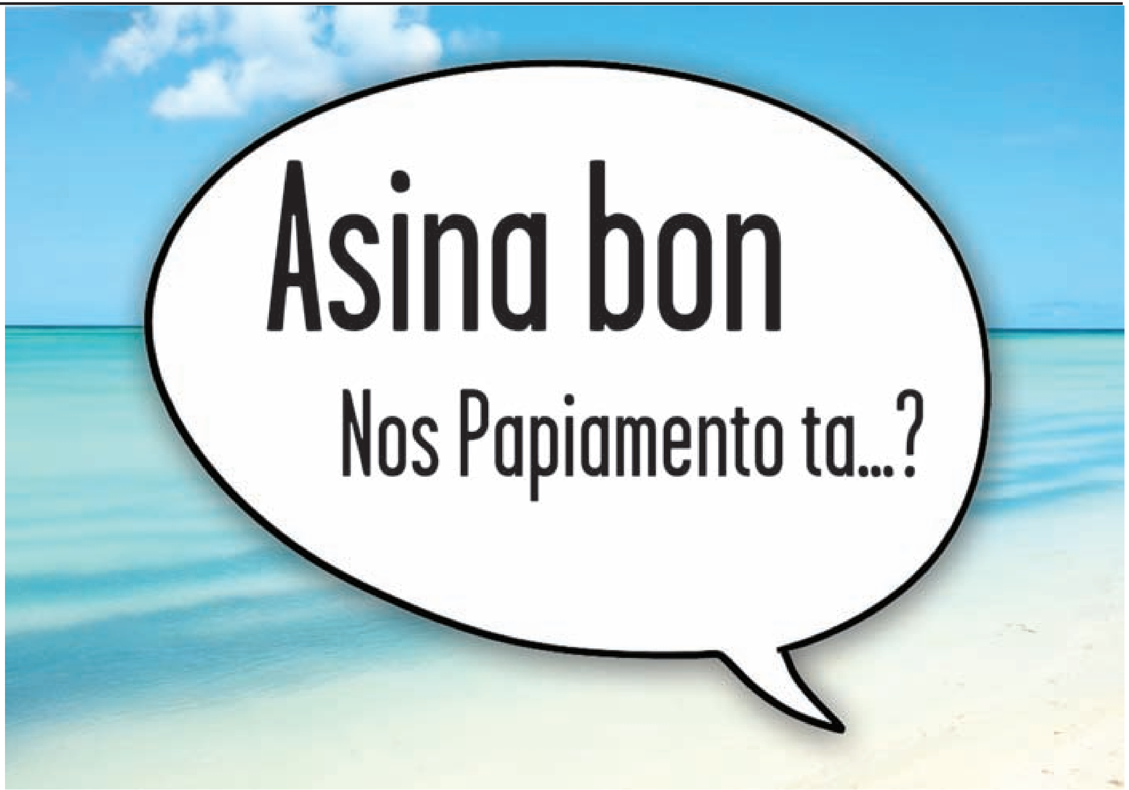

Den nos anterior edicion di nos column semanal tocante nos idioma Papiamento, a trata e tema di na ki momento un palabra (o concepto) ta bira Papiamento y no ta mas algo cu ta pertenece na otro idioma. Nos a haya algun reaccion interesante, pa cual nos gratitud. No semper nos lo ta di acuerdo cu otro, pero nos ta kere si cu discusion, semper respetuoso, ta e forma pa nos sigui desaroya nos idioma.

Sin embargo, ta bon pa añadi di biaha cu nos, pa mas cu nos ta aprecia un bon discusion, nos ta enfoca principalmente riba e beyeza y peculiaridadnan di e raiznan di nos idioma, pasobra esey ta, segun nos, e interes di mayoria di lector cu ta sigui nos tur siman. Ademas, asina leu cu nos sa, no tin otro iniciativa di explora pasado y origen di nos idioma, loke ta importante pa desaroyo di enseñanza tambe. Awor cu Papiamento ta na scol basico, ta importante crea un base di comprension y conocimento di Papiamento y su relacionnan historico y actual cu e otro idiomanan cu a y ta aporta na esun di nos.

Un di e criticanan cu nos a ricibi tabata pa e forma con den nos redaccion ta skirbi cierto palabra, mientras den e Vocabulario oficial ta maneha otro manera. Esaki ta e caso di e palabranan deriva di e sustantivo 'uso'. Den e Vocabulario a yega na e decision cu parti di e palabranan, manera 'uzo', 'uza', 'uzabel', 'uzando' y algun mas, ta skirbi segun cu den pronunciacion ta haci uso di un 'z', mientras otro ta skirbi cu 's', manera 'usuario', 'usual', 'usualmente'.

Pa no ripiti nos reaccion encuanto e tema aki riba Facebook completamente, nos ta di opinion cu ta mas sensato pa skirbi tur palabra di e grupo aki cu 's' manteniendo asina e ortografia original cu tabata den uso cerca nos hendenan den pasado y presente, tal manera a adopta esakinan di e idioma original.

Ta parce nos tambe cu hustamente den enseñanza ta duna mas claridad na esnan cu ta siñando Papiamento cu, banda di 'usual', 'usualmente', 'usuario', tur otro palabra relaciona ta skirbi di mesun forma. Y a proposito, Aruba nunca tabatin un ortografia basa riba con bo ta pronuncia algo, sino basa riba e ortografia original, e linea etimologico.

Sin embargo, den e mundo aki no tin hopi cos cu ta sea preto o blanco. Nos manera di skirbi nos idioma a pasa den un proceso largo di cambio gradual, unda pa cierto palabra a adopta otro manera di skirbi. Esaki ta e caso por ehemplo di e 'k' na lugar di e 'qu' di Spaño/Portugues, cu tabatin hopi mas uso cu awendia.

Den añanan 50 y 60 di siglo pasa tabata masha normal pa un persona skirbi 'quico' y no 'kico', manera nos tur ta skirbi awendia. Tambe tabata skirbi 'quier' y 'esaqui' envez di e 'kier' y 'esaki' cu nos tur ta usa awor. Ta importante observa aki cu skirbi un 'k' envez di un 'qu' den pronunciacion no ta cambia nada; e no tabata anto un cambio basa riba con ta pronuncia un palabra. Asina mes nos por mira cu tin hopi hende cu ta desvia di e ortografia oficial, probablemente a base di presencia di 'native speaker' Spaño den nan famia o cu nan mes ta e persona ey.

Mester tuma na cuenta cu no ta tur hende ta core habri e Vocabulario oficial riba internet pa check con ta skirbi algo. Cu esaki nos kier demostra tambe cu no ta trata di introduci un tipo di 'puritanismo' den nos idioma, skirbiendo tur cos manera e idioma original ta dicta.

Finalmente, algo tocante e adicion di vocabulario tecnico o cientifico den nos Papiamento. Esaki ta un proceso continuo cu ta añadi termino y palabra na nos vocabulario, segun necesidad. Loke ta importante si ta averigua, si nos idioma tin un palabra o concepto asina caba. Tambe por ta e caso cu e palabra tin otro significado den nos idioma, por ehemplo ora nos adopta algo di Ingles, mientras e palabra tin un equivalente den uso caba.

Esaki ta e caso cu e 'reinforce' cu nos ta mira regularmente usa den medionan, unda ta traduci esaki cu 'reenforsa'. Pero e ta significa simplemente 'reforza', o 'fortifica', o 'fortalece', tur existente caba den nos idioma. Pero, 'reinforce' por significa tambe 'reafirma' den sentido di duna forza, enfatiza algo di nobo. Esey ta e caso por ehemplo cu un regla den ley cu ta haya imposicion di nobo, cu vigilancia y supervision mehora. Importante ta check kico nos idioma tin caba.

M.J.C TROMP
NOTARIS
Santa Cruz 35 • Santa Cruz, Aruba
+297 585 3500 | +297 585 7900
info@notaristromp.com

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op **donderdag 24 juli 2025** des namiddag om 14.00 uur, zal in de Aruba Surfside Marina, L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

het recht van erfpacht tot 11 mei 2066 op een complex van twee (2) percelen domeingrond, gezamenlijk groot zevenhonderd vier en vijftig vierkante meter (754 m2), gelegen te Kadushi Largo in Aruba, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als "**Kadushi Largo 13-B"**, bestaande uit:

- een perceel domeingrond, groot vierhonderd zes en zestig vierkante meter (466 m2), kadastraal bekend als Land Aruba, Derde Afdeling Sectie B nummer 1670;
- een perceel domeingrond, groot tweehonderd acht en tachtig vierkante meter (288 m2), kadastraal bekend als Land Aruba, Derde Afdeling Sectie B nummer 1669;

Inzetprijs: Afl. 195.000,==.

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor om de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Tot en met 9 juli 2025 kan onderhands op het te executeren registergoed worden geboden bij een aan voornoemde notaris mr M.J.C. Tromp gericht geschrift.

Bieders dienen terstond een bankgarantie of een gelijkwaardige document dat aanvaardbaar is voor de executant te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr. M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com/auction@notaristromp.com

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 160.000,-
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
HUNGA AWO

Na Uganda, un bicicleta mas duradero ta ofrece speransa pa miho cobertura di salud den areanan rural

(AP)—E bicicleta para den e cura di Lucy Abalo no ta pertenece na dje. Cualkier persona den su pueblo di 100 residente por bay cerca dje y puntra pa us'e. Un homber lo kier tuma su casa na estado pa chekeo cerca dokter. Un muher por tin mester di transportacion pa busca su medicina di HIV. Un mucha herida lo por tin mester di transportacion pa hospital. "Lo bon di e bicicleta aki ta," Abalo a bisa, ta su disponibilidad pa tur.

El a bisa cu decenas di "dokternan den pueblo" den areanan rural na Uganda cu recien a haya e Buffalo Bycicle, yama asina pa via di su piesanan di hero cu ta diseña pa ta duradero den areanan cu camindanan malo.

World Bicycle Relief, un non-profit basa na Chicago, ta promove e Buffalo Bycicle den partinan isola di Africa. E ta colabora cu gobiernonan, gruponan no-gubernamental y otronan cu ta usa e bicicleta pa mehora acceso na servicionan di cuido medico.

Na Uganda, un pais Africano di 45 miyon ciudadano, esfuersonan pa promove e bicicleta a enfoca riba sosteniendo trahadornan di cuido medico manera Abalo, ken ta bishita hende su cas y ta reporta cualkier problema na autoridadnan.

Como un trahador di extension di salud den su comunidad, of CHEW, el a gana confiansa di habitantenan di pueblo,ken por bati na su porta den situacionnan di emergencia. El a bisa cu e ta yuda cuida casi 8.000 hende den e area.

Y al menos dos biaha pa siman, e ta rekeri di reporta na un centro di salud casi 5 kilometer leu y ta asisti cu pashentnan den evaluacion medico. Autoridadnan di salud na Uganda ta reconoce cu un reto pa CHEW ta transportacion, parti di un peso mas grandi di pobresa cu por laga facilidadnan di salud falta ambulance of hasta gasolin pa move nan.

World Bicycle Relief, operando localmente como Buffaly Bycicles Uganda, a colabora cu autoridadnan di salud na Uganda desde 2023 pa ekipa 331 CHEW den dos di e 146 districtonan den e pais. Un ta Lira, 442 kilometer noord di e capital, Kampala.

Bicicletanan ta ubicuo den e pais, y hopi famia tin un. Normanan cultural den e parti norte di Uganda no ta prohibi hende muher di core bicicleta. Mientras e camindanan den e ciudad di Lira ta traha, camindanan di tera ta bay den e centro di e districto unda agricultura ta e actividad economico principal.

E Buffaly Bycicle ta un yegada recien. Hopi nunca a tende di nan, of no por a paga p'e. Riba benta pa casi 200 dollar, e ta tres biaha mas caro cu e bicicleta regular mas barata—cual no ta disponible pa hopi trahador CHEW, ken ainda no ta haya un salario.

E promotor di bicicleta ta cita su durabilidad den tereno malo, cu menos necesidad pa mantencion mecanico como un manera pa spaar placa. E frame di hero di e bicicleta ta asina fuerte cu ta bin cu un garantia di cinco aña, segun Amuza Ali, un agente di monitor na Lira pa Buffalo Bycicle Uganda.

Abalo y otronan a conta AP cu e bicicleta a sinti incomodo na comienso, mirando cu e sistema di frena no ta permiti backpedaling.

Trahadornan CHEW usando e bicicleta a reporta un aumento di 108% den alcansa diferente hogar tur siman, y e tempo pa yega na facilidadnan di cuido medico a cay pa casi mita, segun un estudio publica na mei pa e World Bycicle Relief.

E estudio ta mustra cu "mobilidad no ta un luho den cuido medico" pero un salbabida, CEO Dave Neiswander a bisa den un declaracion publica pa e rapport. Diana Atwine, secretaria permanente na e ministerio di Salud, a urgi e distribucion di bicicleta na mas trahador CHEW den Uganda, bisando cu trahadornan di salud mas importante ta salba cantidad di bida tur aña.

Abalo a ricibi su bicicleta for di e minister di Salud aña pasa. Un di su bisiñanan, Babra Akello, a bisa cu el a usa e bicicleta al menos seis biaha caba. E prome tabata pa transportacion pa chekeo antenatal. El a aplaudi Abalo su disposicion pa yuda.

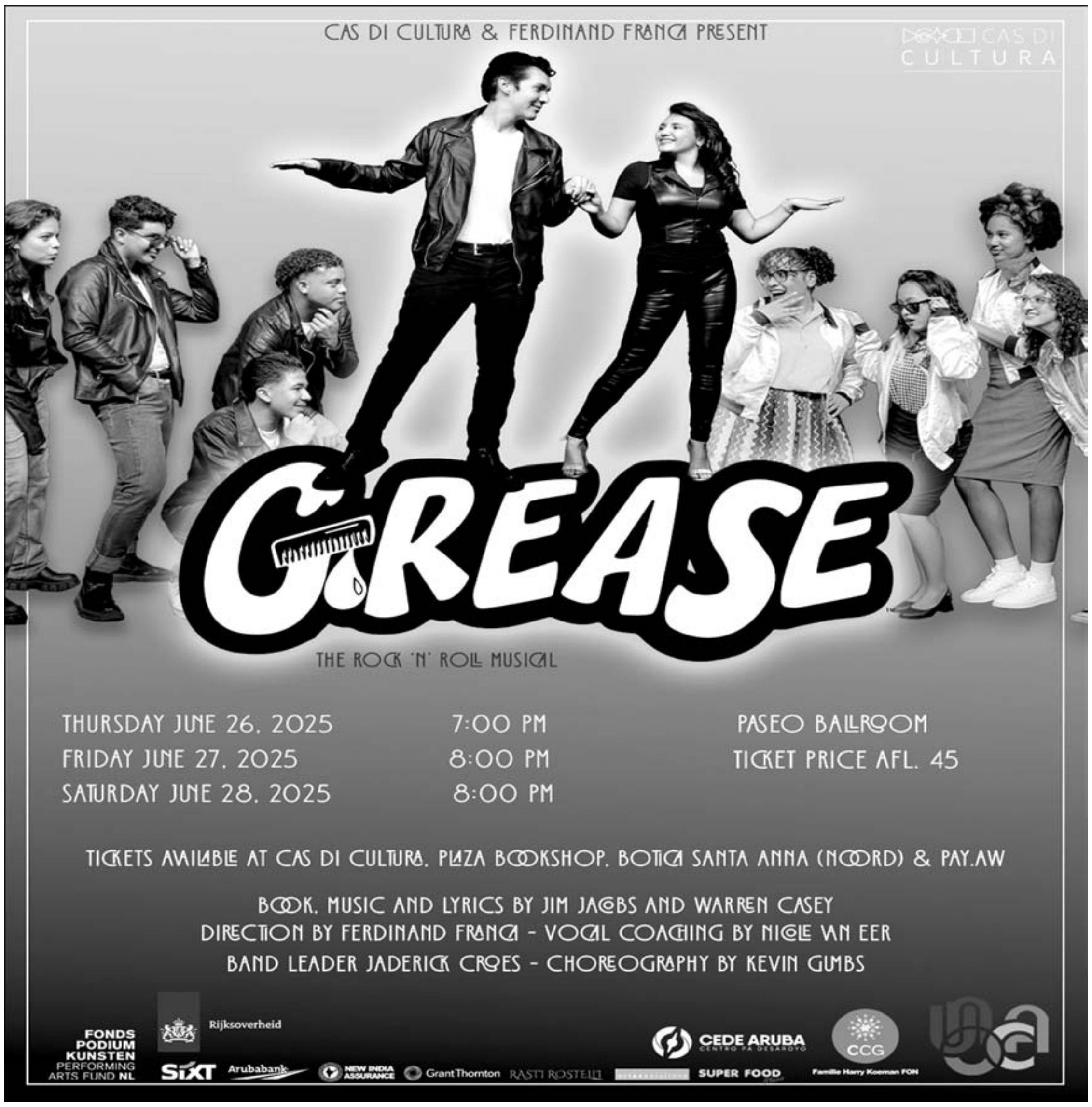
CAS DI CULTURA & FERDINAND FRANCA PRESENT
CAS DI CULTURA
GREASE
THE ROCK 'N' ROLL MUSICAL
THURSDAY JUNE 26. 2025 7:00 PM
FRIDAY JUNE 27. 2025 8:00 PM
SATURDAY JUNE 28. 2025 8:00 PM
PASEO BALLROOM
TICKET PRICE AFL. 45
TICKETS AVAILABLE AT CAS DI CULTURA. PLAZA BOOKSHOP. BOTICA SANTA ANNA (NOORD) & PAY.AW
BOOK. MUSIC AND LYRICS BY JIM JACOBS AND WARREN CASEY
DIRECTION BY FERDINAND FRANCA - VOCAL COACHING BY NICOLE VAN EER
BAND LEADER JADERICK CROES - CHOREOGRAPHY BY KEVIN GUMBS
FONDS PODIUM KUNSTEN PERFORMING ARTS FUND NL
Rijksoverheid
SIXT
Arubabank
NEW INDIA ASSURANCE
Grant Thornton
RASTI ROSTELLI
SUPER FOOD
CEDE ARUBA CENTRO PA DESAROYO
CCG
Famile Harry Koeman FON

Keda alerta pa estafa riba rednan social!
No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website
www.arubatoday.com.
Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com
FAKE NEWS

Director di SER Corsou ta pidi atencion pa liderazgo etico y seguridad social durante congreso di LVV

"Sin seguridad social, no tin libertad berdadero"

Diahuebs 19 di juni ultimo, drs. Raúl Henriquez, Director y Secretario General di Conseho Social Economico (SER) di Corsou, a hiba un discurso influyente dilanti di mas cu 900 asesor confidencial certifica, ehecutivonan y profesionalnan den integridad y siguridad psicosocial, durante e congreso anual di e Asociacion Nacional Hulandes di Asesornan Confidencial (Landelijke Vereniging van Vertrouwenspersonen (LVV)), cu a tuma luga na e centro di convencion Aalt na Bussum, Hulanda.

Riba invasion dje presidente di LVV, señora Ingrid te Brake, Henriquez a accentua e importancia di e rol di asesor confidencial: "E asesor confidencial no ta solamente acapara kehonan di forma pasivo, sino e ta un defensor activo di dignidad humano, husticia institucional y — cu no tin duda algun— e nucleo di legitimidad di organisacionnan tanto publico como priva." El a extende palabranan di elogio pa cu e tema dje congreso titula —"E acceso confidencial den movecion: rumbo pa pro-actividad"— como muestra di un vision strategico.
Henriquez a indica cu e reto aki ta surpasa fronteranan geografico. "Na Corsou — y tambe, mutatis mutandis, na Aruba, Sint Maarten y entidadnan publico di Caribe Hulandes — ta nota e mesun patronchi manera den otro partinan di Reino Hulandes: vulnerabilidad sistematico, silencio, cultura di miedo, presion di lealtad informal y falta di structura sigur y facil pa por reporta hostigacion y comportacion no-desea." E la duna di conoce cu den comunidadnan chikito, proximidad social por elimina e deseo di papia abiertamente, cu ta haci e rol y funcion di un asesor confidencial mas importante cu nunca.

Enfatisando seguridad social como un pilar importante dje contracto social, Henriquez a subraya: "E derecho riba un ambiente di trabou sigur, respetuoso y integro no ta un declaracion boluntario, sino un norma legal, basa riba acuerdonan internacional manera Convenio No. 190 di Organisacion Internacional di Trabou (ILO) y e declaracion tripartiet tocante empresanan multinacional y maneho social."

El a remarca cu e buki Stop the Silence, cu anteriormente a keda introduci na SER di Corsou, y esun cu ta sigui'e titula The Proactive Confidential Advisor, ta contene señalnan di un cambio cultural grandi cu ta na caminda. "E obranan aki ta muestra di conversion di un actitud pasivo pa un liderazgo etico preventivo.

Prevencion ta institucionalmente primordial y ta pidi inversion structural den alsa conocemento, desaroya normanan y di necesidad urgente di un certificacion profesional," Henriquez a remarca. E la subraya cu asesornan confidencial conhuntamente mester posiciona nan mes di forma strategico den cumplimento cu normanan y pa nan no ta solamente un appendix di maneho di recurso humano.

Pa bolbe na e impacto pa sociedad en general, Henriquez a urgi e audiencia pa accion conhunto: "No mester limita e tema importante aki na solamente desaroyo y formulacion di maneho preventivo, sino converti e tema aki den uno cu ta eticamente sostenibel basa riba normanan social nobo. Hunto, nos mester traha pa logra un cuadro legal y balornan intraregional cu ta fortalece e trabou esencial di asesornan confidencial di un forma sostenibel." Henriquez a finalisa su discurso cu palabranan cu a resona profundamente "Sin seguridad social, no tin libertad real".

E congreso anual di LVV na Hulanda a inclui sesionnan plenario, oradonan di taya, tayernan practico y un discusion di panel den cua a intercambia riba e necesidad di confiansa den relacionnan laboral.

Landelijke Vereniging van Vertrouwenspersonen

Minister di Husticia di Corsou a bishita KPA

Den cuadro di Justitieel Veiligheidsoverleg (JVO) entre e cuatro isla, cu e biaha aki a tuma lugar na Aruba, Minister di Husticia di Corsou, Sr. Shalten Hato a haci un bishita na altocomisario Ramon Arnhem.

Den un combersacion ameno a combersa riba diferente tema entre otro colaboracion regional.

Despues Minister di Husticia Sr. Shalten Hato a topa cu Polis uniforma na Warda di Polis Santa Cruz. Cuerpo Policial Aruba ta mira bek un bunita encuentro y ta gradici Minister Shalten Hato pa su tempo y su bishita.

Nos ta mira den futuro mas colaboracion policial entre Aruba y Corsou pa bienestar di seguridad di cada Pais.

Presidente di Merca Donald Trump lo salta bishita na santana Mericano durante e Cumbre di NATO

(NLTimes) - E presidente di Merca, Donald Trump, lo no ta bishitando e santana Mericano na Margraten durante e Cumbre di NATO. E municipalidad di Eijsden-Margraten a haya confirmacion di esaki, e municipalidad a bisa diabierna pa medio di un comunicado di prensa.

Un invitacion formal na e mandatario a ser haci na december 2023. Preparacionnan a ser haci pa e bishita den e periodo recien. “Nos tabata completamente cla pa un bishita y tabatin tur confiansa cu e por a tuma luga na un manera sigur y digno,” e Alcalde di Eijsden-Margraten, Alain Krijnen, a duna di conoce.

Mas cu ocho mil ex miembro di e ehercito Mericano cu a muri durante e Segundo Guera Mundial ta dera na e santana na Zuid-Limburg. E ex presidente di Merca George W. Bush a realisa un bishita na e santana na aña 2005.
Na comienso di e luna aki, e partido di oposicion PRO Eijsden-Margraten a entrege un peticion cu a ser firma pa mas cu 4.700 residente exigiendo pa no duna presidente Trump un bon bini special, citando su retorica division y accionnan percibi como minando balornan democratico.

Alcalde Krijnen, sinembargo, a para firme riba e decision pa no anula e invitacion, enfatisando cu el a ser extendi na e oficina di e presidente di Merca, no na presidente Trump personalmente, y señalando cu e invitacion a ser manda prome cu e resultado di eleccion di 2024 tabata conoci.

Presidente Trump lo asisti na e Cumbre di OTAN cu lo tuma luga na Den Haag dia 24 y 25 di juni. Lo ta e prome aparicion di e presidente di Merca na un reunion di lidernan di NATO desde cu el a regresa e Cas Blanco (White House).

Varios drone intercepta pa polis na Den Haag den anticipacion di cumbre di NATO

(NLTimes) – Polis a intercepta varios drone den anticipacion di e cumbre di NATO cu lo tuma lugar na Den Haag otro siman. Segun Willem Woelders, kende ta responsabel pa seguridad na e cumbre den nomber di polis, a baha por lo menos seis drone.

Segun Woelders, e dronenan tabata ser controla pa hobbyista. “Nos no tin indicacion cu ta sugeri cu e personanan envolvi tabatin cualkier intencion malicioso.” E dronenan a ser tuma den beslag, y ta keda na fiscal publico pa dicidi si e pilotonan di e dronenan lo ser persigui. “No manda ningun drone den shelo. Djis no hacie,” Woelders a bisa.

Woelders no kier comparti con e dronenan a ser para. Oficial y militar por forsa hende pa laga nan aparatonan baha, pero nan tin permiso tambe pa tuma over e control di e drone. Y den e casonan mas extremo, nan por tir’e for di shelo.

E Cumbre di NATO lo tin presencia di e lidernan di tur 32 estado miembro. Autoridad a declara zonanan di prohibicion di vuelo temporal riba areanan clave na Den Haag. Violacion di esaki por conduci na multa, persecucion, y confiscacion di e ekipo.

LUNA DI LOCURA
CUMPRA 2 LOTTO 5 Y HAYA 1 LOTTO 5 LOCO GRATIS
LOTTO Cambiando bida...
CON PA HUNGA?
CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 LOCO COMPLETAMENTE **GRATIS**. MAS BO CUMPRA, MAS TICKET LOCO **GRATIS** BO LO RICIBI!
PROMOCION TA VALIDO TE CU 30 DI JUNI
www.lottoaruba.com

Mexico: Abogado cu a defende 'El Chapo' ta cuestiona criticonan di su victoria hudicial

(AP) — Di e alrededor di 2.600 hues eligi pa prome biaha pa Mexicanonan e luna aki, Silvia Delgado Garcia a ricibi mas atencion cu casi cualkier otro, pasobra den pasado el a yuda representa capo di droga Joaquin "El Chapo" Guzman.

E cliente aki den un carera di casi dos decada como abogado di defensa criminal na Ciudad Juarez, otro banda di frontera cu El Paso, Texas, a haci Delgado sobresali den e eleccion historico dia 1 di juni, un fama cu por a yuda su victoria, certifica formalmente riba diahuebs.

Delgado a gana un puesto como hues den corte criminal na Ciudad Juarez den eleccion dia 1 di juni. Na e ceremonia diahuebs, Delgado a smile, bira emocional, y a ricibi abraso.

Papiando cu reporteronan despues, el a bisa cu ta ora pa stop di describi su trabao di defensa como un "laso" na e capo di droga. El a bisa cu e tabata djis haciendo su trabao. "Lo unico cu nos ta haci ta un trabao," el a bisa. "E decision pa drenta den e proceso electoral aki tabata hopi simpel: mi tabata kier reforsa mi carera yudando comunidad. Mi a yuda asina hopi akinan, yuda defende."

Na 2016, Delgado Garcia tabata un miembro di team legal di Guzman, lider di cartel di Sinaloa, tempo cu Guzman tabata cera temporalmente den un prison na Ciudad Juarez prome cu su extradicion pa Merca. Eventualmente a enhuici'e, conden'e y sentenci'e cu bida den prison na Merca.

Algun critico di eleccion di hues, y grupo di litigacion di derechonan humano, Defensorxs, a tilda Delgado Garcia como "riesgo halto" prome cu e voto, pasobra "e ta defende supuesto traficantenan di droga."

Elogia pa ex-presidente Andres Manuel Lopez Obrador como un manera pa tene huesnan corupto reponsable pa cu pueblo y limpia e hudiciario Mexicano, e eleccion historico cu a cubri mas di 2,600 posicion yegando te hasta Corte Supremo di e pais, a atrae apenas 13 porciento di participacion di votador.

Criticonan ta teme cu e lo politisa e hudiciario y ofrece crimen organisa un caminda mas facil pa influencia decisionnan hudicial. Partido Morena den gobierno tabata programa pa gana control di Corte Supremo ya cu mayoria di e ganadornan tin laso fuerte cu e partido of tabata alinea politicamente.

Diahuebs, Delgado a nota cu a critik'e pa pidi corte pa duna Guzman un clechi den prison. "Ta fout si un persona cu no ta custuma cu friu haya un clechi?" el a puntra. "Mi ta den wowo di horcan pa e motibo ey."

Panama ta suspende proteccion constitucional den nort occidente despues di protesta destructivo

(AP) — Panama a suspende proteccion constitucional pa cinco dia na su provincia Bocas del Toro ayera, despues di dos luna di protesta y blokeo di caminda cu a bira mas destructivo e anochi anterior.

Minister presidencial, Juan Carlos Orillac a bisa den un conferencia di prensa cu e movida lo permiti gobierno establece orden y "rescata e provincia" for di "gruponan radical."

Loke a cuminsa como un protesta nacional contra cambio na sistema di seguridad social a converti diahuebs anochi den hende dañando e aeropuerto local y e facilidadnan di gigante di bacoba, Chiquita Brands, cu a duna retiro na miles di trahado den welga na e provincia luna pasa.

Presidente di Panama, Jose Raul Mulino a bisa e tempo aya cu e welga di e trahadornan di bacoba tabata ilegal y a inclui alrededor di 5mil trahador.

Dia 27 di mei, gobierno a declara estado di emergencia na e provincia sin suspende proteccion constitucional. Pero accionnan di hende cu cara tapa, kende autoridadnan a describi como criminalnan, a pone cu Mulino a anuncia diahuebs anochi cu e lo reuni cu su Gabinete riba diabierna pa tuma accion. E actornan a kibra drenta den aeropuerto na Changuinola, e ciudad principal di Bocas del Toro, unda nan a vandalisa auto y a pega candela den stadion local di baseball. Nan a sakia e tereno di Chiquita y a destrui e oficina local di Servicio Nacional di Defensa Civil.

Protesta, marcha y blokeo ocasional di caminda a plama di un banda di e pais pa e otro mientras maestro, trahador di construccion y otro sindicatonan ta rechasa cambio cu gobierno a bisa ta necesario pa tene e sistema di seguridad social solvente.

Manifestacionnan ocasionalmente a bira violento, pero e entrada forsa di hende na aeropuerto y e tereno di bacoba durante anochi a duna impulso na e reaccion di gobierno diabierna.

Anteriormente e luna aki, Mulino a trece un arsobispo Catolico y un Rabbi pa actua como mediadornan cu e manifestantenan. Siman pasa, Congreso di Panama a aproba un ley nobo pa sector di bacoba cu tabata parti di un acuerdo pa caba cu e welga, door di protege beneficio di trahador manera asistencia medico y proteccion laboral bao e regimen nobo di seguridad social.

Nicaragua: Figura di oposicion asesina na su cas na Costa Rica

(AP) — Un oficial militar Nicaraguense retira, kende a converti den critico di presidente Daniel Ortega, a keda asesina diahuebs na su cas na Costa Rica, segun autoridadnan.

Roberto Samcam, 67, tabata biba den exilio desde juli 2018, tempo cu paramilitarnan a atraca su cas na Nicaragua.

Polis ta bisa cu un homber a drenta e compleho di condominio unda Samcam tabata biba na Costa Rica, y a bay directamente na e cas di e militar retira pa alrededor di 7:30am. Sin bisa un palabra,e homber a tira Samcam varios biaha cu un pistol 9mm, segun Organisacion di Investigacion Hudicial di Costa Rica. E asesino a logra huy.

Noticia di asesinato di Samcam a plama rapidamente entre e cienmiles di Nicaraguense cu a busca refugio na Costa Rica desde cu Ortega a tuma accion contra protestanan na 2018.

Na 2020, Samcam tabata fungi como experto di cadena di comando den Corte di Consenshi, organisa pa Fundacion Arias pa Paz y Progreso Humano di Costa Rica, pa colecta testimonio di esnan cu a sufri tortura y otro abuso na man di gobierno.

E ehercicio tabata en parti pa construi casonan cu eventualmente lo bay cuerponan regional y internacional di derechonan humano. "Nos ta documentando cada caso pa asina e por bay na un huicio, posiblemente dilanti Corte Interamericano di Husticia," Samcam a bisa e tempo aya. El a bisa cu oficialnan di gobierno tabata involucra den e abuso.

Na 2022, Samcam a publica un buki titula 'Ortega: E calvario di Nicaragua'. Aña pasa, el a publica otro texto describiendo den detaye con el a observa Ortega construi un dictadura.

Na januari 2024, otro exiliado Nicaraguense, Joao Maldonado, a ser tira siete biaha riba caya pafo di capital Costaricense. El a sobrevivi y a acusa un cel di Frente Nacional di Liberacion Sandinista di Nicaragua di ta responsable pa e atake.

Ortega y su esposa, co-presidente Rosario Murillo, a impulsa cienmiles di Nicaraguense den exilio y a cera y kita nacionalidad di centenares mas.

Murillo tambe ta vocero di gobierno Nicaraguense, y no a responde inmediatamente na un solicitud pa comentario riba asesinato di Samcam.

Desde cu a caba cu e protesta na 2018, gobierno sistematicamente a persigui cualkier voz di oposicion. Gobierno a cera centenares di organisacion no-gubernamental (NGO) y a persigui gruponan religioso, incluyendo iglesia Catolico.

Diaz-Canel ta hustifica represion: “Contrarevolucionarionan casi semper ta comete crimen”

(CiberCuba) - Lider Cubano Miguel Díaz-Canel a hustifica e represion di e regimen den un entrevista cu e periodista Brasilero Breno Altman, unda el a yama “contrarevolucionarionan” criminal.

Den e combersacion, transmiti riba e sitio oficial di YouTube di e Presidencia Cubano, e lider a bolbe recuri na e argumento cu opositornan ta ser financia pa gobierno di Merca y ta comete crimen, disculpando asina e detencion y acoso policial di esnan cu abiertamente ta papia contra e regimen.

“Riba tur cos, e ta financia nan pa realisa actonan di vandalismo y terorismo na Cuba. Como cu nan ta carece di sosten popular, hopi biaha nan ta participa den actonan cu ta constitui crimen y ta promove actonan di vandalismo, terorismo, agresion, atakenan contra seguridad nacional, seguridad publico, y e orden interno di e pais, pasobra nan ta ser sosteni tambe pa un plataforma cu ta busca pa destabilisa e pais,” Díaz-Canel a alega, usando un argumento retorico comun pa desacredita e oposicion Cubano.

E representante di e regimen a bisa tambe cu e personanan aki no tabata ser husga pa no ta di acuerdo cu gobierno, argumentando cu libertad di expresion ta existi na Cuba y cu disencion ta permiti.

“Ora nan ta ser husga pa husticia, cu e debido proceso, di acuerdo cu e normanan di nos Constitucion, niun hende no ta condena nan pa no ta cu e revolucion of no, pero pa e actonan di vandalismo y crimennan cu nan ta comete,” el a afirma.

Despues cu e periodista a puntra si tin presonan politico na Cuba, Díaz-Canel a contesta enfaticamente cu no tin. “No tin prisonero di opinion. Tin prisonero pa comete crimen.”

Den e seccion di e entrevista dedica na libertad di prensa y expresion den e pais, e mandatario a bolbe sostene cu e plataformanan, cu el a acusa tambe di ta financia pa Merca, ta skirbi mentira ora cu nan ta pretende cu tin presonan politico.

“Tin presonan pa comete crimen, pero nan ta tilda, plama e palabra, mentira, y construi henter un plataforma di presonan politico, di presonan di opinion, cu no tin libertad di prensa. Nan ta e promenan pa nenga libertad di opinion y libertad di prensa cu tur esaki,” el a declara.

Aunke organisacionnan independiente manera Prisoners Defenders, cu ta vigila detencionnan motiva politicamente na Cuba, ta raporta un total di 1.158 preso politico, Miguel Díaz-Canel ta sigui nenga nan existencia y ta recuri na desacredita nan, tildando nan como criminal.

Durante henter e entrevista, el a mantene su narativa cu e pais ta bou di “atake” di Merca. El a culpa prensa internacional y medionan social pa, den su opinion, pinta “un Cuba virtual cu no tin nada di haber cu e Cuba real.”

Ademas, el a minimisa e magnitud di e critica cu tabata circula riba plataformanan digital, mientras e tabata critica e maneho di e protestanan na Merca.

Den liña cu otro entrevistanan, Díaz-Canel a defende e sistema politico di e isla como garantisa participacion popular, a pesar di e hecho cu no tin partidonan di oposicion legal, prensa independiente ta ser persigui, y protestanan hopi biaha ta ser reprimi pa forsanan di ley.

E declaracionnan ta bini na un momento di tension creciente, cu blackoutnan prolonga, inflacion desenfrena, protestanan social plama, y un exodo di migrante sin precedente. Mientras tanto, e gobierno ta sigui explota argumentonan clasico tocante e enemigo externo, manipulacion di medionan di comunicacion y unidad revolucionario.

Sinembargo, pa hopi Cubano, e diferencia entre e “Cuba real” y e “Cuba oficial” no ta debi na propaganda stranhero, sino na e desconexion cada bes mas evidente entre poder y ciudadanonan.

VACANTE – PUESTO VOLUNTARIO

CEDE ARUBA
CENTRO PA DESAROYO

BO TIN UN VISION DI WAK BO BARIO PROSPERA?

Si bo tin pasion pa crea un impacto positivo den bo comunidad, Centro di Bario, den colaboracion cu CEDE ARUBA – programa BARiO UNiCO, ta invitabo pa aplica pa e posicion di Miembro di Directiva na un di e siguiente Centronan di Bario Savaneta, Lago Heights, of Ayo.

Como Miembro di Directiva, bo lo tin un rol importante den e proceso pa duna forma y realisa iniciativanan cu ta alinea cu e meta di bo Centro di Bario.

CUALIDADNAN DESEABEL:
- Bo tin pasion pa bo bario y pa Aruba?
- Bo ta comprometi socialmente?
- Bo ta energico y entusiasmo?
- Bo tin un forma di pensa inovativo cu un bista pa futuro?
- Educacion na nivel MBO (minimo)
- Disponibel minimo 2 ora pa siman

Si bo ta mira bo mes den e cualidadnan aki, nos ta encurasha bo persona pa aplica pa e rol di Miembro General di Directiva.

DICON FORMA PARTI DI UN DIRECTIVA DI UN CENTRO DI BARIO?
Sirbi riba un directiva di un Centro di Bario ta un oportunidad unico pa contribui na e desaroyo positivo di bo bario y di Aruba. Forma parti di e movimiento aki. Hunto, nos ta traha riba un futuro mihor!

INTERESA PA FORMA PARTI DI E DIRECTIVA?
Por fabor manda bo CV hunto ku un carta di motivacion cortico na Sra. Gianni Bermudez, Coordinador di Programa BARiO UNICO, via barionanunico@cedearuba.org. No lubida pa indica si bo persona tin un preferencia pa un Centro di Bario, si esaki ta e caso.

Centro pa Desaroyo di Aruba
Beatrixstraat 8, Oranjestad, Aruba
Phone: +297-582-7666 · Email: info@cedearuba.org
Website: cedearuba.org

LIKE US ON
facebook
Facebook.com/bondianoticia

Telefon pa Hubentud Aruba entre 10 nominado pa Appeltjes van Oranje

Despues di dos dia di presentacion emocionante na Curaçao y Groenekan, Oranje Fonds a scoge dies (10) nominado fo'i 50 participante pa e premio Appeltjes van Oranje 2025. E premio aki ta ser entrega tur aña na tres organisacion social y comunitario na Hulanda y den parti Caribense di nos Reino, pa Reina Máxima. E tema di e aña aki ta "Conexionnan Indispensabel" (Onmisbare Schakels).

Proyectonan nomina pa un Appeltje di Oranje ta:

Telefon pa Hubentud Aruba
Pro Bista Korsou en Fundacion
SeniorWeb
Zelfregie NL
Takecarebnb.com
Dignita
Zorgcoöperatie Anna Zorgt
Kamers met Aandacht
Straat Consulaat
Mijn Buurtje

Tema: Conexionnan Indispensabel

E tema pa 2025 ta "Conexionnan Indispensabel." Esey ta referi na e hopi organisacion social y comunitario cu ta forma un figura clave den e red di partnernan manera municipalidadnan, institucionnan di cuido y organisacionnan di boluntario. Nan ta como un web di haraña: nan ta yuda grupo vulnerabel, ta guia nan pa haya e apoyo necesario, y ta fortalece nan posicion den comunidad. Pa motibo di nan entrega, nan mes ta un 'conexion' cu no por falta den nos sociedad.

Record di 77.000 voto

Oranje Fonds a ricibi 348 aplicacion. Despues di un seleccion cuidadoso, 50 candidato a pasa pa e fase di Stemtiendaagse online. Entre di 19 y 28 di mei, 77.000 hende a entrega nan voto—nunca prome tabatin asina tanto voto. SeniorWeb a gana e fase di voto y a bira e proyecto nomina number uno. E otro candidatonan a presenta nan mes na otro y na un hurado durante e dia di pitch. A base di esaki, e resto di nuebe organisacionnan a ricibi un nominacion oficial.

Palabra di Sandra Jetten, director di Oranje Fonds:
"Ta un honor pa por wak y tende con tur e candidatonan ta un conexion tan importante den nan comunidad, cada un na su manera special. Mi ta sumamente orguyoso di e lista precioso di nomina pa Appeltjes di Oranje 2025. Nan ta diferente den tamaño y area di atencion, pero tur ta contribui na un sociedad unda tur hende por participa y niun no ta keda so."

Pitchdag
Appeltjes van Oranje

Ceremonia di entrega

E Appeltjes di Oranje lo ser entrega dia 9 di october den Paleis Noordeinde pa Reina Máxima.

Cushinando
cu
BON DIA

Brocheta di Cabaron

Ingrediente

¾ liber di cabaron mediano pela y limpi
1 calabacin (zucchini) mediano, corta den pida di 1 centimeter
1 promenton cora mediano, corta den pida di 1 centimeter
1 cup di anasa fresco corta
8 (7 centimeter) brocheta of palo di bambu of palo muha den awa
1 cuchara (di un paki di 1 ons) di mescla pa sazona taco
¼ di cup di juice di lamunchi fresco
¼ cup di azeta di oleifi

Preparacion

Keinta e BBQ di carbon of gas. Hila e cabaron alterna, calabacin, promenton y e anasa den e palo di bambu di 7 centimeter, lagando espacio bashi entre e pidanan di berdura.

Den un conchi chikito, draai e mescla pa sazona taco, e juice di lamunchi y azeta, uza un brush pa hunta e brocheta. Reserva e resto di e mescla pa sazona taco.

Coloca e brocheta riba e BBQ na fuego medio, sin tapa, di 6 pa 15 minuut, birando cada biaha te ora e shrimp ta bira ros y e berdura ta moli, aplicando 2 pa 3 biaha e mescla cu nos tin reserva.❑

Fundacion Fepa a entrega diploma SPW - 4 na 52 graduado

E studiantenan aki den pasado a logra nan diploma di SPW - 3 kinderopvang y a sigui cu e trayecto di estudio SPW – 4.Tambe un grupo cu den pasado a dropouts awor tambe a caba nan SPW- 4.

E graduadonan ta:

Angela,Jarima, Arends, Vivianne, Franken, Sherelin, Garcia De Paredes, Isabel, Garcia, Carmen, Gonzalez, Sharissa, Ignacio, Christeca, Lampe, Mercedes, Libee, Geraldine, Maduro, Anchely, Pietersz, Giandra, Ras, Jennilaine, Ruiz Neyra, Carmen,Soliana, Shaolin, Tromp, Shohreh, Acosta, Kimberly, Bernabela, Dianyra, Bernadina,Izahaira, Boekhoudt,Magda, Croes, Dennicelly, Davila, Jenny, Hoek, Vivian, Janga, Anuerin,Kelly, Mary-Jean, Maduro, Kendra, Maduro, Revilinda, Martijn, Marelyn, Martijn,Jacqueline, Oduber, Natasha, Webb, Shuraima, Wernet, Ruthline, Wiersma,Sharlin,Arends, Roxana, Bardouille, Joan, Celaire, Emeritza, Cristina, Ashmary, Geerman,Cristal, Kock, Nuritza, Lake, Shuhael, Maduro, Stephanie, Quandus, Roslin, Monsanto,Ana, Solognier, Saira, Tromp, Efrain, Van Der Linden, Ruviaila, Vieira Alves, Keren,Vrolijk, Mariam, Werleman, Maria, Winterdal, Liciana.

Un danki ta bay na directiva, Inspectora general adjunto Sra. Arlenne Wever Croes, Ex Inspector general Sr. John Hessen y Sue Ann Ras coordinador di DHM Departamento Hoben Y Mucha cu a compaña e graduadonan e anochi maraviyoso aki den entrega di diploma.

Biyonario fundador di Telegram: "Mi tin 100 yiu y tur ta haya mi fortuna di $17 biyon"

(TMZ) - Fudnador di Telegram biyonario Pavel Durov a revela cu e ta tata di mas di 100 yiu, y ta bisa cu tur lo haya derecho di su fortuna di 17 biyon dollar.

Pavel, ken a crea e mensahe popular cu ta ofrece proteccion na e combersacionnan, a bisa revista politico Frances Le Point cu e tin 6 yiu "oficial" cu 3 partner, pero cu e ta tata di decenas mas a causa di su 15 aña como donador di sperma.

E ta bisa cu e no ta kere cu cualkier di su yiunan ta mas legitimo cu e otro, agregando cu "nan tur ta mi yiu y nan tur lo tin e mesun derecho! Mi no kier pa nan cuminsa ataca otro despues di mi morto," segun un traduccion di BBC.

Pero tin un condicion, su mas di 100 yiu lo tin cu warda 30 aña prome cu nan por haya placa for di e herencia. E fundador ta bisa cu e "kier pa nan biba como hende normal, crea nan propio exito, siña confia den nan mes, pa por crea, no ta dependiente di un cuenta di banco."

Forbes ta calcula cu e homber di 40 aña su balor ta na 17 biyon dollar, mientras cu BBC ta calcula esaki na 13.9. Independientemente di esaki, tin suficiente pa cada un haya algo.

Pavel originalmente a anuncia e tamaño di su famia riba Telegram den 2023, splicando cu el a cuminsa dona su sperma pa yuda un amigo den necesidad.

Sinembargo ora cu dokter a bis'e cu tabatin un necesidad desespera di "material di donador di calidad halto" el a acepta bira un contribuidor regular, cual a yuda parehan an for di 12 pais haya yiu.

10/17/24

Cantante Chris Brown ta declara su mes inocente den caso di agresion

(AP) - Cantante ganador di Grammy Chris Brown a declara su mes inocente diabierna na acusacionnan relaciona cu batimento serio di un productor di musica cu un boter na un club nocturno di Londres den 2023.

Brown, di 36 aña, a cuminsa su proceso formal na Londres su Southwark Crown Court cu un acusacion di purba ilegalmente y maliciosamente causa daño fisico cu intencion.

Brown su amigo y colega musico, Omololu Akinlolu di 9 aña, ken ta opera bao e nomber artistico "Hoody Baby," a declara su mes inocente na e mesun acusacion. Fiscalnan anteriormente a bisa cu Brown y Akinlolu a agredi e productor Abe Diaw na un bar den e club Tape na e bario Mayfair den februari di 2023. Brown supuestamente a lansa un atake no provoca contra Diaw y a golpi'e varios biaha cu un boter y despues a dal e mokete y scop e.

E atake a keda graba pa camaranan di seguridad dilanti un club yen di hende, segun fiscalnan a declara.

Brown originalmente tabata acusa di un solo cagro di daño fisico despues di su detencion na mei, sinembargo fiscalnan despues a busca un acusacion agregando dos cargo: agresion causando daño fisico y di a tin un arma, un boter.

Ora cu secretario di corte a puntra Brown con e ta declara su mes na e cargo di daño fisico, el a contesta: "No culpable."

Brown no a haci declaracion tocante e cargonan adicional y a ricibi ordo di regresa corte dia 11 di juli pa enfrenta e cargonan aki despues di caba e parti Europeo di su tour. Su huicio ta den schedule pa dia 26 di october den 2026.

E cantante di "Go Crazy," "Run IT," y "Kiss Kiss" a keda libera luna pasa bao fiansa di 6.75 miyon dollar, cual a permiti su persona cuminsa su tour "Breezy Bowl XX" anteriormente e luna aki.

Despues di su liberacion despues di casi 1 siman den prison,. Brown a publica riba Istagram "for di cel pa stage!! Breezy Bowl."

Brown, ken rapidamente a genera fama den 2005, a gana su prome Grammy pa miho album di genero R&B den 2011 pa "F.A.M.E" y despues a gana su di dos den e mesun categoria cu "11:11 (Deluxe)" anteriormente e aña aki.

Actualmente e ta den tour na Reino Uni, dunando concierto e fin di siman aki na Londres cu shownan den plan despues di esaki. Den e dianan binidero, e lo duna show na Escocia, Irlanda, Francai y Portugal. Despues di esaki e lo regresa Norte America pa fin di juli, unda e lo duna show na Miami. Despues di e show na Miami, e lo duna show den henter Merca cu un stop di dos anochi na Toronto durante esaki.

Posible veredicto den caso di Sean 'Diddy' Combs por bin otro siman

(TMZ) - E posibilidad di tin un veredicto di hurado den Diddy su caso criminal federal na NYC ta na proximo siman, dependiendo di con hopi tempo e hurado delibera despues cu defensa cera su caso y argumentonan di clausura ser haci.

Despues cu e huradonan a ser manda cas diabierna, fiscal Maurene Comey a bisa e hues Arun Subramanian cu posiblemente nan lo caba nan caso riba dialuna, y despues di esaki e defensa di Diddy, abogado Marc Agnifilo, a bisa e hurado cu si esaki sucede nan por sera nan caso diamars of diaranson.

E hues a bisa cu argumentonan di clausura por tuma luga diahuebs, y despues di esaki hurado lo cuminsa cu su deliberacion. Esaki ta laga habri e posibilidad pa un veredicto pa fin di proximo siman, aunke esaki ta si cos bay trempan.

Tambe tin un chens cu e veredicto lo keda entrega pa e siman siguiente, algun momento prome cu dia 4 di juli.

Actualmente den e caso, ya caba a mira varios siman di testimonio cu varios testigo kendenan a duna nan declaracionnan y conta nan version di e hechonan den e caso di Diddy. Aworaki e caso ta yegando su fin y tur hende ta sperando e resultado di e caso aki cu a capta atencion di henter mundo.

JURY ROOM

AVB ta anuncia quinteto cu lo dirigi final di Division Honor Oro

Awe nochi lo tuma luga e partido final di e Division Honor oro, pa cual AVB ta anuncia su quinteto arbitral cu lo dirigi e gran partido di clausura. E quinteto pa e gran final di Divicion Honor Oro pa diasabra 21 di juni 2025 ta:

- RC: Ricangel de Leça
- AR1: Jade Salamatin
- AR2: Tristan Vermeulen
- 4th: Jerwin Giel
- 5th: Arron Stamper

Ricangel de Leca y Jade Salamatin ambos tin 11 aña consecutivo riba lista di FIFA como referee assistent oficial.
Esaki lo ta e prome biaha cu Tristan Vermeulen lo cuminsa su trayecto riba lista internacional di FIFA como referee assitent y ta trahando su nomber grandemente riba nivel internacional.
Jerwin Giel cu tin 3 aña caba trahando como referee y cu ambicion pa subi lista di FIFA. Mescos cu Jerwin, Arron Stamper tin 2 aña den e funcion di referee y cu deseo grandi pa tuma e stap pa e siguiente nivel.
Referee Department di AVB ta sumamente contento y orguyoso di su team di referee cu a demostra di ta cla pa dirigi un tremendo final di nos deporte Rey e anochi aki.

Carlos Cuesta, di 29 aña, ta bira entrenador mas hoben di Serie A den casi un siglo

(AP) — Carlos Cuesta a bira e entrenador mas hoben den Serie A den casi un siglo despues di a ser contrata pa Parma diahuebs.

E ta e prome rol di Cuesta di 29 aña como head coach despues di a pasa e ultimo cinco aña como asistente na e club di Liga Ingles Arsenal.

Parma a anuncia cu Cuesta a firma un contract di dos aña cu opcion di un di tres aña.

Cuesta tin experencia na Italia, despues di tabata un asistente di entrenador cu e ekipo di sub-17 na Juventus pa dos aña. Tambe el a traha cu e ekiponan hubenil di Atletico Madrid prome cu esey.

Cuesta, un nativo di Mallorca, ta e di dos entrenador mas jong cu a yega di traha den e top division Italiano.
Na 1939, Elio Loschi tabatin 29 aña, 9 luna, 20 dia di edad ora el a tuma encargo di su prome wega como hungador-entrenador na Triestina.

Cuesta lo tin 30 aña, 26 dia di edad ora e bay e dugout pa e prome wega di Parma, pa casualidad tambe contra Juventus.

Media Italiano a informa cu Cuesta a dal su prome pasonan como entrenador ora e tabata studiando na Madrid. El a manda mensahe na miembronan di e personal tecnico di tur dos ekipo di e ciudad riba red social te ora cu e entrenador di e tempo ey di e ekipo di Atletico bou di 12 aña a responde.

E ex entrenador di Parma, Cristian Chivu, a bandona e club siman pasa, despues di a dirigi e team pa siguridad di Serie A, pa tuma over na Inter Milan.

E strea di Real Madrid Kylian Mbappe ta hospitalisa cu gastroenteritis durante Copa Mundial di Club

(AP) — Kylian Mbappe a keda hospitalisa cu un caso agudo di gastroenteritis pa agrega na un comienso dificil pa Real Madrid den e Copa Mundial di Club.

E ganador di Copa Mundial Mbappe a perde e wega di apertura di e torneo di e gigante Spaño diaranson — un empate di sorpresa 1-1 contra e ekipo di Saudi Arabia Al Hilal na Miami — pa motibo di un keintura.

E entrenador Xabi Alonso a bisa cu e internacional di Francia tabata den "mal condicion" y no por a train pa varios dia. Su hospitalisacion awor ta trece duda riba ki parti e lo por hunga den e torneo di un luna na Merca, cu Madrid enfrentando Pachuca na Charlotte, North Carolina, diadomingo.

Madrid a bisa cu Mbappe lo "pasa un serie di test y sigui e curso apropia di tratamento."

Gastroenteritis ta conoci tambe como gripe di stoma y sintomanan por inclui sacamento y diarea.

E ausencia di Mbappe ta un golpi pa Mundial di Club, cu presidente di FIFA Gianni Infantino ta spera lo ta un di e eventonan elite den futbol y competencianan rival manera Champions League y Premier League den popularidad y balor.

Despues di Lionel Messi, Mbappe ta probablemente e strea di mas grandi den e programa, cu Madrid un di e faboritonan pa hisa e trofeo den e edicion inaugural di e torneo.

Pero un multitud di mas cu 62.000 hende na Hard Rock Stadium a perde un chens unico di mir'e personalmente na Merca ora e no tabata disponibel pa e prome wega di Madrid na cas di Miami Dolphins di NFL.

Alonso a sinti su falta tambe. Madrid tabata desapuntante contra e ekipo mas exitoso di Saudi Arabia y a perde un penalty na di 92 minuut pa gana e wega.

Tabata e prome wega di Alonso na encargo di e 15-biaha campeon di Europa, cu ta famoso exigente di su entrenadornan. El a reemplasa Carlo Ancelotti, kende a bay e seleccion di Brasil despues di a gana tres Champions League y dos titulo Spaño den dos periodo den e club.

A pesar di ta e faborito contra Al Hilal, Madrid mester a acepta un empate despues di a sobrevivi un cantidad di susto den e prome mitar — lagando Alonso pa pidi pasenshi.

"Nos sa cu esaki ta bay tuma tempo," el a bisa.

E hungador Mbappe di 26 aña tabata e top goleador di Madrid e temporada pasa, cu 43 gol den 56 aparicion den su prome aña desde cu el a drenta for di Paris Saint-Germain.

Su hospitalisacion ta bin casi exactamente un aña despues cu el a sostene un nanishi kibra den e campeonato Europeo y mester a bisti un tapaboca pa sigui hunga den e torneo.

Homers di Bogaerts entre 4 hit mientras e Padres ta derota e Dodgers 5-3

(AP) — Xander Bogaerts a homer entre su cuatro hit y a anota tres careda, y e San Diego Padres a derota Los Angeles Dodgers 5-3 diahuebs anochi pa evita un sweep di cuatro wega.

Rookie Ryan Bergert a otorga tres hit den 4 2/3 inning sin anotacion den e di cuatro start di su carera, y Adrian Morejon (4-3) a sigui cu cuatro out consecutivo. Jake Cronenworth tabatin tres hit.

Despues cu Jack Little di Dodgers – haciendo su debut den liga mayor – a hit Fernando Tatis Jr. cu un pitch den e di nuebe inning, ambos benchi a keda bashi tras di home plat, pero no a tira ningun mokete. Manager di Dodgers, Dave Roberts y manager di Padres, Mike Shildt a ser saca.

Relevo di Padres, Robert Suarez a dal Shohei Ohtani cu un pitch den e di nuebe inning y a keda retira.
A dal Tatis y Ohtani cada un dos biaha cu un pitch den e serie.

Yoshinobu Yamamoto (6-6) a otorga tres careda y siete hit durante 6 1/3 inning mientras Los Angeles a kibra un racha di cinco victoria.

Bogaerts a duna e Padres un bentaha 1-0 den e di dos inning cu su di cuatro home run y su prome desde dia 14 di mei. Nan a subi 2-0 den e di cinco inning. Jose Iglesias tabatin un sacrifice fly den e di cinco inning, y Cronenworth un RBI double den e di siete. Gavin Sheets aagrega un RBI single y Iglesias a ricibi un walk cu base yen pa hacie 5-0 den e di ocho inning.

Dodgers a logra tres careda den e di nuebe inning y tabatin e careda di empate na di dos base prome cu rookie Dalton Rushing a strike out contra Yuki Matsui, kende a piki su prome save.

Kyra Hoevertsz ta keda na di cuater luga na World Aquatics World Cup 2025

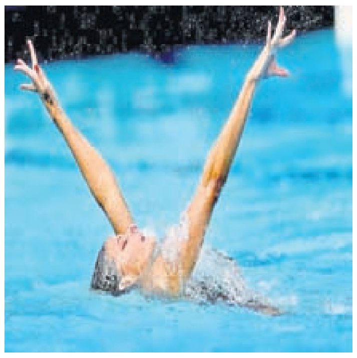

Atleta di natacion artistico di Aruba, Kyra Hoevertsz, a caba un temporada sobresaliente den e World Cup 2025, terminando na di cuater lugar general den e World Aquatics Artistic Swimming World Cup – categoria Solo Femenino. Aunke el a keda hopi cerca di subi riba e podium, su prestacion a confirma su luga den e elite mundial.

Durante e competencia cu tabata inclui cuater parada internacional — Paris (Francia), Somabay (Egipto), Markham (Canada), y e Super Final den Xi'an (China) — Hoevertsz a brinda un serie di prestacionnan constante y fuerte den e rutina di Solo Tecnico y Solo Libre, cu ta wordo califica riba dificultad, ehecucion y impresion artistico.

E temporada a inclui dos medaya di brons:
Solo Libre – Paris, Francia
Solo Libre – Markham, Canada
E logronan aki a contribui na su posicion impresionante di 4to lugar general, resaltando su forsa, talento artistico y dedicacion den un deporte cada bes mas competitivo.

"E logronan di Kyra durante e temporada ta testimonio di su resistencia, talento y di e crecemento di e deporte di natacion artistico na Aruba," un vocero di Federacion di Natacion di Aruba a bisa. "E ta sigui inspira un generacion nobo di atleta den e region."
Kyra Hoevertsz a representa Aruba constantemente riba e escena internacional y ta sigui lanta e perfil di Aruba den deporte aquatico. Su campaña den e World Cup 2025 ta refleha no solamente su biahe personal, sino tambe e crecemento di representacion Caribeño den e deporte.

Awor cu e temporada di World Cup a caba, Kyra ta bolbe Aruba pa cuminsa preparacion pa e Campeonato Mundial di Natacion 2025 na Singapur cu lo tuma luga den juli, unda e lo competi atrobe entre e miho atleta di natacion artistico solo di mundo.
Evento Local: Campeonato Arubano di Natacion Artistico
Di 27 pa 29 di juni, Aruba lo ta anfitrion di e Campeonato Arubano di Natacion Artistico, cu participacion di e miho atletanan di isla den rutina di solo, duet y grupo.
Bin apoya nos atletanan y yuda nan prepara pa e escenario internacional. Pueblo ta invita pa asisti y duna apoyo na nos landadornan talentoso mientras nan ta briya riba e plataforma.

Pa orario y mas detaye di e evento sigui Aruba Aquatics Federation riba Facebook: facebook.com/arubaaquatics, of Instagram: instagram.com/arubaaquatics.

VACATURE BIJ COLEGIO EPI SCHOOLJAAR 25-26

E P I
EDUCACION PROFESIONAL INTERMEDIO

Draag bij aan de toekomst. Inspireer de volgende generatie.

De Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, als bevoegd gezag van de Dienst Publieke Scholen, nodigt enthousiaste professionals uit om te solliciteren op onderstaande functies bij Colegio Educacion Profesional Intermedio (EPI) voor het schooljaar 2025-2026.

Vacatures - Onderwijzend Personeel
- LVS Coördinator – 1 VB

Instructietaal Nederlands
- Docent Elektrotechniek – 1 VB
- Docent Bouwkunde – 1 VB
- Docent Mechatronica – 1 VB
- Docent Wiskunde/Natuurkunde – 1 VB
- Docent Informatica – 2 VB

Instructietaal Engels
- Docent Hospitality – 3 VB
- Docent Consumptieve techniek – 1 VB
- Chef Instructeur – 1 VB

Vacatures - Onderwijsondersteunend Personeel
- OLC Instructeur – 1 VB

Wat breng jij mee?
Vereisten:
- Minimaal 2e graads onderwijsbevoegdheid of gelijkwaardig diploma met aantoonbare praktijkervaring;
- Uitstekende beheersing van de instructietaal (Nederlands of Engels, afhankelijk van vakgebied);
- Praktijkervaring in het bedrijfsleven is een pré bij beroepsgerichte vakken;
- Je stelt de student altijd centraal.

Jouw profiel:
- Professionele werkhouding en verantwoordelijkheidsgevoel;
- Sterke didactische en communicatieve vaardigheden;
- Flexibel en open voor innovatie binnen het beroepsonderwijs;
- Ervaren met digitale leermiddelen en technologie.

Wat bieden wij jou?
Een uitdagende werkomgeving binnen het beroepsonderwijs, waarin je bijdraagt aan de ontwikkeling van jonge professionals. De arbeidsvoorwaarden zijn conform het Landsbesluit Bezoldiging Onderwijspersoneel en de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht.

Geïnteresseerd?
Stuur je sollicitatiebrief, voorzien van cv en kopieën van diploma's, binnen 2 weken na het verschijnen van deze vacature naar:
✉ hr@dps.aw (met Cc naar hr@epiaruba.com) 📪 t.a.v. Het Bevoegd Gezag – Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport d.t.k.v. Managementteam Dienst Publieke Scholen, John F. Kennedy Education Center, Stadionweg 37

Vragen?
Voor meer informatie kun je contact opnemen met de HR-afdeling van Colegio EPI:
☎ + (297) 525 8726 / 746 ✉ hr@epiaruba com

*Opinion ta un seccion di **Bon Dia Aruba** specialmente pa brinda oportunidad na lectornan individual pa expone nan opinion. Contenido publica di ningun manera ta refleha opinion di **Bon Dia Aruba** y ta pa responsabilidad exclusivo di e organisacion/individuo cu ta ofrece esaki pa publicacion. **Bon Dia Aruba** ta reserva e derecho di no publica texto ofreci, si esaki segun e medio no ta cuadra cu e normanan di decencia cu nos ta mantene, pa evita contenido cu ta innecesariamente ofensivo. Esaki suheto na evaluacion exclusivo di **Bon Dia Aruba**.*

OPINION

Skirbi door Vivienno Frank, Sr.

Antilla; E atraccion turistico

Un atraccion turistico masha popular ta e barco Antilla cu a naufragia na costa di Malmok y su restonan ta bao awa. Dia 10 di mei 2025 a cumpli 85 aña cu el a sink. E pregunta ta, di con e barco a sink eynan? Antilla tin su historia y un pagina den historia di Aruba den Guera Mundial II; y esey ta lo siguiente.

E barco mes: SS Antilla o ES Antilla tabata un barco dje Hamburg – America Line (HAPAG) y a wordo poni den servicio specialmente pa nabega pa e paisnan y islanan den e Lama Caribe y pa esey el a haya e nomber Antilla pa e ciudad Cubano den e provincia di Holguin y no pa e islanan Antiano.

E medidanan dje barco tabata: un largura di 121,4m; hanchura di 17,0m; un profundidad (diepgang) di 6,0m y un tonelada di 4363 GRT (Gross Registered Tonnage). E abreviacion ES tabata pa “Elektro Schiff”, pasobra e tabata tin transmision turboelectrico (dos boiler conecta na un motor electrico) cu tabata dun’e un velocidad di 15 nudo/25km pa ora. Acerca di tabata un barco di carga, e tabata tin shete localidad abordo cu por a acomoda diesdos pasahero. E tabata riba su biahe inaugural, ya cu el a wordo poni den servicio den luna di juli 1939 cu un tripulacion di 36 persona, incluso e capitan Ferdinand Schmidt.

Su biahe y destino. Dia 9 di augustus 1929 SS Antilla tabata na Corsou, di unda el a sali pa Galveston, Texas y aya tuma un carga di 3000 ton di asufre (zwavel, sulfur) pa hiba Europa. Dia 25 di augustus 1939, ainda na Galveston, Capitan Schmidt via radio a haya un mensahe cu e codigo “Essberger” cu tabata dun’e ordo pa habri un casta seya cu instruccionnan; tur e barconan dje flota comercial NAZI tabata tin e carta.

E instruccion tabata pa omiti tur ruta oficial di nabegacion y cambia e nomber y e aparencia dje barco. Dia 28 di augustus 1939, riba ruta pa Cartagena na Colombia, na unda el a bunker, Capitan Schmidt a haya otro mensahe radial cu e codigo “Essberger” cu e ordo cu si e no por yega Alemania prome cu 1 di september, p’e busca refugio den un pais neutral.

Capitan Schmidt a purba yega Corsou, pero el a wordo notifica cu e haf na Corsou tabata congestiona cu barconan Aleman y a dicidi di yega Aruba. Dia 1 di september 1939, dia cu Alemania NAZI a invadi Polonia, SS Antilla a descarga e 3000 ton di asufre na haf di San Nicolas y a haya permiso/ordo pa hancra pabao dje costa di Malmok. Tres barco Aleman mas a haya refugio na Malmok: SS Troya – tambe di Hamburg-America Line, SS Horn’s Consul dje compania Horn, y SS Heidelberg di Rudolf Christian Gribel.

Henter e resto dje aña 1939 tabata tin cuater barco Aleman hancra na Malmok y nan presencia a bira algo normal pa e habitantenan di Noord. Nan tabata wordo monitorea door dje submarino Hulandes HMS O14 y pafo dje awanan dje islanan Hulandes, barconan di guera Britanico y Frances tabata blokia e pasada di tur barco Aleman. Pero na januari 1940 e scenario na Malmok a cuminsa cambia; den e anochi di 9 di januari e barco Horn’s Consul a logra huy y pasa e blokeo. Dia 29 di februari e barconan Heidelberg y Troya a purba huy, pero nan a wordo intercepta door di barconan Britanico y pa no wordo captura, e capitannan a laga habri e valvenan den e cuarto di motor y sink e barconan.

Dia 9 di april 1940 Alemania a invadi Noruega y dia 12 di april, pa motibo cu Hulanda tabata teme un invasion tambe, autoridad Hulandes na Aruba a confina (beperk) e tripulante di Antilla pa keda abordo.

Dia 10 di mei 1940 Alemania a invadi Hulanda. E dia ey pa 3:10 di marduga - 8:10 na Hulanda - mariniernan bao comando di un Kapitein der Mariniers a bay pa confisca Antilla, pero e capitan di Antilla a nenga di baha e gangway. Pa temor cu capitan Schmidt lo uza resistencia cu arma, e mariniernan a retira. Seis or di mainta e barconan HM Aruba y HM Practico a bay pa confisca Antilla, pero e tempo cu e autoridad a tarda, tabata suficiente pa Schmidt a duna orden pa habri e valve, pega diferente luga den e barco na candela y sink e.

Mas o menos nueb’or y mei di mainta e klok di misa Sta. Anna a cuminsa bati, locual tabata inusual y tabata sucede solamente ora tin algo excepcional ta pasando. E pastoor, cu e unico telefon na Noord, tabata e prome persona na Noord cu a haya e noticia cu Alemania a invadi Hulanda y foi pastorie e noticia a plama den pueblo. Foi e top dje sero di Boegoeroei e habitantenan tabata mira Antilla na candela cu huma preto ta bay laira y pocopoco e tabata sink. Pero como e tabata hancra mas cerca dje costa y e lama no ta masha hundo eynan, e dek di Antilla a keda riba awa y tabata bisto foi e costa.

Na 1955 e horcan Janet – e horcan mas grandi di siglo 20 – dia 23 di september a drenta Caribe cu e categoria 3 y a crece yega na un horcan di categoria 5. Janet a pasa basta panort di Aruba cu e categoria 4 cu biento di 209 – 251 km/ora. Lama tabata masha bruto cu olanan masha halto y e olanan a hala Antilla mas afo foi e costa y a kibr’e. Eynan Antilla a haya su graf permanente y Aruba un atraccion turistico.

Fuentenan: Wikipedia; Lloyd’s of Londno; y Experiencia dje Autor, Vivienno Frank Sr.

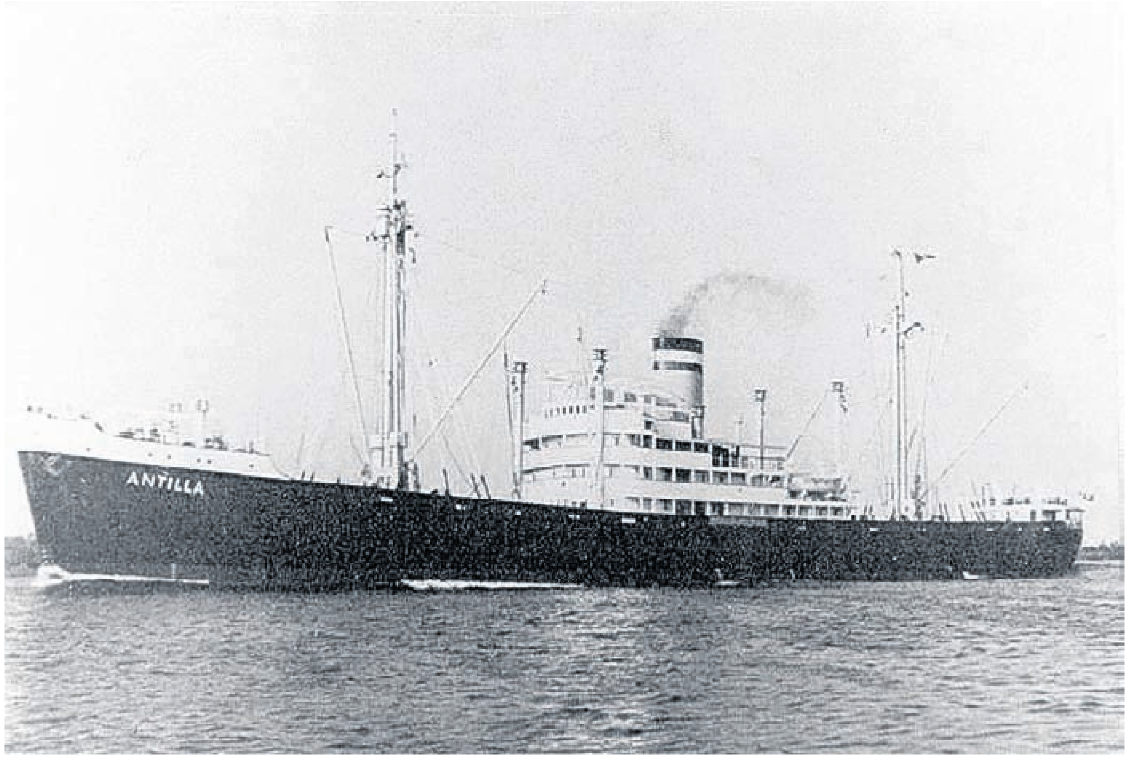

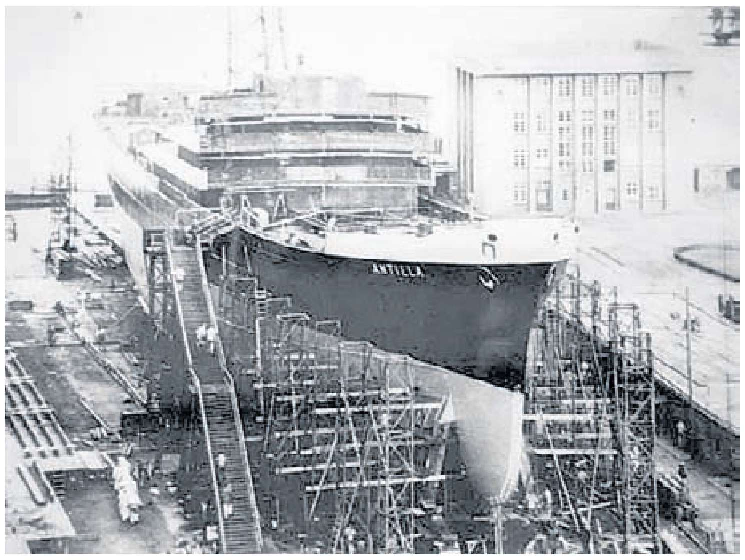

Chauffeur a keda herida ora un pick-up a subi crusada sin para y bira na man robes cortico

Diaranson anochi a drenta informe di un accidente basta serio cu hende herida na e crusada banda di Italo Arubano na Koyari, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance a nota cu tin un chauffeur so cu a resulta herida. Mesora a e personal di ambulance a atend'e y a transport'e pa hospital. Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente entre un pick-up Ford Ranger cu sin para, a yega subi e crusada birando masha cortico mes na man robes y sin duna preferencia na e Hyundai Tucson biniendo cu preferencia riba e caminda principal. E pick-up a pusha e Tucson te otro banda di caminda y hunto nan a bay dal e cura di Italo basha esaki abao.

Hopi hoben tabata interesa den e anochi di informacion

Diaranson nochi a tuma lugar e prome Anochi di informacion na La Salle College na Oranjestad. Esaki den cuadro pa informa nos hobennan tocante e trabou di polis, proceduranan, ley, aplicacion, estudio policial pero tambe con bo bida ta cambia na momento cu bo ta birando Polis.

E anochi di informacion tabata presenta pa docentenan di Scol pa Polis E.J. Watty Vos cu a duna diferente informacion na un klas completamente yena cu hobennan interesa.

Despues di esaki a haya un demostracion di unidad canino y motorisa di Cuerpo Policial Aruba. Un anochi cu nos ta satisfecho di mira un bon acogida na Oranjestad.

A extende e sesion informativo aki diahuebs anochi tambe na Abraham de Veer School, unda mas hoben a participa pa haya e informacion necesario pa asina ta bon prepara pa aplica y sirbi nan pais como parti di e cuerpo policial.

TESTIMONIO DI AGRADECIMENTO

Danki Maestro Benjamin
Mi ta un muhe agradecido di Aruba, mi kier contabo mi historia. Mi tin 54 aña y 7 aña pasa mi tabata sufri di hopi dolor di barica y lomba. Mi a bishita hopi lugar di dokter pero nunca nan no tawata haña nada, cu tur cos tawata masha bon, pero cada dia e dolor tawata mas Fuerte. E dolor no tawata laga mi drumi. Mi a tuma contacto cu Maestro Benjamin y mi a traha un cita cun'e. E la bisami tur cos sin ami a bis'e nada y e la haña e problema cu mi tawatin, un bisiña a hasi un trabou di brujeria masha grandi pa mi. Pero danki na Maestro Benjamin. E la yudami, curami y saca tur e brujeria for di mi curpa den un tempo masha cortico. Maestro Benjamin si sa su trabao. Di berdad e ta un bon hende y cu hopi conocemento. Si bo ta lesa mi testimonio, yama e number akibou y traha un cita cu maestro Benjamin.

MAESTRO BENJAMIN 641.4186

VACATURE BIJ COLEGIO EPI SCHOOLJAAR 25-26

EDUCACION PROFESIONAL INTERMEDIO

Leid, verbeter en ondersteun het hart van onze organisatie.

De Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, als bevoegd gezag van de Dienst Publieke Scholen, nodigt geïnteresseerde kandidaten uit om te solliciteren naar de functie van:

Hoofd Facilitaire Dienst (1VB)

Wij zoeken een enthousiaste en daadkrachtige collega die leiding wil geven aan de afdeling Facilitaire Dienst en actief bijdraagt aan een veilige, goed georganiseerde en professionele leeromgeving.

Wat ga je doen?
Als Hoofd Facilitaire Dienst ben je verantwoordelijk voor het aansturen en coördineren van alle facilitaire processen binnen Colegio EPI. Je zorgt ervoor dat het gebouwbeheer, de technische ondersteuning en het onderhoud efficiënt en toekomstgericht worden uitgevoerd.

Wat breng jij mee?
Vereisten:
- Hbo werk- en denkniveau, bij voorkeur op het gebied van Facility Management;
- Grondige kennis van gebouwbeheer;
- Inzicht in financiële processen en ervaring met budgetbeheer;
- Zelfstandig én in teamverband kunnen werken;
- Sterke communicatieve vaardigheden (schriftelijk en mondeling);
- Studentgerichtheid: je begrijpt dat goed onderwijs ook goede ondersteuning nodig heeft.

Jouw profiel:
- Professioneel en plichtsgetrouw;
- Resultaatgericht en stressbestendig;
- Transparant en betrouwbaar;
- Hands-on mentaliteit;
- Integer, flexibel en klantgericht;
- Daadkrachtig met een zakelijke blik;
- Bereid om buiten de standaard werktijden te handelen indien nodig.

Wat bieden wij jou?
Bezoldiging: conform de Bezoldigingsregeling Aruba 1986
Secundaire arbeidsvoorwaarden: volgens de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht en de Landsverordening Vakantie en Vrijstelling van Dienst Ambtenaren

Geïnteresseerd?
Stuur je sollicitatiebrief, voorzien van cv en kopieën van diploma's, binnen 2 weken na het verschijnen van deze vacature naar:
✉ hr@dps.aw (met Cc naar hr@epiaruba.com) 📪 t.a.v. Het Bevoegd Gezag – Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport d.t.k.v. Managementteam Dienst Publieke Scholen, John F. Kennedy Education Center, Stadionweg 37

Vragen?
Voor meer informatie kun je contact opnemen met de HR-afdeling van Colegio EPI:
☎ + (297) 525 8726 / 746 ✉ hr@epiaruba com

Accidente cu 3 hende herida ora auto a bira dilanti otro na Hooiberg

Diaranson merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida. Na yegada di e ambulance nan a atende e 3 persona herida na e sitio mes.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un chauffeur menor di edad di un Honda Fit cu a bira na su man robes sin a duna preferencia na e trafico contrario y e Nissan Sentra y a bin dal riba dje. Debi na e fuerte impacto tanto e chauffeur di e Honda Fit a resulta herida como tambe e chauffeur y e ocupante di e Sentra a resulta herida y tur 3 herido a ser atendi pa ambulance na e sitio mes.

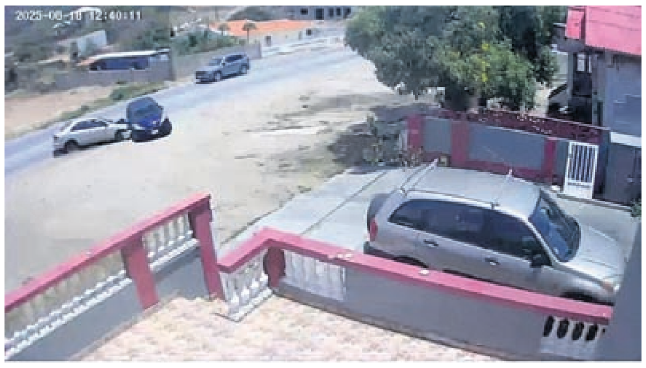

Cachonan di bisiña a bay ataca peaton canando y el a cay fractura lomba

Diahuebs madruga a drenta informe di un caso lamentable unda un peaton a ser ataca y benta abao den Mandarinstraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di 3 cacho cu a bin ataca e homber y a bent'e abao lag'e herida cu dolornan di lomba debi na e caida. Na yegada di e ambulance nan a atend'e y a transport'e pa hospital. Un punto di critico cu semper ta resalta den pueblo ta e falta di aplicacion di e ley di cacho, unda no tin e proteccion debido. Por ehempel: Pa basta tempo a mira varios caso di cachonan los y brabo cu ta persigui peatonnan, of hende riba bais y brommer, cual a resulta den herida of strobacion den trafico.

Chauffeur na estado a reverse dal auto pasando su tras

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida na Santa Cruz, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda un chauffeur na estado a bay reverse y a bay dal un auto pasando su tras. E impacto, maske cu e no tabata fuerte, e dama a resulta herida. Na yegada di e ambulance nan a atend'e y a transport'e pa hospital.

Yiu a yega haya su tata sin hala rosea y cu no tabata reacciona

Diahuebs mainta a drenta informe di cu un yiu a haya su tata sin hala rosea y no tabata reacciona, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a pidi ambulance cu mas urgencia. Entre tanto a manda un rapid responder. Na su yegada a pidi un ambulance bini cu mas urgencia pero ya no tabatin reaccion mas y a pidi pa un dokter na e sitio. Na nan yegada en berdad no por a haci nada mas.

Bon Dia Aruba ta manda palabranan di condolencia pa e famia di e fayecido.

Polis a bay pa atende problema di awa di pos na Soledad

POLIS
POLIS
67

Diaranson mainta a drenta informe di cu tin awa di pos causando molester pa bisiñanan di Soledad, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a nota e situacion deplorable cu e bisiñanan mester soporta cu e holor desagradable. Mesora polis a bay papia cu e bisiña responsable y a bis'e cu e situacion ey ta prohibi y ta ser sanciona pa polis.

Celebracion Corpus Christi na misa Birgen di Fatima Dakota

Reverendo Pastoor Jozef Pelc y Reverendo Diacono Michael Nicolaas, di Parokia Birgen di Fatima Dakota ta anuncia celebracion di Corpus Christi diadomingo awor 22 di juni 2025 cu un Santo Sacrificio di Misa Solem cuminsando pa 5'or di atardi.

Invitacion ta bay na tur Parokiano di Dakota, y Gruponan di Oracion y Pueblo di Aruba en general pa asisti na e Santo Sacrificio di Misa. Pa 6.00 pm lo sigui cu un procesion di Curpa y Sanger di nos Señor Hesu – Cristo o sea Corpus Christi cu ta ilustra e presencia real di Cristo den Eucaristia.

E ta un fiesta cu ta wordo celebra desde siglo XIII. Nos ta conmemora e institucion di e Santa Eucaristia ariba Diahuebs Santo y nos ta duna tributo solem di adoracion, amor y gratitud. E ta un fiesta hopi importante ya cu Eucaristia ta e regalo di mas grandi cu Dios a duna nos pasobra E tabata desea di keda cu nos, tambe despues di Su Ascencion na Shelo. E procesion Eucaristico lo pasa den cayanan di Dakota y bishitando 4 altar simbolisando 4 skinanan di mundo y lo para un momento pa resa, scucha lectura y ricibi bendicion. Cu un fe firme den Señor nos Dios, e Celebracion, lo tin un influencia positivo riba nos bida spiritual, social, cultural y politico. Lo resa Santo Rosario pa 4.15 pm.

Boso presencia ta altamente aprecia.

Simposio: Stop abuso contra adulto mayor

Dia 15 di juni, Nacionnan Uni ta conmemora Dia Internacional di Conscientisacion di abuso contra adulto mayor. E meta principal di e fecha aki ta pa trece mas conscientisacion mundialmente tocante diferente sorto di abuso cu un adulto mayor por pasa door di dje.

Directie Ouderenzaken cu ta encarga cu asuntonan relata cu nos adultonan mayor ta haya sumamente importante pa trece conscientisacion pa cu e tema aki. Pa e motibo aki Directie Ouderenzaken ta organisa un simposio titula: Stop abuso contra adulto mayor.

E simposio lo tuma lugar diabierna 27 di juni 2025 for di 8:30 di mainta pa 1:00 di merdia na Gloria Aruba (The movies) situa na Caya Dr. J.E.M. Arends. Entrada ta completamente gratis.

Durante e simposio lo tin presentacion informativo tocante diferente forma di abuso. E siguiente personanan lo duna un presentacion:

- Sra. Antoniette Geerman, psicologo, Psyched Aruba
- Sra. Hilde Rodriguez-Taekema, notario (pensiona)
- Sra. Janine Rodriguez, trahado social, Bureau Slachtofferhulp
- Sra. Sulima Geerman, directeur SABA
- Sra. Mahalia Castillejo, case manager, Centro di Memoria
- StichtingMantelzorgers

Pa participa na e simposio aki, por manda un e-mail nainfo@doz.aw of por tuma contacto cu Directie Ouderenzaken na 280-5004,durante ora di oficina.

Pa mas informacion like nos pagina di Facebook Directie Ouderenzaken y/of follow nos riba Instagram directieouderenzaken.

Resultado Sorteo
Juni 20

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
6106	6585	9425	9389
5336	7854	SUPER5	7951
1942	6835	-	5889

	MERDIA	ANOCHI
CATOCHI	Sorteo # 4656	Sorteo # 8575
	3972	7389
	9330	9269
	7862	1893
MULTI-X	X2	x2
BIG 4	Sorteo # 4656	Sorteo # 7619
	9914	9276
MULTI-X	X2	fp
1OFF	Sorteo # 2712	Sorteo # 2324
	3067	2458
ZODIAC	Sorteo # 4656	Sorteo # 6378
	8467	7673
	Capicorn	Acuario
LUCKY 3	Sorteo # 1530	Sorteo # 1308
	303	831
MULTI-X	fp	x3

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	160.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA

02-05-06-13-17

Sorteo # 6862		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	58.000,-
7	x Match 4	
216	x Afl 8,00	

MINI MEGA

02-10-18-27

Sorteo # 1777		Mega Ball 09
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
0	x match 4	600.000,-
11	x Afl. 500,00	
115	x Afl 50.00	
156	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 900.000,-**

MEGA DI NUMBER KORSOU
Sorteo #

BONDIA ARUBA
SI BO BEBE NO STUUR
SI BO STUUR NO BEBE

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Central:	Seroe Preto:
Tel. 585 1965	Tel. 584 4833

EMERGENCIA	**911**

POLIS	
Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA	
Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD	
Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA	
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Lider di oposicion na Rwanda deteni pa supuesto plan contra autoridadnan

(AP) - Un lider di oposicion prominente na Rwanda a keda deteni bao cargo cu el a yuda un supuesto plan pa fomenta inkietud publico.

Victoire Ingabire a keda deteni diahuebs y ta den proceso di detencion na e capital di Rwanda Kigali. Su ekipo di abogadonan internacional den un declaracion a yama su detencion uno sin base y politicamente motiva."

Rwanda Investigations Bureau ta conecta Ingabire na supuesto subversion despues cu a menciona su nomber den un caso criminal andando contra 9 persona acusa di un plan pa tumba e gobierno di Presidente Paul Kagame.

Rwanda Investigations Bureau a bisa cu e ta investigando su supuesto rol den crea un gang criminal.

Ingabire a presenta den corte diahuebs pa ser cuestiona pa fiscalnan cu a acusa cu e tabata den comunicacion cu 9 sospechoso. Entre e sospechosonan tin un reportero nombra Theoneste Nsengimana. E resto ta miembronan di e grupo DALFA-Umurinzi, un partido lidera pa Ingabire cu no ta reconoci pa autoridadnan.

Ingaire anteriormente a lidera e grupo FDU-Inkingi, un coalicion di partidonan den oposucion cu tambe nunca a ser permiti registra cu e gobierno. Ingabire a pasa 16 aña den exilio na Hulanda y a regresa Rwanda pa lansa un movemento politico den oposicion den 2010 pero a keda deteni prome cu e por a participa den e eleccion presidencial.

Despues a declara su persona culpable di conspiracion pa debilita e gobierno y di nenga e genocidio di 1994 na Rwanda, cargonan cu el a nenga.

Sentencia na 15 aña, el a ricibi libertad den 2018 despues di ricibi pordon presidencial. Sinembargo, desde e tempo aki Kagame a menasa Ingabire cu un posible regreso na prison. Den 2020, e presidente a bisa cu Ingabire no mester keda sorprendi si e keda deteni atrobe.

Su abogadonan ta bisa cu e no a comete ningun crimen.

"E re-detencion aki ta simplemente e paso mas recien den un campaña andando di acoso y intimidacion cual e gobierno di Rwanda desde e tempo aki ta ehecutando" contra Ingabire, e declaracion di su abogadonan a bisa.

3 decada despues di un genocidio cu a asesina un calculacion di 800,000 Tutsi y Hutus, Rwanda su presidente a gana reconocimento internacional pa un recuperacion economico pacifico y rapido.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe nochi: parcialmente nubia y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un awasero breve

Temperatura maximo 33 grado Celsius
Temperatura minimo 27 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 34 pa 40 grado Celsius
UV index: 12

Bahada di solo : 7:07 pm
Subida di solo : 6:15 am

Biento:
Modera te basta fuerte for di direccion oost; Forsa 4 te 5 (20 te 39km/ora, 11 te 21 nudo)
Den di dia fuerte te posiblemente duro den rafaga; Forsa 6 te 7 (40 te 61km/ora, 22 te 33 nudo)

Situacion general di tempo:
Un ola tropical moviendo den region local y bayendo west, ta treciendo humedad y aire instabil. Esaki lo causa momentonan cu hopi nubia cual lo induci localmente algun awasero cu tambe un chance chikito pa lamper cu strena. Awasero modera te localmente pisa lo causa molester na algun parti di e isla.

Condicionnan maritimo/estado di lama:
Na partinan protegi di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil te modera cu olanan di 1 pa 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa; generalmente modera cu olanan di 4 pa 6 pia localmente e por yega 7 pia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

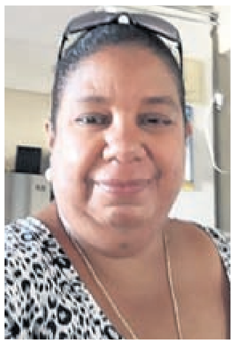

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Miluska Marilu Hoek

***19-02-1972 - †05-06-2025**

Na nomber di su **Mama**: Alva Hoek

Wela(o):
†Felix Simplicio Hoek
†Coleta Victoria "Viola" Hoek

Rumannan:
Engelbert y Thrishna Visser-Strachan
Ebert Visser
Eldrick Visser
Marlyn Marval
Rafael Marval
Shirley Marval
Norman Marval

Sobrino(a)nan:
Engelbert Visser Jr.
Engelline Visser y yiunan
Shaenri Visser
Mattheo Visser
Sonia Visser
Mauro Visser
Keighley Visser
Tommy Visser

Tantanan y omo:
Elaine Hoek
†Gladys y †Piet Bogers-Hoek
†Marylin "Rubia" Hoek
†Roland Hoek
Vianca y Dennis Arends-Hoek
Vivian Hoek

Primo y primanan:
Cherly y Lainebert Toppenberg, †Bruce y Kevin Arends, Rodney Hoek, Vivienne y Derek Pop

Padrino: Franklin Matos

Esnan cu a atende cu ne: Dito Matos y Cherly

Amigonan : Editha Bernabela (mama), Charissa Ras, Loesje Thode, Jade Padron, Raynold Werleman, Sandra Jeffrey, Elvis y Tom Wester, Xiomara Dirks, Lilian v/d Linden, Doña Rosa

Bon Bisiña: Fidelia

Ex coleganan di: Kong Hing Super Center

Dokter di cas: Dr. Tjon Kon Sang

Ta invita tur famia, conocirnan pa e **acto di despedida** cual lo tuma lugar Diasabra 21 di June 2025 di 2 pm pa 4 pm na Aurora Funeral Home. **Cremashon** lo tuma lugar den seno familiar

---

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

With heavy hearts, we announce the passing in the Netherlands of

Ricky Julio Cook

son of the late "Lolita Cook" and "Mario Frans".

He was a beloved husband, father, grandfather, great-grandfather, father-in-law, brother, uncle, and great friend whose impact will never be forgotten.

The service for burial in Aruba to celebrate his life will be announced at a later date.

The family appreciates your thoughts and prayers during this time.

Ricky will be deeply missed by all who knew him.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason. "Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di:

Freddie G. Croes

Cariñosamente yama "Papa Eddy"
***17-11-1959 - †11-06-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Ki alegria, ora nan a bisa mi:
"Ban cas di Señor!"
I awor, ata mi aki para na bo porta Señor.
Salmo 122

Nos ta anuncia fayecimento di e

Juan Merlquiades Hernandis

Mihor conoci como: "Candel"
***21-12-1950 - †19-06-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Emelda L. Kock-Lopez

***25-04-1960 - †19-06-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Corte na Malaysia a kita cargo di labamento di placa contra ex lider Najib Razak cu ta den prison

(AP) — Un corte na Malaysia a kita tres cargo di labamento di placa contra ex-prome minister Najib Razak, ken actualmente ta sirbiendo un sentencia den prison, diabierna. E caso ta relaciona cu e robo multimiyonario for di un fondo estatal.

Najib a ser anteriormente condena den un caso di corupcion relaciona cu e fondo estatal 1Malaysia Development Berhad (1MDB) y a cuminsa su castigo den 2022 despues di perde su apelacion final. E tambe tin un otro caso di corupcion pendiente.

Segun abogado di Najib, Muhammad Shafee Abdullah, e Corte a tuma e decision pa kita e cargo cu a alega cu Najib a haya 27 miyon ringgit ($6,3 miyon) den su cuenta bancario for di ganashi ilegal, despues di retrasonan di procedura di parti di e fiscal. E caso a tuma seis aña sin yega na un huicio. Fiscal no por a duna un timeline na corte pa ki ora nan lo ta cla pa cuminsa cu e huicio, segun Shafee.

Segun e abogado, fiscalnan tin derecho pa reintroduci e cargo, y e descartamento no ta significa absolucion. Pero Najib ta contento cu e decision y por awor concentra riba e huicio principal di 1MDB, el a agrega.

Najib a crea e fondo 1MDB poco despues cu el a tuma poder den 2009. Investigadornan ta alega cu mas cu $4,5 biyon a ser horta for di e fondo y a ser laba pa su conocidonan pa financia peliculanan di Hollywood y gastonan extravagante. E scandal resulta den e caida di e gobierno di Najib y su perdida den eleccion na 2018.

Den november 2024, e Corte tambe a kita un cargo contra Najib y ex-hefe di e Tesoreria den otro caso relaciona cu 1MDB, despues di retraso repetitivo di pari di e fiscal. Nan por ser acusa di e mesun delito den futuro. Na 2023, Najib a ser absolvi for di otro cargo separa cu tabata relaciona cu manipulacion di un auditoria gubernamental riba 1MDB.

Najib a ser sentencia cu 12 aña di prison den su prome huicio di corupcion, pero e castigo a wordo rebaha na mitar na 2024 pa e Comision di Absolucion. Najib a alega cu e comision a duna un orden pa cumpli e resto di su condena na cas, pero e caso ainda ta den man di corte.

Najib ta warda veredicto den un otro caso importante cu ta conecta directamente cu e scandal di 1MDB, cual a resulta den un investigacion na Merca y den otro paisnan.

Den mei, e defensa a cera nan caso riba cuatro cargo di abuso di poder pa haya mas cu $700 miyon for di 1MDB cual a bay den e cuenta bancario di Najib, y 21 cargo di labamento di placa relaciona cu e mesun suma. Argumentonan final ta programa pa tuma luga den october, despues di cual e corte lo establece un fecha pa e veredicto.

Hues ta ordena liberacion di manifestante Mahmoud Khalil

(AP) — Un hues federal a duna orden na e gobierno Mericano diabierna pa libera e ex-studiante graduado di Columbia University for di e centro di detencion di inmigracion, Mahmoud Khalil, ken tabata deteni for di maart den un esfuerso di e administracion di Trump pa deport'e pa motibo di su participacion den un protesta pro-Palestina.

Dictando for di su corte na New Jersey, Hues di Districto Michael Farbiarz a bisa cu ta "hopi, hopi straño" pa gobierno sigui detene un residente legal di Merca cu no ta na riesgo di fuga y no a ser acusa di ningun violencia. "Peticionario no tin un riesgo di fuga y e prueba presenta ta mustra cu e no ta un peligro pa comunidad," e hues a declara. "Punto final."

Durante e audiencia telefonico cu a dura un ora, e hues a agrega cu gobierno "claramente no a cumpli" cu e rekisito pa mantene un persona deteni. Khalil por sali for di e centro di detencion den e zona rural di Louisiana pa diabierna anochi, segun e abogado di e administracion di Trump, cu a bisa cu nan ta spera pa liber'e e momento ey.

E tin cu entrega su paspoort y no por biaha internacionalmente, pero lo ricibi su green card back y documentonan oficial cu ta permiti biaha cu limitacion den Merca, incluyendo pa New York y Michigan pa bishita famia, New Jersey y Louisiana pa presentacion den corte, y Washington pa lobby na Congreso.

Khalil tabata e prome persona deteni bou di represion di president Donald Trump contra studiantenan cu a participa den manifestacionnan riba campus contra e guera devastador di Israel den Gaza. Secretario di Estado di Merca, Marco Rubio, a bisa cu Khalil mester ser expulsa di e pais, pasobra su presencia por daña politica exterior Mericano.

Hues Farbiarz ya a dicta anteriormente cu gobierno no por deporta Khalil riba e motibo ey, pero a duna nan permiso pa sigui investiga un posible deportacion basa riba alegacion cu el a gaña riba su aplicacion pa green card. E acusacion aki a ser ripiti den corte diabierna, pero Khalil ta nenga esey.

Den su decision, e hues a duna rason na abogadonan di Khalil cu e lider di protesta tabata ser stroba di usa su derecho di expresion y proceso legal sin un motibo cla pa su detencion. E hues tambe a nota cu Khalil ta un figura publico actualmente.

Abogadonan di Khalil a pidi pa e ser libera na fianza, of si no, pa e ser transporta for di Louisiana pa New Jersey pa ta mas cerca di su casa y su yiu recien naci, ambos di nan cu ta ciudadanonan Mericano.

Casa di Khalil, Doctor Noor Abdalla, a bisa cu e por finalmente "hala rosea" despues di tres luna cu su casa tabata deteni. "Nos sa cu e decision aki no ta cubri e inhusticianan cu e administracion di Trump a impone riba nos famia, y hopi otro mas," el a bisa den un declaracion di e abogadonan di Khalil. "Pero awe nos ta celebra cu Mahmoud ta bolbe New York pa reuni cu nos famia chikito."

Decision di e hues a yega despues cu otro academico cu tabata blanco di represion pa nan activismo a ser libera tambe, incluyendo un otro ex-studiante Palestino di Columbia, Mohsen Mahdawi; un studiante di Tufts University, Rumeysa Ozturk; y un academico di Georgetown University, Badar Khan Suri.

Khalil a ser deteni dia 8 di maart den su apartamento na Manhattan pa su participacion den demostracion pro-Palestina.

E studiante di asuntonan internacional no a ser acusa di kibra ley durante e protesta na Columbia. E tabata sirbi como negociador y vocero di e grupo di studiante y no tabata entre esnan cu a ser deteni, pero su prominencia den media y su disponibilidad pa papia publicamente a pone un blanco riba su lomba.

E administracion di Trump ta argumenta cu no-ciudadanonan cu ta participa den e tipo di protesta mester ser expulsa, pasobra nan ta considera e tipo di opinion aki como antisemita.

Prome minister di New Zealand ta papia comercio den reunion cu lider Chines

(AP) — E prome minister di New Zealand a insisti riba e beneficio mutuo di comercio cu China den un reunion cu lider Chines, Xi Jinping ayera, mientras a reconoce nan desacuerdo riba asunto geopolitico.

Christopher Luxon, den su prome bishita na China desde cu a bira prome minister fin di 2023, a bay Beijing despues di dos dia di reunion cu oficial y lidernan comercial na Shanghai, centro comercial di China. E kier mantene lasonan comercial saludable a pesar di diferencia tocante asuntonan di seguridad regional y global, y e division creciendo entre China y Merca. China ta un mercado importante pa cuminda, lechi y otro exportacion di New Zealand.

Xi a bisa Luxon cu e dos pais mester busca puntonan en comun mientras ta pone nan diferencianan un banda, segun noticiero estatal Chines, CCTV a bisa. El a haci un yamado pa profundisa cooperacion di comercio y inversion y explora cooperacion den areanan manera clima.

Luxon a expresa e necesidad pa reduci tension den region Indo-Pacifico, segun un comunicado di prensa di su oficina. E tambe a trece dilanti e importancia di loke el a yama “e rol clave” cu China por hunga den yuda resolve retonan global, manera e guera na Ucrania.
“Den un mundo compleho, dialogo abierto ta mas importante cu nunca,” Luxon a bisa den un post tocante e reunion riba X.

Su intercambio cu Xi a yega un dia despues di revelacion cu New Zealand a suspende miyones di dollar den ayudo pa Cook Islands pa motibo di preocupacion cu Cook Islands tabata profundisando laso cu China.

China ta conta pa mas cu 20 porciento di exportacion di bienes y servicio di New Zealand.
“Nos comercio y laso economico ta complementario y ta contribui na prosperidad na ambos pais,” Luxon a bisa den e comunicado di prensa.

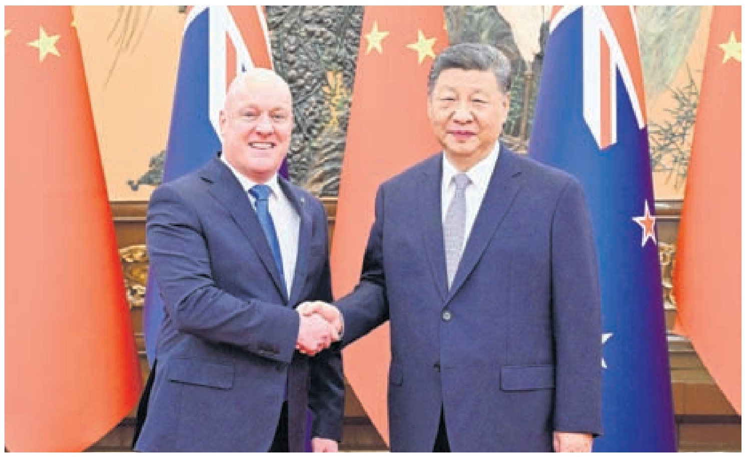

New Zealand a anuncia e siman aki un alivio limita di rekisito di visa pa bishitante Chines, un fuente mayor di entrada di turismo.

Luxon ta bayendo na Europa proximamente, unda e ta bay tin reunion na Bruselas y Hulanda, su oficina a bisa. E ta bay discuti seguridad, comercio y asunto geopolitico cu lidernan di Union Europeo. Na Hulanda, e ta un invitado na e cumbre di NATO otro siman na Den Haag.

Putin ta bisa cu Rusia a comparti propuesta di paz cu Israel y Iran

(AP) — Presidente Vladimir Putin a bisa diabierna cu el a sigura prome si Israel pa salvaguardia personal Ruso na e planta nuclear na Iran, construi pa Rusia; y cu el a tuma contacto cu ambos banda pa purba di caba e guera di un siman.

Contestando pregunta di un variedad di asunto na Forum Economico Internacional di St. Petersburg, Putin tambe a adverti Ucrania cu lo por perde mas teritorio si sigui rechasando e condicionnan di Rusia pa paz.

Putin a bisa cu Rusia a propone “algun idea” pa un posible resolucion entre Iran y Israel cu actualmente ta siendo discuti. El a bisa cu Moscu a pidi prome minister Israeli, Benjamin Netanyahu pa garantisa e seguridad di personal Ruso cu ta trahando pa construi otro dos reactor na e planta nuclear den waf di Bushehr na Iran, y tambe el a trece e asunto dilanti cu presidente Mericano, Donald Trump.
“Prome minister Netanyahu a bay di acuerdo cu esey, y presidente Trump a priminti di sostene nos exigencianan legitimo,” Putin a bisa.
Pero el a rechasa fuertemente e acusacionnan cu Moscu a faya di sostene su aliado, Tehran, bisando cu e Kremlin a mantene bon laso cu tanto Iran como Israel. El a nota cu Israel ta cas na casi 2 miyon persona for di Rusia y otro ex-nacion Sovietico, “un factor cu nos semper a tene na cuenta.”

Na mes momento, Putin a bisa, Rusia semper a cumpli su obligacionnan pa cu Iran, agregando cu Moscu a sostene firmemente e derecho di Tehran pa uso pacifico di energia nuclear.
El a expresa preocupacion pa e conflicto, bisando cu “nos ta fuertemente preocupa tocante kico ta pasando rond di e facilidadnan nuclear Irani y e posible consecuencianan.”

Advertencia fuerte pa Ucrania

Contestando tocante e meta di Moscu na Ucrania, Putin a bisa cu ehercito Ruso ta moviendo pa extende un buffer zone den region Sumy na Ucrania, despues di un incursion Ucraniano aña pasa den region Kursk.

“Nos mester crea un zona di seguridad na e frontera,” Putin a bisa, agregando cu e trupanan Ruso a drenta como 10km den region Sumy y ta acercando su capital, di e mesun nomber, un ciudad di como 270mil persona. “Nan ta creando un menasa pa nos, constantemente bombardiando areanan na e frontera,” el a agrega. “Nos no tin un meta pa captura Sumi, pero mi no ta exclui esey den principio.”

Putin a reafirma su posicion di hopi tempo, cu Ruso y Ucraniano ta “un pueblo,” declarando cu “den e sentido ey, henter Ucrania ta di nos.”
Pero e tambe a bisa cu Rusia ta cla pa reconoce soberania Ucraniano mientras enfatisando cu Kyiv mester acepta e “realidadnan” di e logronan teritorial di Moscu y bandona su intento pa join NATO (Organisacion di Tratado Nort Atlantico) como parti di un posible acuerdo.

“Nos not a buscando pa Ucrania rindi, nos kier pa nan reconoce e realidanan riba tera,” el a bisa, agregando cu Moscu a adverti Ucrania ripitidamente cu lo ta miho pa haci un deal.
“E logica di accion militar lo por solamente empeora bo situacion, y bo lo mester tene negociacion for di posicion diferente cu lo ta pio pa bo,” Putin a bisa, dirigiendo palabra na Ucrania. “Tin un regla bieu: Unda cu un soldad Ruso pone su pia, esey ta pertenece na nos.”

Contestando e moderador di e sesion si e ta preocupa pa declaracionnan cu autoridadnan Ucraniano por duna orden pa uso di un “bom sushi” di material radioactivo contra Rusia, Putin a bisa cu un accion asina lo ta “nan ultimo eror” cu lo impulsa un respuesta igual for di Rusia den linea cu su doctrina nuclear. “Nos respuesta lo ta hopi fuerte, y mas probablemente, catastrofico” pa tanto gobierno como e pais, el a bisa. “Mi ta spera e nunca lo yega na esey.”

Putin a agrega cu mientras Rusia no tin informacion cu Ucrania lo por haci un atake asina, “nos ta asumi cu hende por desaroya ideanan asina den nan imaginacion enfermo.”

No lo permiti Rusia cay den recesion

Putin a elogia e pronostico economico di Rusia, bisando cu a logra controla informacion y alivia su dependencia riba exportacion di energia.

Su relato optimista tabata den contraste cu declaracionnan di algun miembro di su gobierno cu a adverti na e mesun conferencia cu Rusia por enfrenta recesion. Minister di Economia, Maxim Reshetnikov a bisa diahuebs cu e pais ta “den borde di bay den un recesion.”

Putin a menciona e advertencia di recesion, pero a enfatisa cu “no mester permitie.” El a resalta cu industria di manufactura a post crecemento stabiel, permitiendo e pais reduci su dependencia riba exportacion di azeta y gas.

“E percepcion di economia Ruso manera basa riba materia prima y dependiente riba exportacion di hidrocarbon claramente a bira anticua,” Putin a bisa, agregando cu economia a crece cu 1.5 porciento den prome cuatro luna di 2025 y inflacion a baha di dos cifra na 9.6 porciento.

Putin a usa su forum anual pa resalta e forsa economico di Rusia y curasha inversion stranhero, pero ehecutivonan Occidental a evadie despues cu Moscu a manda trupa den Ucrania na 2022, lagando e pa lidernan di Asia, Africa y America Latino.

Economia, golpia pa un cantidad di sancion Occidental, te awo a surpasa pronostico. Gasto halto di defensa a impulsa crecemento y a mantene desempleo abao a pesar di impulsa inflacion.

Bononan grandi pa reclutacion pa ehercito y beneficio di morto pa esnan mata na Ucrania, tambe a pone mas entrada den e regionnan mas pober di e pais. Pero a largo plaso, inflacion y un falta di inversion stranhero ta menasa e economia.

Economistanan a adverti di presion creciente riba economia y e probabilidad cu e lo stagna pa motibo di falta di inversion den sectornan otro cu ehercito.

Niger ta nacionalisa proyecto di uranium maneha pa compania Frances Orano

(AP) — Gobierno di Niger a bisa diahuebs cu e lo nacionalisa e empresa di uranium Somaïr, cu ta ser opera pa compania Frances Orano, y a acusa e empresa di tuma un porcion desproporciona di e uranium produci na e sitio.

E anuncio ta surgi den un contexto caminda e autoridad militar den e pais den Oost-Africa ta reforsa nan control riba companianan stranhero y sociedad civil. Tensionnan a aumenta durante varios luna entre e gobierno militar di Niger y e compania Frances, y relacionnan entre Niamey y Paris a deteriora.

“Enfrenta cu e comportamento iresponsabel, ilegal y inhusto di Orano, un compania cu ta propiedad di e estado Frances — un estado cu desde 26 di juli 2023 ta abiertamente hostil contra Niger — gobierno di Niger a tuma e decision soberano pa nacionalisa Somaïr,” segun un comunicacion oficial.

Autoridadnan ta alega cu Orano a tuma un cantidad desproporciona di e uranium produci na Somaïr. Nan tambe a agrega cu e empresa a ser acusa di otro “accion iresponsabel” na e sitio, pero sin duna mas detaye tocante esaki.

Orano no a contesta inmediatamente na peticion di comentario di Associated Press.

Uranium y conflicto legal

Somaïr ta un empresa conhunto entre Orano y Sopamin, e empresa estatal di Niger, y ta e unico mina di uranium actualmente operativo den pais. Pero aña pasa, autoridadnan ya a tuma control operacional di Somaïr. Nan tambe a revoca e permiso operacional di Orano pa e mina di uranium na Imouraren, caminda a calcula un reserva di 200.000 ton.

Orano ta envolvi den varios proceso di arbitracion cu Niger. Luna pasa, e compania a entrega un demanda legal contra e autoridadnan di Niger despues cu su director a disparce y nan oficinanan local a ser redada.

Orano ta presente den Niger mas cu 50 aña y tin mayoria accion den tres mina principal di uranium den e pais. Niger ta e di siete suministrador mundial di uranium.

Autoridad militar di Niger a tuma poder na 2023 cu un promesa pa corta e laso cu e West y reevalua concesionnan minero. Prome cu esey, Niger tabata un socio clave di e West den asuntonan economico y di seguridad den e region di Sahel, un zona vast den parti sur di e desierto Sahara cu ta confronta violencia extremista regularmente.

Hues ta cuestiona si trupanan na Los Angeles ta violando e Ley di Posse Comitatus

(AP) —E reto di California contra e despliegue militar di e administracion di Trump na Los Angeles a bolbe na un corte federal den San Francisco diabierna pa un audiencia corto, despues cu un corte di apelacion a duna presidente Donald Trump un victoria procedural importante.

Hues federal Charles Breyer a dicidi pa no emiti ningun decision adicional ainda, y en cambio a pidi pa ambos partido entrega resumennan cu argumentonan pa dialuna merdia, pa determina si e Ley di Posse Comitatus — cu ta prohibi trupanan di conduci aplicacion di ley riba nivel civil riba teritorio Mericano — ta ser viola na Los Angeles.

E audiencia a tuma lugar un dia despues cu panel di apelacion di e di nuebe Circuito a permiti e presidente mantene control riba e trupanan di e Guardia Nacional cu el a manda na e ciudad como reaccion na e manifestacionnan contra redadanan di inmigracion.

Gobernador di California, Gavin Newsom, a alega den su demanda cu “violacion di e Ley di Posse Comitatus ta inminente, si no ya den curso,” pero Breyer a posponi di trata e acusacion esey siman pasa.

Trupanan di Guardia Nacional a acompaña agentenan federal den cierto redadanan di inmigracion, y e Mariniernan a detene un persona riba e prome dia cu nan a ser desplega pa proteha un edificio federal. E incidente a representa e prome biaha cu trupanan federal a detene un ciudadano desde cu nan a yega na e segunda ciudad mas grandi di e pais.

Trump por keda cu control riba e Guardia Nacional

Hues Breyer a conclui cu Trump a actua ilegalmente ora cu, a pesar di oposicion di gobernador di California, el a activa e soldadnan. Pero, e corte di apelacion a suspende e orden temporal di Breyer. Diahuebs, Breyer a pidi abogadonan pa presenta argumentonan pa determina si e of e corte di apelacion tin hurisdiccion pa impone un prohibicion bou di e Ley di Posse Comitatus.

California ta busca un orden provisional pa duna Newsom back control riba e trupanan na Los Angeles, unda e protestanan a calma den e ultimo dianan.

Trump, un Republicano, ta defende cu e trupanan tabata necesario pa restaura orden. Newsom, un Democrata, ta alega cu su presencia den e ciudad Mericano a stimula tension, a kita poder di autoridad local, y a malgasta recurso.

Alcalde di Los Angeles a kita toque de queda

Ta parce cu e manifestacionnan ta calmando, aunke e dia prome cu agentenan federal a reuni den e parkinglot di Dodger Stadium, decenas manifestantenan a presenta. Los Angeles Dodgers a pidi nan pa sali, y nan a cumpli.

Diamars, Alcalde Karen Bass a kita e toque de queda den e centro di ciudad, cual tabata implementa despues di vandalismo y enfrentamento cu polis durante protestanan contra e detencionnan di inmigrantenan.

Trump a federalisa miembronan di e Guardia Nacional na California bou autoridad yama ‘Title 10.’

Title 10 ta duna e presidente derecho pa manda e Guardia Nacional den servicio federal ora cu e pais ta “ser invadi,” ora tin “rebelion of peligro di rebelion contra e gobierno,” of ora cu e presidente no por “ehecuta ley di Merca.”

Breyer a dicta cu Trump a surpasa su autoridad legal, cual ta limita pa uso den casonan di “rebelion of peligro di rebelion.” “E protestanan na Los Angeles no a yega na nivel di ‘rebelion,’” Breyer a skirbi, un ex-fiscal di Watergate, nombra pa presidente Bill Clinton y ken ta ruman homber di ex-huez di e Corte Supremo Stephen Breyer.

Trupanan a keda bou control federal mientras e pleito ta sigui

E administracion di Trump a argumenta cu e corte no por cuestiona decisionnan di e presidente. Pero e panel di apelacion a rechasa esey, indicando cu presidentenan no tin poder absoluto pa tuma control di e Guardia Nacional di un estado. Aunke, den e caso aki, nan ta considera cu Trump a presenta suficiente evidencia pa defende su motibo pa federalisa e trupanan.

Pa awor, e Guardia Nacional na California lo keda bou di encargo federal mientras cu e pleito legal ta sigui. Esaki ta e prome biaha cu un presidente a desplega trupanan di un estado sin permiso di su gobernador desde 1965, ora trupanan a ser manda pa proteha marchadornan di e movemento pa Derechonan Civil.

Trump a celebra e decision di apelacion den un publica riba red social, yamando esaki un “VICTORIA GRANDI” y tirando hint mas despliegue den futuro.

Newsom a adverti cu California no lo ta e unico estado cu lo mira trupanan riba caya si Trump logra su intencion. Mientras tanto, vicepresidente JD Vance tabata na caminda pa Los Angeles diabierna pa reuni cu e Mariniernan cu tambe a ser desplega pa proteha edificionan federal. Vance mes ta un ex-Marinier.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 21 juni 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

OM weigert uitleg over verdenking: rechter buigt zich over zaak De Meza

Pagina 2

CAft waarschuwt om waakzaam te blijven over uitgaven

Pagina 3

Stichting Rancho vertegenwoordigt Aruba op duurzame eilandenconferentie in St. Kitts en Nevis

GSIS 2
Global Sust
Islands Sum

Pagina 7

OM weigert uitleg over verdenking: rechter buigt zich over zaak De Meza

Donderdag ochtend verschenen parlementariër Mike de Meza (AVP) en zijn advocaat mr. Desiree Croes voor de rechter voor een zitting in de zaak die De Meza heeft aangespannen tegen het Openbaar Ministerie. Dit vanwege een aangifte die de Belastingdienst heeft gedaan tegen De Meza, terwijl het OM hem daarover geen enkele informatie heeft gegeven.

Zoals Bon Dia Aruba eerder meldde, heeft parlementariër en ministerskandidaat in het kabinet AVP-Futuro, de heer Mike de Meza, een zaak aangespannen tegen het Openbaar Ministerie, nadat hij te horen kreeg dat de Belastingdienst een aangifte tegen hem had gedaan. Op basis van die aangifte zou het OM een strafrechtelijk onderzoek tegen hem moeten starten.

Advocaat Croes verklaarde aan de lokale pers dat zij het OM om informatie over de beschuldigingen hebben gevraagd en daarbij een deadline hebben gesteld om een antwoord te ontvangen. Het OM heeft echter niet binnen de gestelde termijn gereageerd, waarop zij besloten het OM voor de rechter te dagen.

De zaak heeft als doel het OM – met tussenkomst van een rechter – te dwingen om De Meza en zijn team informatie te verstrekken over de beschuldigingen en waar hij precies van verdacht wordt.

De Meza: "Ik bestrijd de beschuldigingen die zogenaamd tegen mij zijn geuit"

Hoewel de zaak achter gesloten deuren plaatsvond, gaven De Meza en Croes na afloop enkele opmerkingen aan de aanwezige pers.

"De rechter heeft goed naar ons geluisterd," aldus mr. Croes. "Hij stelde het OM veel vragen, die het OM niet kon beantwoorden. Het OM bleef zich constant verschuilen achter de LIM," voegde ze eraan toe, verwijzend naar de wet bekend als de Wet op de Screening van Ministers. "Als iemand als verdachte wordt aangemerkt, moet die persoon weten waarvan hij wordt verdacht. We zijn al twee weken bezig met vragen stellen over wat er aan de hand is, maar ook nu kon het OM geen antwoorden geven. Geen enkele uitleg, ze konden zelfs de vragen van de rechter niet beantwoorden."

Toch gaf Croes aan "erg tevreden" te zijn met de aandacht van de rechter. De rechter "gaf aan de situatie van De Meza te begrijpen en drong er bij het OM op aan om bepaalde informatie te verstrekken, maar het OM bleef volhouden dat ze geen antwoord konden geven."

Over waarom het OM nog geen antwoord kan geven, zei Croes dat het OM "zegt dat ze niet genoeg geld hebben, en niet genoeg personeel. En ik vind het vreemd om te horen dat zo'n belangrijke zaak, met algemeen belang en belang voor de regering en het Land Aruba, geen prioriteit krijgt. Want deze zaak verdient serieuze aandacht."

Wat haar verwachting betreft, verklaarde ze: "We vragen niet om volledige duidelijkheid, maar we willen op z'n minst weten waar het over gaat."

De Meza bevestigde dat het OM nog niet heeft kunnen bevestigen of hij nu wel of niet officieel verdachte is.

Volgens De Meza zijn er de afgelopen weken herhaaldelijk merkwaardige dingen gebeurd. Op een gegeven moment zei hij zelfs tegen de rechter dat hij het gevoel kreeg dat er sprake was van politieke vervolging. Toch gaf hij aan erg tevreden te zijn over de manier waarop de rechter de zaak heeft behandeld: "heel open, met veel vragen (...). Je ziet dat hij inziet dat dit geen gewone zaak is, en ook het belang inziet van snelle duidelijkheid." Maar zelfs dan is er nog geen duidelijkheid gekomen. "Het OM kon zelfs de vraag niet beantwoorden of zij de formateur eerst hebben geïnformeerd over de aangifte," aldus De Meza. "Zelfs daar hadden ze geen antwoord op," voegde Croes toe, daarbij aangevend dat er slechts een e-mail was ontvangen met de mededeling dat men contact zou opnemen als het onderzoek werd voortgezet. "Dus er is iets, maar ze kunnen niet zeggen wat."

Croes bekritiseerde ook dat het strafrechtelijk onderzoek van het OM het benoemingsproces van De Meza als minister tegenhoudt, terwijl nog niet eens is bevestigd dat hij verdachte is. Dit terwijl het de bedoeling is dat De Meza in het kabinet AVP-Futuro de portefeuille van Infrastructuur, Energie en Telecommunicatie op zich neemt. Echter, De Meza is niet door de screening gekomen voor de ministerspost, en zelf gaf hij aan dat dit komt door het onderzoek van het DIMP, dat deel uitmaakt van het screeningproces. Nu maakt de zaak van het OM het proces nog complexer.

Op de vraag wat hij zou doen als hij in de positie van formateur zat, antwoordde De Meza: "Dan zou ik de situatie bekijken en een beslissing nemen."

Bon Dia Aruba vroeg naar het huidige plan met betrekking tot zijn ministeriële benoeming.
"Ik bestrijd de beschuldigingen die zogenaamd tegen mij zijn geuit. Dat is het pad dat ik bewandel," antwoordde hij. "De benoeming als minister ligt in handen van de premier [Mike Eman]. Niet in mijn handen."

OM: Momenteel is er geen lopende vervolging tegen De Meza

In een persbericht van gisterenmorgen legde het OM uit dat De Meza zijn verzoek baseert op artikel 43 van het Wetboek van Strafvordering. De heer De Meza stelt dat de formateur hem heeft geïnformeerd dat het Openbaar Ministerie hem als verdachte heeft aangemerkt op basis van een aangifte van de inspecteur. Met dit verzoek vraagt hij de rechter om het OM te gelasten hem te informeren over de aard en reden van de verdenking tegen hem.

Artikel 43 van het Wetboek van Strafvordering bepaalt dat een burger de rechter kan verzoeken om een oplossing te bieden voor een probleem waarvoor geen specifieke wettelijke regeling bestaat, maar dat toch dringend moet worden opgelost. In zo'n geval kan de rechter een concrete maatregel nemen om te garanderen dat het strafproces goed en eerlijk verloopt.

Om zijn verzoek te onderbouwen, baseert de verzoeker zijn argumentatie op het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, de Staatsregeling, en Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende het recht op informatie in strafprocedures. Deze richtlijn bepaalt dat elke persoon die van een strafbaar feit wordt beschuldigd, recht heeft op informatie over de aard en reden van de beschuldiging tegen hem.

Volgens het OM is er momenteel echter geen enkele vervolging gaande tegen de verzoeker. Hij is ook niet aangehouden, noch opgeroepen om als verdachte te worden gehoord. Pas op die momenten moet iemand formeel op de hoogte worden gesteld dat hij wordt verdacht of beschuldigd van het plegen van een strafbaar feit. Dat geldt voor elke verdachte burger, ook voor De Meza. Het OM ziet geen reden om hiervan af te wijken in het geval van deze verzoeker. Daarom concludeert het OM dat het verzoek moet worden afgewezen.

Het screeningproces voor kandidaat-ministers

Gezien de geheimhoudingsplicht die geldt voor iedereen die betrokken is bij de uitvoering van de Landsverordening integriteit ministers, kan het OM geen uitspraken doen over de stelling van de verzoeker dat de formateur hem zou hebben geïnformeerd dat hij verdachte is in een strafzaak, aldus het persbericht van het OM. Het OM kan slechts in algemene zin aangeven dat volgens deze landsverordening de wetgever de Procureur-Generaal de opdracht heeft gegeven om een gerechtelijk onderzoek te doen naar kandidaat-ministers. Ook heeft de wetgever bepaald dat de Procureur-Generaal een verklaring moet afleggen aan de formateur en aan de Gouverneur, waarin wordt aangegeven of de kandidaat verdachte is in een lopend onderzoek. Daarmee bepaalt de wetgever de regels, bevoegdheden en verplichtingen van het OM. De burger bepaalt zelf het moment waarop hij een klacht indient.

De rechter zal zo spoedig mogelijk, in elk geval binnen een week, een uitspraak doen. De hoofdvraag die hij moet beantwoorden is of er in dit geval een uitzondering moet worden gemaakt voor een ministerskandidaat, vergeleken met andere burgers van Aruba.

Volgens CAft voldoet Aruba aan financiële doelstellingen

Maar waarschuwt om waakzaam te blijven over uitgaven

Recentelijk heeft het College Aruba financieel toezicht (CAft) zijn reactie gepubliceerd op het uitvoeringsrapport (UR) van Aruba voor het eerste kwartaal. In zijn reactie benadrukt het College dat de cijfers positief zijn voor Aruba, maar herhaalt tegelijkertijd dat het belangrijk is dat de regering blijft streven naar het beheersen van de personeelsuitgaven.

Op 3 juni 2025 ontving het CAft het uitvoeringsrapport (UR) van Aruba. In zijn reactiebrief legt het College uit dat het eerste UR een positief saldo van Afl. 122 miljoen toont, wat overeenkomt met 1,7% van het bruto binnenlands product (bbp). Daarmee, merkt het CAft op, voldoet Aruba (vooralsnog) aan de norm voor het financiële saldo van de collectieve sector. Tevens geeft het College aan dat Aruba ook (vooralsnog) voldoet aan de norm voor personeelsuitgaven.

Het CAft geeft aan dat de schuldquote gestaag blijft dalen en merkt op dat het land op de goede weg is om vóór 2040 een schuldquote van 50% te bereiken. Het College legt verder uit dat een aanvullende schulddaling mogelijk is als het overschot in het gezondheidszorgfonds en de sociale verzekeringen hiervoor wordt gebruikt. Daarnaast merkt het CAft op dat het investeringsniveau sterk achterblijft.

Wat betreft het financiële saldo, legt het CAft in zijn reactie uit dat het eerste UR van 2025 een positief saldo van Afl. 122 miljoen toont voor de collectieve sector. Eind 2025 verwacht Aruba een overschot van Afl. 256 miljoen te behalen, terwijl in de eerste begrotingswijziging (OBW) voor 2025 een overschot van Afl. 192 miljoen was geraamd.

Het CAft vervolgt met de constatering dat er sprake is van een positieve ontwikkeling in de belastingopbrengsten, vooral bij de indirecte belastingen. Het College benadrukt dat, als deze trend zich voortzet, een aanvullende opbrengst kan worden verwacht.

Aruba behaalde Afl. 415 miljoen aan inkomsten in het eerste kwartaal van 2025. Dat is Afl. 4 miljoen (ongeveer 1%) meer dan in hetzelfde kwartaal van 2024.

Het College legt uit dat de belastinginkomsten in het eerste kwartaal van 2025 met Afl. 36 miljoen zijn gestegen vergeleken met dezelfde periode in 2024. Deze stijging is volledig toe te schrijven aan de toename in de indirecte belastingen (Afl. 48 miljoen). De opbrengst uit directe belastingen daalde daarentegen met Afl. 12 miljoen.

Volgens het CAft houdt dit voornamelijk verband met de verlaging van het tarief op loonbelasting, dat per 1 januari 2025 is verlaagd van 10% naar 0%.

Gelet op de geopolitieke ontwikkelingen en de economische onzekerheden die daarmee gepaard gaan, acht het CAft het verstandig om de begroting op dit moment niet aan te passen op basis van deze situatie. Met name economische ontwikkelingen in de Verenigde Staten kunnen invloed hebben op de toeristische sector.
Het CAft adviseert de Arubaanse regering om de uitvoering maandelijks te monitoren om te zien of er afwijkingen zijn van de prognoses, en om eventuele aanpassingen op te nemen in de tweede OBW (najaarsnota).

Wat betreft de personeelsuitgaven legt het College uit dat per 31 maart 2025 het totaal aan personeelsuitgaven Afl. 122 miljoen bedroeg. Voor 2025 zijn de personeelsuitgaven geraamd op 7% van het bbp. Daarmee, zoals eerder aangegeven, voldoet Aruba vooralsnog aan de limiet van 10% die vanaf 2027 van kracht zal zijn. Het CAft benadrukt dat het voor de komende jaren belangrijk blijft dat het land zich inspant om de personeelsuitgaven onder controle te houden.

Wat betreft de schuldquote geeft het CAft aan dat per eind maart 2025 de schuldenlast van Aruba Afl. 5.145 miljoen bedroeg, een daling van Afl. 124 miljoen vergeleken met de schuldenlast eind maart 2024. De schuldquote bedraagt 70% van het bbp per eind maart 2025. Dit, zo merkt het College op, betreft de schuldenlast van het land zelf, niet van de volledige collectieve sector.

Het CAft legt uit dat de samenstelling van de collectieve sector nog niet is vastgesteld, en dat daarom niet kan worden beoordeeld hoe de schuldenpositie van de collectieve sector zich op de lange termijn ontwikkelt.
Het College geeft aan dat de schuldquote van Aruba gevoelig blijft voor economische schokken. Daarnaast, voegt het toe, blijven de rentelasten – momenteel 16% van de begroting – druk uitoefenen op de begroting.

Het CAft benadrukt dat het noodzakelijk is om de schuldenlast te blijven verlagen om de financiële weerbaarheid van Aruba te vergroten. Het College heeft eerder aanbevolen om een akkoord te sluiten met AZV (Algemene Ziektekostenverzekering) en SVb (Sociale Verzekeringsbank) om hun overschotten aan te wenden voor schuldaflossing, met inachtneming van de wettelijke verplichting tot het aanhouden van een reservefonds. Het College geeft aan dat als deze overschotten worden ingezet voor de aflossing van externe schulden, de collectieve schuld zal dalen en de rentelasten minder zwaar zullen wegen.

Wat betreft investeringen geeft het CAft aan dat Aruba Afl. 71 miljoen heeft gebudgetteerd voor investeringen in 2025. In het eerste kwartaal van 2025 is slechts Afl. 0,2 miljoen gerealiseerd. Het College legt uit dat door capaciteitsgebrek in de bouwsector, als gevolg van aanhoudende economische groei, vertragingen zijn ontstaan in de aanbestedingsprocedures voor de door de overheid gefinancierde investeringsprojecten.

Het College merkt op dat het risico dat eerder werd genoemd – namelijk dat niet alle geplande investeringen voor 2025 zullen worden gerealiseerd – wordt bevestigd.

Het CAft adviseert de Arubaanse regering om een meerjaren-investeringsplan te ontwikkelen dat aansluit bij de beleidsprioriteiten en de uitvoeringscapaciteit van het land. De investeringen, aldus het College, moeten goed onderbouwd zijn en geëvalueerd worden op hun realiseerbaarheid.

Vooralsnog is het voor het CAft niet duidelijk welke investeringsprojecten zullen worden gerealiseerd binnen het budget van Afl. 71 miljoen. Het CAft voorziet dat niet alle begrote investeringen voor dit jaar zullen worden uitgevoerd.

Tegelijkertijd benadrukt het CAft, in lijn met zijn eerdere aanbeveling over de RWZI-installatie, dat de overheid een deel van de beschikbare investeringsmiddelen kan gebruiken voor de geplande investeringen binnen het RWZI-project. Het College merkt op dat door middelen toe te wijzen aan een specifiek project, de uitvoering meer gericht kan worden georganiseerd en wellicht beter beheerd kan worden.

Het CAft geeft aan dat Aruba in het kader van het "Landspakket" werkt aan het versterken van het financieel beheer, en dat hierin vooruitgang wordt geboekt. Het College merkt op dat de achterstand in het indienen van het UR is weggewerkt. Daarnaast geeft het College aan dat de jaarrekeningen over 2019 en 2020 zijn ingediend bij de Algemene Rekenkamer Aruba (ARA), en dat de ontbrekende jaarrekeningen in de loop van dit jaar zullen volgen.

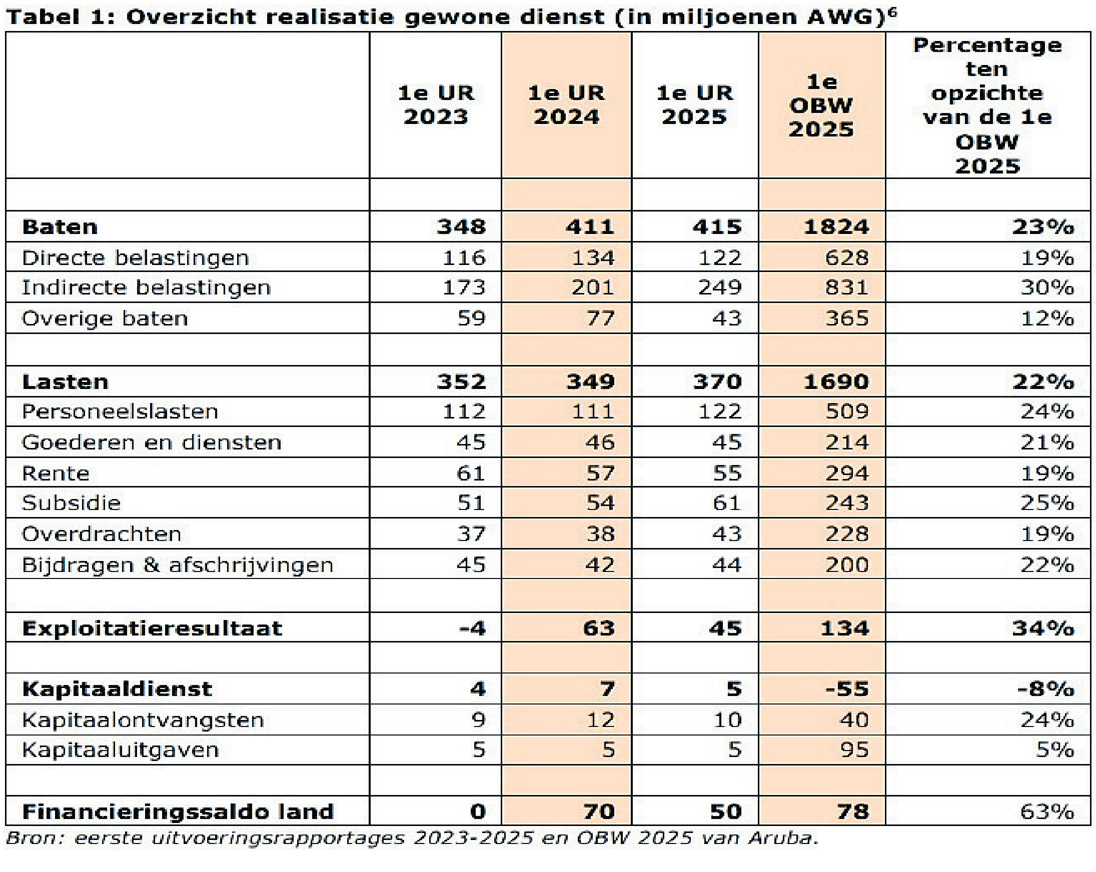

Tabel 1: Overzicht realisatie gewone dienst (in miljoenen AWG)[6]

	1e UR 2023	1e UR 2024	1e UR 2025	1e OBW 2025	Percentage ten opzichte van de 1e OBW 2025
Baten	**348**	**411**	**415**	**1824**	**23%**
Directe belastingen	116	134	122	628	19%
Indirecte belastingen	173	201	249	831	30%
Overige baten	59	77	43	365	12%
Lasten	**352**	**349**	**370**	**1690**	**22%**
Personeelslasten	112	111	122	509	24%
Goederen en diensten	45	46	45	214	21%
Rente	61	57	55	294	19%
Subsidie	51	54	61	243	25%
Overdrachten	37	38	43	228	19%
Bijdragen & afschrijvingen	45	42	44	200	22%
Exploitatieresultaat	**-4**	**63**	**45**	**134**	**34%**
Kapitaaldienst	**4**	**7**	**5**	**-55**	**-8%**
Kapitaalontvangsten	9	12	10	40	24%
Kapitaaluitgaven	5	5	5	95	5%
Financieringssaldo land	**0**	**70**	**50**	**78**	63%

Bron: eerste uitvoeringsrapportages 2023-2025 en OBW 2025 van Aruba.

ARUBAVANDAAG

Aruba besturen…*Met minder ministers…?*

De 'soap opera' over de benoeming van een minister blijft de gemoederen bezighouden. Inmiddels gaat het bestuur van het land gewoon verder met één minister minder, zonder enig zichtbaar nadelig gevolg. Als zaken zo verder gaan zou men kunnen denken aan het besturen van Aruba met één ministerspost minder?

Het is begrijpelijk dat onze politici zelf, een meerderheid daarvan in ieder geval, geen voortgang van deze situatie wenst, want het wordt zo wel duidelijk bewijs voor hetgeen heel wat burgers al decennialang hebben gedacht, namelijk dat we niet zoveel ministers nodig hebben om een land te besturen van het formaat van een kleine stad in een ander groter land. Dit toont dan ook aan dat hun oppositie tegen minder ministers niets van doen heeft met de meer inhoudelijke aspecten van het besturen van een land, maar eerder de uitdrukking is van hun wens om ministersposten te kunnen verdelen naar gelang de politieke situatie van het moment. Vandaar ook dat we bij elke regeringsformatie weer de – nutteloze en overbodige – discussie krijgen over minder ministers om zo kosten te kunnen drukken. De vraag die dan zelden wordt gesteld is hoeveel geld eigenlijk wordt uitgespaard met zo'n maatregel. We geven dan geen geld uit aan het salaris en emolumenten van een minister, plus dezelfde kosten van zijn/haar medewerkers, zeg maar 25 personen per ministerspost, plus kantoorkosten per functie. Bij elkaar zal dat zo'n 3 miljoen florin zijn. Daarnaast zullen de uitgaven van de departementen die onder dat ministerie ressorteren even hoog blijven. Is dat voldoende om één ministerspost minder te wensen? Laat eenieder dat voor zichzelf uitmaken.

Maar, wat blijft is dat politici de wereld vanuit een ander gezichtsveld bekijken dan de gewone burger. Tot minister benoemd worden is een teken van dat men deel uitmaakt van de groep die binnen de partij de dienst uitmaakt. Geen ministerspost weten te veroveren wordt gezien als een nederlaag, zeker als bij een eerdere gelegenheid men wel tot degenen behoorde die tot het ministersambt werden geroepen.

Maar waarom niet in het parlement blijven en de wetgevende macht aanwenden om invloed uit te oefenen, ook binnen de partij? Een goede parlementariër moet toch een zekere invloed kunnen hanteren bij het stemmen voor een wet, met de mogelijkheid om die wet meer naar zijn/haar wens aan te passen? Dat is weliswaar een mogelijkheid maar is niet te vergelijken met de beslissingsmacht in allerlei zaken, op dagelijkse basis, van een minister. Bovendien hebben we, ondanks het geloof van sommigen onder ons, in de praktijk een systeem dat niet bestaat uit drie machten van hetzelfde gewicht. Ons systeem is gebaseerd op een zeer sterke uitvoerende macht die in de meeste gevallen beslist wat en hoe er wordt gestemd in het parlement. Degene die dit niet gelooft heeft kennelijk niet goed opgelet sinds 1986. Vandaar dat men het in Aruba altijd heeft over het 'A-team' en het 'B-team', waarbij de eerstgenoemden minister worden en de anderen worden verwezen naar het parlement en daar hun 'opdrachten' toegezonden krijgen. Maar, bestaan er uitzonderingen op deze regel? Jazeker, in het verleden hebben we kunnen zien hoe de grote leider van de sociaaldemocratische partij in de vergadering van het Bestuurscollege plaatsnam als 'algemeen adviseur' en de hele vergadering leidde met zijn fameuze memovelletjes aan zijn leden, die de instructies ook naar de letter uitvoerden. Zou zoiets vandaag de dag nog mogelijk zijn? Jazeker, invloed van buitenaf gebeurt vaker dan je zou denken. Ieder parlementslid voert overleg, soms tot op het laatste moment tijdens de vergadering zelf. De moderne communicatiemiddelen hebben dit nog makkelijker gemaakt. We kunnen in dit verband ook wijzen naar een geval in de jaren negentig van de vorige eeuw toen het parlement moest beslissen over welke van twee wetswijzigingsvoorstellen zou worden gestemd, waarvan het ene afkomstig was van de toenmalige minister van justitie en het andere van een parlementslid van de kleine coalitiepartij. Het uiteindelijke resultaat was dat het voorstel van de minister het veld moest ruimen omdat het kwalitatief minder was, hoewel het afkomstig was van het wetgevingsdepartement. Het voorstel werd ingetrokken en het voorstel van het parlementslid werd ter stemming gebracht en bovendien…, kwam de minister-president naar de Staten om zijn fractie opdracht te geven om voor de parlementaire versie te stemmen. Gedurende een pauze van de vergadering kreeg een externe – onbezoldigde – adviseur een telefoontje met het verzoek om een fractie in de Staten te adviseren welke de beste versie was. Ook hij was van mening dat de parlementaire versie veruit de beste was.

Wat kunnen we hieruit opmaken? Dat je als parlementariër in sommige gevallen een aanzienlijke invloed kan uitoefenen op het wetgevingsproces. Maar, in de meeste gevallen is de opdracht vanuit de uitvoerende macht beslissend, ook al omdat geen van de 'top dogs' in het parlement gaat zitten om van daaruit zijn/haar invloed te laten gelden; iets wat maar al te vaak gebeurt in grotere landen, met veel meer belangengroepen die in de partij zijn vertegenwoordigd.

Het is dus begrijpelijk dat nu een ex-minister en huidig parlementslid hemel en aarde beweegt om weer een ministerspost te bezetten, want daar ligt nu eenmaal het machtscentrum. Zijn grote pech is dat het benoemingsproces van een minister geen zaak is die in Aruba tussen politici onderling kan worden besloten, hoewel de media de kwestie blijven brengen als iets dat op die wijze kan worden beslecht. In de huidige situatie kunnen we ons voorstellen dat men – politiek gesproken – tot een wapenstilstand komt om de voordracht erdoor te krijgen, maar hoger op de hiërarchische ladder kan worden besloten dat het zo mooi genoeg is geweest. Zelfs in het geval dat de rechter in de zaak volgende week ten gunste van de verzoeker beslist, betekent dat nog niet dat daarmee de zaak wordt geforceerd bij degenen die uiteindelijk over de benoeming te beslissen hebben.

MEP-fractie bekritiseert benoeming van Hoevertsz en hekelt gebrek aan transparantie

De benoeming van Frank Hoevertsz als interim-directeur van het staatsbedrijf Utilities Aruba NV heeft geleid tot scherpe kritiek vanuit de MEP-fractie. Parlementariër en voormalig premier Evelyn Wever-Croes stelde stevige vragen over de gang van zaken, en sprak van een stap terug in transparantie en goed bestuur.

Aanleiding is de recente schorsing van directeur Anthony Rojer door de Raad van Commissarissen van Utilities Aruba, die tevens een onderzoek is gestart naar het beheer binnen het bedrijf. Hoevertsz, voorzitter van diezelfde Raad en voormalig directeur van het nutsbedrijf, is tijdelijk aangesteld als vervanger. Deze ontwikkeling roept vragen op, zeker omdat het kabinet Wever-Croes in 2018 Hoevertsz juist uit zijn functie ontheven had. Hoewel Hoevertsz een rechtszaak hierover won en schadeloos werd gesteld, stelt Wever-Croes nu dat zijn herbenoeming indruist tegen de principes van corporate governance.

Volgens de parlementariër voerde haar regering destijds strenge regels in voor de benoeming van directieleden en commissarissen bij overheidsbedrijven. Kandidaten werden gescreend door onafhankelijke commissies en externe bedrijven, waarna Rojer als beste uit de selectie kwam. Deze informatie werd in 2021 ook gedeeld met het parlement, benadrukte Wever-Croes. Ze stelde dat de huidige benoemingen, waaronder die van Hoevertsz, zonder enig transparant selectieproces hebben plaatsgevonden.

Wever-Croes uitte ook zorgen over de reputatie van Hoevertsz. Ze verwees naar eerdere problemen bij Utilities Aruba en FCCA onder zijn leiding, en wees bovendien op recente ernstige beschuldigingen van seksueel misbruik van minderjarigen. "Dat tast het imago aan van het hele bedrijf en van minister Dowers, die op deze manier meewerkt aan het verzwijgen van een ernstig misdrijf," aldus Wever-Croes.

Ook de benoeming van een tweede functionaris, de heer Nuboer, werd in twijfel getrokken. Hij zou volgens de MEP eveneens een geschiedenis van slecht beheer hebben en onlangs verplicht zijn teruggetreden uit de Algemene Rekenkamer Aruba. Ook hierover stelde de fractie schriftelijke vragen aan de minister van Energie, Arthur Dowers.

De MEP-leider benadrukte dat deze kritiek niet persoonlijk is, maar draait om functies, integriteit en verantwoordelijkheid. Ze herinnerde eraan dat banken die leningen verstrekken aan staatsbe

drijven vaak ook instemming moeten geven met benoemingen – iets wat nu mogelijk in het gedrang komt.

Bovendien stelde Wever-Croes dat het kabinet AVP-FUTURO zich in het eigen regeerakkoord heeft verplicht te handelen volgens de principes van corporate governance. Haar kabinet had de wetgeving daarvoor bijna afgerond; het enige wat nog ontbrak was goedkeuring. "De regering had het goede voorbeeld kunnen geven, maar kiest voor het slechte," zei ze.

Ten slotte beklaagde Wever-Croes zich over het gebrek aan parlementaire informatie. Meer dan 600 vragen van de MEP-fractie zijn nog onbeantwoord, sommige dateren al van februari. Terwijl het regeerakkoord belooft dat antwoorden binnen twee weken volgen, is die belofte nog niet waargemaakt.

Op vragen van onze redacteur aan minister Dowers over de schorsing van Rojer en de lopende onderzoeken, kwam vooralsnog geen reactie.

Volgens parlementariër Otmar Oduber (PPA):

“De prioriteiten liggen bij zaken die op dit moment niet belangrijk zijn voor de gemeenschap”

Onlangs heeft PPA-fractieleider en parlementariër Otmar Oduber kritiek geuit op het gebrek aan transparantie en de prioriteiten van het kabinet AVP-FUTURO. In een video die hij deelde op de officiële pagina van de PPA-partij, verklaarde hij dat hij al meer dan 140 dagen wacht op een openbare vergadering over de Rijkswet, maar dat de regering geen aandacht en prioriteit geeft aan de echte problemen.

Met betrekking tot de recente buitenlandse reizen van enkele ministers, gaf Oduber aan dat het parlement van Aruba niet op de hoogte wordt gebracht van deze reizen, noch enige updates ontvangt over wat er tijdens die reizen wordt ondernomen.

Hij legde uit dat het werk van het parlement is om ministers op te roepen en hen vragen te stellen, maar dat dit niet wordt nageleefd. Hij vervolgde dat er een vergadering was van de commissie CHA en dat de PPA-fractie de voorzitter van het parlement wees op het feit dat er al meer dan 140 dagen geleden een openbare vergadering over de Rijkswet is aangevraagd, terwijl het Reglement van Orde bepaalt dat zo’n vergadering binnen 30 dagen moet worden uitgeschreven.

“Dit toont opnieuw een schending van het Reglement van Orde. In de discussie wordt gezegd dat er eerst met de minister moet worden overlegd. Maar dat staat niet in het reglement. Het reglement zegt dat de voorzitter van het parlement binnen 30 dagen de vergadering moet uitschrijven. Er staat nergens dat de voorzitter moet checken met een collega-minister of hij tijd heeft of het te druk heeft. Nee… Reglement is reglement, binnen 30 dagen moet die vergadering worden gehouden. Nu zijn er al 140 dagen voorbij,” benadrukte hij.

Hij stelde dat de regering geen transparantie wenst en voegde eraan toe dat tijdens recente gesprekken van de PPA-fractie met belangenorganisaties, men verbaasd was dat het parlement van Aruba nog geen enkel document over de Rijkswet had ontvangen — zelfs nog geen concept.

“Je hoort parlementariërs zoals de heer Goeloe van de Futurofractie praten over ‘nieuwe politiek,’ maar ze zijn niet geïnteresseerd in de documenten. Ze verkiezen te functioneren als woordvoerder of PR-persoon van de regering, in plaats van kritische vragen te stellen aan de regering wanneer dat nodig is,” voegde hij toe.

Met betrekking tot de recente reis van minister van Toerisme, Arbeid en Transport, Wendrick Cicilia (AVP), zei hij dat deze bewindsman reist om akkoorden te ondertekenen voor steun aan de arbeidssector. Maar hij benadrukte dat het op Aruba zelf is waar hulp aan ondernemers nodig is — om vergunningen te verstrekken, het DIMAS-proces door te lopen, een pardonregeling op te zetten en flexibiliteit te bieden voor de duizenden ongedocumenteerden die al werken, maar niets bijdragen aan het land Aruba.

“Begin daar. Je hoefde niet naar Nederland te reizen om die gunst te vragen. Hier moet je als regering een beslissing nemen en een pardonregeling invoeren voor tienduizend mensen die illegaal werken en niets betalen aan Aruba. Legaliseer hen, creëer een proces voor hen,” beklemtoonde hij.

Daarnaast gaf hij aan, op basis van de opmerkingen van de belangenorganisaties, dat er naast de huidige ongedocumenteerden die nu werken, nog steeds meer arbeidskrachten nodig zijn. Hij benadrukte dat het dus helemaal niet nodig is dat de minister daarvoor de wereld rondreist.

Hij bracht naar voren dat hijzelf, toen hij minister van Arbeid was gedurende vier jaar, de kans had om te reizen, maar daar bewust niet voor koos omdat hij de noodzaak daartoe niet zag. Hij voegde eraan toe dat minister Cicilia, die nog maar twee maanden in functie is, nu al besloten heeft om naar Genève te gaan voor een ILO-conferentie, inclusief alle kosten die daarbij horen.

“Ik denk dat onze prioriteiten totaal verkeerd liggen. Deze regering is verdelend, en sinds het begin heeft ze haar draai niet gevonden. Ze slaagt er nog steeds niet in om een minister te benoemen. Ze gaat naar de rechter, of toch weer niet. Ze weten niet eens of de minister-president op Aruba is. Er is geen communicatie. Het land is op dit moment onbestuurbaar, en dan zijn dit de prioriteiten?” benadrukte hij.

Parlementariër Oduber legde uit dat de PPA-fractie meer dan een maand geleden vragen heeft gesteld aan minister Gerlien Croes over sportbeleid, met name over sportfaciliteiten, maar tot op heden geen antwoord heeft ontvangen. Hij gaf aan dat de regering een nieuw beleid had beloofd, inclusief de toezegging dat vragen binnen twee weken zouden worden beantwoord, maar dit is nog niet nagekomen.

“In de campagne wordt mooi gepraat, en men doet zich voor als ‘nieuwe politicus’ van een nieuwe generatie, maar niets van wat men heeft beloofd, wordt nagekomen. Onze prioriteiten zijn totaal verkeerd. Je hebt niets te zoeken in Nederland om hulp te vragen voor de arbeidssector, je hebt niets te zoeken in Genève op dit moment — het zijn allemaal snoepreisjes. Hier op Aruba moeten we de problemen aanpakken,” benadrukte hij.

De parlementariër stelde dat de minister van Arbeid, minister Cicilia, contact had moeten opnemen met de minister van Integratie, minister Arthur Dowers, en samen hadden zij een beslissing moeten nemen over hoe de 10.000 ongedocumenteerden — die momenteel geen 50 miljoen aan belastingen bijdragen aan Aruba — gedocumenteerd kunnen worden. “Dat is de beslissing die je moet nemen. Je hoeft daar niemand voor op te zoeken. Hier moet je die beslissing nemen,” voegde hij toe.

Hij vervolgde dat naast de behoefte aan bepaalde specialisaties zoals door de gremio’s genoemd, de regering de Arubaanse economie aan het verstikken is en bedrijven kapot maakt, omdat zij hun diensten niet naar behoren kunnen leveren vanwege het totaal verkeerde prioriteitenbeleid van de regering. “De prioriteiten liggen bij zaken die op dit moment niet belangrijk zijn voor de gemeenschap. Misschien is het een manier om de aandacht af te leiden,” besloot hij.

ILO
alice, decent work
social, trabajo decente

ARUBAVANDAAG

Voorbereidingen treffen voor de klappen...*Die hoe dan ook eraan komen...?*

Onze regering en ons parlement zijn zich bewust van de klappen die ons land kan oplopen in de handelsoorlog die momenteel zowat de hele wereld bedreigt. In een recente vergadering hebben kabinet en Staten hierover van gedachten gewisseld en zoals altijd was men het niet altijd met elkaar eens; wat overigens heel normaal is. Dat was dus geen probleem, maar we maken ons nog wel ongerust over hetgeen kan gebeuren, ondanks alle opinies ter zake.

Als op dit moment instellingen, zoals de Centrale Bank en Aruba Tourism Authority (ATA) een gunstig economisch perspectief zien, dan is dat als men verwacht dat er niet veel zal veranderen. En als die negatieve veranderingen beperkt blijven, bijvoorbeeld tot een verlies van 5% BBP, dan kan de schade herstelbaar blijken. Een verlies van 5% van het BBP, dat nu iets meer is dan Afl. 7 miljard, zal een inkrimping betekenen van tussen de Afl. 350 en Afl. 400 miljoen, waarvan ongeveer 25% het Land als inkomstenderving kan toekomen, een goede Afl. 100 miljoen dus. Is dat een schade die de overheid kan opvangen? Dus het optimisme van de overheid delen? Niet als de schade groter blijkt te zijn dan die 5% die men nu verwacht, iets wat goed voorstelbaar is als de mondiale crisis echt doorzet.

Om zicht te krijgen op die ontwikkeling is het niet raadzaam uitsluitend te kijken naar de huidige inflatiecijfers van de Verenigde Staten. De stijging van die inflatie is tot nu toe beperkt gebleven omdat veel bedrijven, vooruitlopend op de komst van de hoge importheffingen, hun bestellingen in landen als China hebben vervroegd om die hoge heffingen te ontlopen. Zodoende is er nog geen grote schaarste ontstaan aan producten die ingevoerd worden. De pauze die de VS-regering bijna onmiddellijk heeft ingelast na de afkondiging van die maatregelen, gezien de wereldwijde reacties na de aankondiging begin april van zijn oorlog met zowat de hele wereld, heeft gezorgd voor een tijdelijk minder negatief beeld. Maar, dat zegt nog niets over de situatie in de tweede helft van het jaar, nadat meer bekend zal worden van de onderhandelingen tussen de VS en de belangrijkste handelspartners. De recente ontmoeting in Canada van de G7 landen werd overheerst door de aanwezigheid van president Trump en zijn vervroegde vertrek, waardoor mogelijke akkoorden met zijn land onmogelijk bleken. Wat wel verwacht kan worden is meer begrip tussen de andere landen, waardoor meer samenwerking op economisch en handelsgebied zal ontstaan, waarmee dan de risico's van de stagnerende handel met de VS kunnen worden beperkt, iets wat al in gang is gezet, bijvoorbeeld tussen Canada en de Europese Unie. Een andere complicatie in de internationale situatie is het conflict tussen Israël en Iran, waar een mogelijke deelname van de VS in enige vorm kan leiden tot een nog ergere internationale situatie, die grote gevolgen zou kunnen hebben voor bijvoorbeeld de oliemarkt. Op dit moment zijn de prijsstijgingen nog betrekkelijk gematigd te noemen maar dat kan snel veranderen. De eventuele afsluiting voor het scheepsverkeer van de Straat van Hormuz door Iran, waar ongeveer 20% van het olietransport over zee doorheen komt, is een nogal precair onderwerp. Dit zou een aanzienlijke daling kunnen veroorzaken van de beschikbare hoeveelheid olie op de wereldmarkt, maar hierbij moet wel worden opgemerkt dat die afsluiting ook gevolgen zal hebben voor Iran zelf. Een verdere escalatie van het conflict zal voor een aanzienlijke stijging van de olieprijzen zorgen, met gevolgen voor de wereldwijde productie in het algemeen, met inbegrip van het transport.

Dit alles treft ons nog niet, hoewel het algemene prijsniveau in Aruba al een grote zorg is, met name voor degenen met een klein inkomen. Maar wat kunnen we concreet zeggen over de huidige vooruitzichten die de regering beschrijft, waarbij men niet de indruk wekt bezorgd te zijn? Om te beginnen, hoe gaat het met onze economie, en vooral het toerisme? Nogal goed, maar wel met enkele opmerkingen waarmee rekening moet worden gehouden. De toeristische sectororganisatie Ahata heeft bijvoorbeeld gemeld dat de bezettingsgraad van de hotels in dit jaar verder zal afnemen. Aanvankelijk werd een bezettingsgraad van 81% verwacht, wat later is bijgesteld naar 78% en nog later naar 76%. Bovendien ook het bericht dat de sector zelf ook minder reserveringen verwacht voor de tweede helft van het jaar. Belangrijk lijkt ons hierbij op te merken dat een lagere bezettingsgraad niet noodzakelijkerwijs betekent dat er minder bedrijvigheid zou zijn. Men dient rekening te houden met de opening van meer hotels hetgeen heeft gezorgd voor een groter aanbod; in die zin was een daling van de bezettingsgraad dus te verwachten. Maar, wat zeggen de andere gegevens ons die ook beschikbaar zijn? Bijvoorbeeld, dat in het eerste kwartaal van 2025 (gegevens van de Centrale Bank), een zeer geringe toename te zien was van het aantal overnachtingen, van 0,2% (+5673). In dezelfde periode is het aantal toeristen toegenomen met 2,5% (+ 9698 personen). Ook is te zien dat uitsluitend de maand januari meer overnachtingen heeft geboekt vergeleken met dezelfde maand in 2024; zowel februari als maart laten een afname zien. Wat het aantal toeristen betreft, hier zien we wel dat elke maand een toename laat zien. Andere gegevens van onze economie, zoals de overheidsinkomsten vertonen een toename, zoals de omzetbelasting (BBO/BAVP) en de inkomsten uit invoerrechten en accijnzen.

'So far, so good', dus? Nee, en wel om een andere reden dan men zou denken. De verwachte klap, reden waarom men een ontmoeting met de ongeruste Staten had belegd, is nog niet gekomen. En als die komt, dan wordt het voor ons een 'double whammy': minder toeristen, want enig soelaas uit Canadese en Europese hoek hoeft men niet te verwachten omdat hun economieën ook rake klappen zullen krijgen. Bovendien komt de inflatie uit de VS en andere landen ook naar ons toe; we kunnen ons nergens daarvoor verbergen. In die zin lijkt het te makkelijk om te zeggen dat de overheid erop voorbereid is, want welke bescherming kan die dan bieden aan de consument? We hebben de coronacrisis doorstaan waarin de inflatie juist afnam omdat er plotseling geen koopkracht meer was. We zien nu gewoon niet welke maatregelen men in dit geval zou kunnen nemen wanneer de crisis zich meldt...

Incident van rijden onder invloed werpt smet op regeringswoordvoerder

OPERATING INSTRUCTIONS
1. INSERT MOUTHPIECE
2. NOTE PRE-TEST INFORMATION
3. DEPRESS SET BUTTON
4. DEPRESS SET BUTTON

Op sociale media en in verschillende nieuwsmedia circuleerde het bericht dat de woordvoerder van het kabinet AVP-FUTURO, Marko Espinoza, betrokken was bij een auto-ongeluk en werd aangehouden wegens rijden onder invloed. Dit veroorzaakte een golf van reacties op sociale media van burgers die verontwaardigd zijn over wat er is gebeurd en zich afvragen welke actie de regering gaat ondernemen.

Hoewel er geen gedetailleerde informatie beschikbaar is over het incident, blijkt uit berichten op verschillende digitale nieuwsplatforms dat de woordvoerder van het kabinet AVP-FUTURO onder invloed achter het stuur zat op het moment dat hij de controle over zijn voertuig verloor en in een greppel (rooi) terechtkwam.

Zodra het nieuws bekend werd, uitten burgers hun verontwaardiging en vroegen zich af hoe het mogelijk is dat iemand die de regering van Aruba vertegenwoordigt zich op deze manier gedraagt en anderen in gevaar brengt door onder invloed te rijden. Burgers vragen zich ook af welke maatregelen de regering zal nemen tegen de heer Espinoza.

Enkele reacties van burgers: "De wet geldt voor iedereen op dezelfde manier"; "Als je met een vinger naar een ander wijst, wijzen er vier naar jezelf"; "Wat een schande, waar is de integriteit gebleven?"

Aan de andere kant zijn er ook burgers die Espinoza verdedigen en aangeven dat ook hij een mens is en dat zo'n situatie iedereen kan overkomen.

Voormalig minister van Financiën en Cultuur en huidig parlementslid voor de MEP-fractie, Xiomara Maduro, reageerde ook op het incident en stelde de vraag welk voorbeeld Espinoza, als regeringsvertegenwoordiger, geeft met dit gedrag.

"Het is een schande om te zien dat de rechterhand van premier Eman en woordvoerder van de regering van Aruba zich op deze manier gedraagt. Welk voorbeeld geeft hij hiermee? Iemand die karren heeft getrokken voor Eman en hard heeft gewerkt om AVP aan de macht te brengen, rijdt nu dronken rond. 'Wat een afgang' voor een regering van Aruba. #walgelijk," schreef Maduro.

Herstel van San Nicolas…*Meer dan urgent…*

In ons meest recente redactioneel artikel hebben we onze mening gegeven over de reactivering van het commerciële centrum van Oranjestad, meer specifiek de belangrijkste winkelstraat (Caya Grandi) en diens directe omgeving. Wat ons nog urgenter lijkt is de taak om het herstel van het centrum van San Nicolas ter hand te nemen. In dit geval betreft het niet alleen de reactivering van het oude commerciële centrum, maar het gaat ook om de uitdaging om een aantal problemen aan te pakken waarmee San Nicolas wordt geconfronteerd, na verscheidene decennia van verval. Dit vereist dan een veel breder algemeen herstelplan.

Een rondgang langs verschillende stadswijken geeft al duidelijk aan hoe ver het verval onder het woningbestand al is gevorderd, met honderden, mogelijk zelfs in totaal enkele duizenden woningen die niet meer als zodanig gebruikt kunnen worden. Het is echter nooit zo ver gekomen dat autoriteiten hebben ingegrepen om die ruïnes te slopen om de publieke veiligheid te garanderen, afgezien van het niet al te elegante aangezicht dat dit biedt maar kennelijk die autoriteiten in het geheel niet deert. Dit alles werkt mee om een nogal desolate sfeer te creëren die de burger niet verdient. Bovendien vereist de urgentie vanwege de schaarste aan woningen spoedige actie en dat overigens niet uitsluitend in San Nicolas. Met de groeiende schaarste aan nieuwe grond voor de woningbouw wordt de taak van het optimale gebruik van braakliggende terreinen, of percelen die voor hergebruik in aanmerking kunnen komen na sloop van oude woningen, nog belangrijker en dat in tweeërlei opzicht: het geeft de stad een aantrekkelijker aanzicht en beperkt de noodzaak van het gebruiken van domeingrond rondom de stad, met het bijkomende voordeel dat de hoge kosten voor nieuwe infrastructuur (wegen, pijpleidingen, kabels), die voor het overgrote deel voor rekening van de overheid komen, kunnen worden beperkt. De infrastructuur van Aruba is al te uitgebreid omdat in het verleden is gekozen voor urbanisatie op het gehele beschikbare areaal, met uitzondering van het nationaal park. We kunnen nu al zien hoe hoog de kosten zijn om de bestaande infrastructuur te onderhouden.

Ongetwijfeld zullen we nu te horen krijgen dat de overheid niet over de wettelijke middelen beschikt om het stadsherstel, met name de verkrotting, aan te pakken, zeker als het gaat om privé eigendom. In september 2021 heeft dit medium een analyse gepubliceerd over de bevoegdheden die de autoriteiten hebben waar het gaat om gebouwen en woningen die in dermate slechte staat verkeren dat er geen andere optie bestaat dan complete sloop, op te ruimen. Als men denkt dat hetgeen is neergelegd in de Bouw- en Woningverordening (AB 1999 no. GT 9) niet toereikend is om op te treden in gecompliceerde gevallen, zoals bijvoorbeeld bij erfenisproblemen door overleden erfgenamen of die in het buitenland wonen, zal men moeten nadenken over de eventuele uitbreiding van die wettelijke bevoegdheden. We weten dat dit nooit een populair thema zal worden maar zonder actie gaat er zeker niets gebeuren.

Dan nu het stadscentrum zelf. We kunnen zien dat de toekomst van het stadscentrum er anders uitziet na het overlijden van een lid van de Siamese tweeling, de raffinaderij, terwijl de andere, de stad zelf, nog gered kan en moet worden. Na zowat honderd jaar kan men de bevolking eindelijk weer iets teruggeven: een uitzicht op en toegang tot de zee. Dit zal gunstig zijn vanwege de toeristische aantrekkelijkheid maar de eerste overweging moet zijn dat het in de eerste plaats iets moet zijn waar de burger beter van wordt en van kan genieten; en niet alleen de inwoners van de stad. Het gaat hier niet uitsluitend om het weghalen van materiaal zoals pijpleidingen maar ook om het overwegen de brandstoftanks (voor o.a. benzine en diesel) weg te halen en elders te plaatsen. Die betere plaats is dan op het westelijke deel van het terrein waar ook de tanks staan voor de opslag van ruwe olie, die waarschijnlijk nog een aantal jaren daar zullen blijven. Dit vereist een behoorlijke investering maar heeft als voordeel dat het gehele terrein ten oosten van het centrum beschikbaar komt voor andere doeleinden. In ieder geval zal de aanleg van een waterkant voor de stad een belangrijke aanwinst betekenen voor het herstel in commercieel en recreatief opzicht, zonder uit het oog te verliezen wat er in het centrum zelf zal moeten gebeuren. Daar kampt men met dezelfde problemen als in Oranjestad, specifiek de vraag hoe eigenaren van onroerend goed en winkels bij het project te betrekken. Als de overheid geen realistisch plan kan presenteren om duurzame ontwikkeling te ondersteunen in de vernieuwing en het gebruik van de bestaande eigendommen, dan zal welk idee ook niet verder komen dan het papier.

Vervolgens komen we bij een heel belangrijk punt voor de ontwikkeling van een gezonde en levensvatbare commercie. Die kan niet uitsluitend afhankelijk zijn van toeristen, maar dient een basis te hebben in een lokaal publiek met een zekere koopkracht. Dat voor elkaar krijgen vereist ook weer een breed opgezette en effectieve planning. In het verleden kwam een belangrijk deel van de koopkracht in San Nicolas van de 'expats' van de raffinaderij en een aanzienlijke middenklasse van lokale professionals. Die basis is er niet meer maar daar kan iets aan gedaan worden. Bijvoorbeeld, gezien de schaarste aan woningen in het algemeen op ons eiland, kan men overwegen de 'Colony', de oude woonwijk voor de hogere functies in de raffinaderij, te 'herbevolken'; daar is zeker ruimte voor honderden woningen. Dit zal ook een einde betekenen aan het desolate karakter dat nu daar al decennialang heerst. Waarom nog meer kostbare natuur opofferen aan woningbouw, als de mogelijkheden daar kunnen worden benut om een gedegen basis aan koopkracht voor het stadscentrum van San Nicolas te scheppen? Uiteraard begrijpen we dat onze politici het liever houden bij propagandaleuzen, maar San Nicolas zou een eerste project zijn dat een veelzijdige lange termijnplanning vereist, zoals we dat nog nooit hebben gedaan. Heel andere koek dan evenementen opzetten met eten, drinken en muziek...

Stichting Rancho vertegenwoordigt Aruba op duurzame eilandenconferentie in St. Kitts en Nevis

Stichting Rancho Aruba National Trust heeft Aruba recent vertegenwoordigd tijdens de Global Sustainable Island Summit op St. Kitts en Nevis. Tijdens een persconferentie deelden voorzitter Clifford Rosa en jongerenvertegenwoordiger Nigel Maduro hun ervaringen en inzichten opgedaan op deze internationale bijeenkomst.

De conferentie, georganiseerd in het kader van het bredere Island Innovation-programma, bracht jonge vertegenwoordigers van eilanden wereldwijd samen om te discussiëren over klimaatverandering, duurzaamheid en cultureel erfgoed. Aruba nam deel als actief lid van het netwerk van National Trusts in het Caribisch gebied en daarbuiten, met landen als Haïti, Barbados en Malta als mededeelnemers.

Clifford Rosa onderstreepte het belang van deze bijeenkomst voor Aruba: "Onze deelname maakt duidelijk dat ook Aruba, als eiland in ontwikkeling, worstelt met een gebrek aan evenwichtige ontwikkeling. Hoewel we deel uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden, zorgt onze relatief hoge GDP ervoor dat we bij internationale fondsen niet altijd erkend worden als Small Island Developing State (SIDS). Dat beperkt onze toegang tot broodnodige middelen."

Rosa benadrukte dat NGO's op Aruba vaak geconfronteerd worden met het ontbreken van zichtbare financiering, ondanks toezeggingen. "Hoe kunnen we dan effectief werken aan het behoud van ons natuurlijke én cultureel erfgoed?" vroeg hij zich af. Hij waarschuwde dat klimaatverandering het natuurlijk erfgoed bedreigt en dat daarmee ook het culturele erfgoed verloren kan gaan.

Jongerenvertegenwoordiger Nigel Maduro beschreef hoe hij actief deelnam aan panels over voedsel- en watervoorziening, waarbij hij de Arubaanse benadering toelichtte. Hij sprak over syntropische agroforestry en 'living soil'-methoden die op Aruba worden toegepast, en hoe deze ook andere Caribische jongeren inspireerden.

"Tijdens het evenement droeg ik mijn traditionele inheemse kleding, met rucu op mijn gezicht, een wara wara-veer in mijn haar en mijn haar gevlochten. Ik voelde me trots om mijn cultuur te vertegenwoordigen," zei Maduro. Hij ontmoette ook leden van de Kalinago-stam uit Dominica en sprak met hen over de inheemse erfenis van Aruba. "Samen wisselden we verhalen uit en moedigden we jongeren aan hun cultuur levend te houden."

Maduro nam samen met Rosa ook deel aan een panel over cultureel erfgoed in SIDS-landen en benadrukte hoe vaak de sociale dimensie van duurzaamheid over het hoofd wordt gezien. "Ecologische duurzaamheid krijgt veel aandacht, maar sociale duurzaamheid — de verbinding met cultuur, identiteit en gemeenschapszin — wordt vaak vergeten," verklaarde hij.

Er werd eveneens gesproken over de snelle groei van toerisme op Aruba en de impact daarvan op cultureel erfgoed. Maduro gaf als voorbeeld het geval van Basiruti, waar een hotelproject bijna de hele kustlijn heeft ingenomen, en het historische Rancho, waar vastgoedontwikkeling de culturele praktijken van bewoners belemmert.

Tot slot werd tijdens de conferentie stilgestaan bij de uitdagingen rondom klimaatfinanciering. Voor Aruba, als subnationale jurisdictie binnen het Koninkrijk, gelden andere regels dan voor onafhankelijke eilanden. Maduro vond het waardevol om daar meer over te leren en obstakels te bespreken die klimaatprojecten kunnen belemmeren.

"Het was een productieve bijeenkomst. We hebben niet alleen Aruba vertegenwoordigd, maar ook anderen geïnspireerd met wat we hier al doen," besloot Maduro. "Alles is met elkaar verbonden, en dat besef is essentieel, vooral voor kleine eilanden zoals de onze."

Nederlandse parlementariër eist duidelijkheid over bewustwordingsprojecten rond slavernijverleden

(TheDailyHerald) – Oppositiepartij JA21 eist meer transparantie over projecten die gericht zijn op het vergroten van het bewustzijn over het slavernijverleden van Nederland. Tweede Kamerlid Joost Eerdmans heeft aanvullende schriftelijke vragen aan de regering gesteld over de Nederlandse bijdrage aan deze initiatieven.

Daarnaast vindt hij dat ongebruikte middelen van de in totaal 200 miljoen euro die voor het programma zijn gereserveerd, moeten worden teruggestort in de staatskas.

De projecten rond slavernij kwamen vorige week aan bod tijdens een Kamerdebat met demissionair minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Judith Uitermark. Het vorige kabinet had 200 miljoen euro gereserveerd voor beleid en initiatieven die moeten bijdragen aan meer bewustwording van het slavernijverleden.

Volgens minister Uitermark kunnen non-profitorganisaties vanaf medio augustus een aanvraag indienen voor subsidies. Overheden in het Caribische deel van het Koninkrijk wordt gevraagd om uiterlijk 1 juli hun beleidsagenda's in te dienen.

Eerdmans trok echter de effectiviteit in twijfel van eerdere projecten die zijn gefinancierd tijdens het Herdenkingsjaar Slavernij 2023–2024, waarvoor reeds 7 miljoen euro was uitgetrokken. Hij uitte vooral kritiek op subsidies voor specifieke initiatieven, zoals de reiskosten van de Rwanda Dancers Group naar Nederland, het Winti Bal Masqué-festival en een kralenrijgproject met de titel One Bead at a Time.

Volgens Eerdmans roepen dergelijke voorbeelden vragen op over de kwaliteit van toekomstige projectvoorstellen. "Kennelijk moest het rijgen van kralen bijdragen aan het helen van intergenerationeel trauma. Hoe beoordeelt de minister deze besteding van belastinggeld? Op welke manier vergroten zulke projecten de kennis en bewustwording van het slavernijverleden? En ziet het kabinet mogelijkheden om de middelen te herbestemmen naar meer betekenisvolle initiatieven?" vroeg hij.

Minister Uitermark benadrukte in haar reactie dat alle subsidies worden getoetst aan standaard beoordelingscriteria. "Het Herdenkingsjaar was bedoeld om blijvende bewustwording en begrip voor ons gedeelde verleden tot stand te brengen. Projecten zoals podcasts, theatervoorstellingen en documentaires hebben daarbij een belangrijke en vaak duurzame bijdrage geleverd," aldus de minister.

Uitermark verwees ook naar demissionair premier Dick Schoof, die eerder benadrukte dat de 200 miljoen euro uitsluitend bestemd is voor projecten met betrekking tot het slavernijverleden, en dat dit beleid niet zal veranderen. "Wij blijven het ingezette pad volgen," verklaarde de minister van Nieuw Sociaal Contract (NSC).

Toch blijft Eerdmans kritisch. In zijn vervolgvragen vraagt hij het kabinet om duidelijkheid over de relatie tussen de Rwandese dansgroep en het Nederlandse slavernijverleden. Hij wil ook een volledige lijst van alle projecten die tijdens het Herdenkingsjaar zijn gefinancierd, evenals inzicht in de manier waarop de aanvragen zijn beoordeeld.

Tot slot vraagt hij of het volledige bedrag van 200 miljoen euro daadwerkelijk zal worden besteed. Zo niet, dan pleit hij ervoor om het resterende bedrag terug te storten in de staatskas.

Premier van St. Maarten ontkent geruchten over coalitieruzie

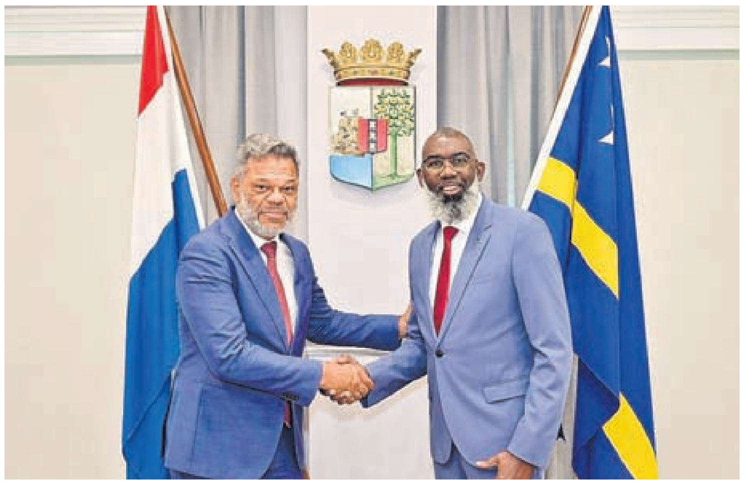

(CuraçaoChronicle) – Premier Luc Mercelina van St. Maarten heeft met klem geruchten ontkracht over een mogelijke breuk binnen de regeringscoalitie. In een krachtig statement dat maandag werd uitgegeven, benadrukte de premier dat zijn regering volledig verenigd is en vastberaden blijft om het mandaat uit te voeren dat het in de parlementsverkiezingen van augustus 2024 van het volk heeft ontvangen.

"Ik wijs elke poging af om de integriteit van deze coalitie te ondermijnen," verklaarde Mercelina. "Deze regering is verenigd, gefocust en toegewijd aan haar werk voor het volk van St. Maarten."

Zijn uitspraken kwamen als reactie op toenemende speculatie en berichten over spanningen binnen de coalitie, die op 26 november 2024 aan de macht kwam. Mercelina stelde met nadruk dat elke poging om de regering te destabiliseren in strijd is met de wil van de kiezer. "Elke parlementariër die bijdraagt aan politieke onrust negeert de duidelijke boodschap die het volk tijdens de verkiezingen heeft afgegeven," aldus de premier.

Ook had Mercelina scherpe kritiek op sommige mediakanalen—met name vanuit Curaçao—die volgens hem valse verhalen verspreiden. Hij noemde dergelijke berichtgeving "niet alleen onverantwoordelijk maar ook lasterlijk" en stelde dat het een onjuist beeld schetst van de politieke stabiliteit en volwassenheid van St. Maarten.

De premier sloot af met een oproep aan zijn collega-parlementariërs om boven het politieke gekrakeel uit te stijgen. "Laten we boven het lawaai uitstijgen en onze plicht vervullen: met integriteit leiden, met visie regeren, en de stabiliteit van ons land bewaken."

Curaçao versnelt hervormingen in aanloop naar Nederlandse herfinancieringsdeadline

(CuraçaoChronicle) – De regering van Curaçao voert het tempo van cruciale hervormingen op om in aanmerking te komen voor de herfinanciering van grote leningen uit Nederland, die medio oktober aflopen. Deze urgentie staat centraal in de eerste gecombineerde uitvoeringsagenda voor het Landspakket, die de periode van april tot en met september 2025 bestrijkt.

De druk op de regering neemt toe. In 2020 en 2021 verleende Nederland in totaal 914 miljoen gulden aan renteloze liquiditeitsleningen aan Curaçao. De grootste daarvan, een lening van 760 miljoen gulden, vervalt op 15 oktober 2025. Om herfinanciering te kunnen verkrijgen, heeft de Nederlandse overheid duidelijk gemaakt dat voortgang in de hervormingen een essentiële voorwaarde is.

Hervorming van financieel beheer
Een van de kernverplichtingen in de nieuwe uitvoeringsagenda is dat Curaçao uiterlijk 30 september 2025 een concept-landsverordening op het gebied van openbaar financieel beheer moet indienen. Deze wetgeving moet het financieel bestuur van het land versterken, met betere begrotingscontrole, tijdige jaarrekeningen en onafhankelijke financiële toezichtmechanismen als doel.

Daarnaast moet de regering van Curaçao vóór eind augustus aan Nederland laten weten of zij instemt met het nieuwe model voor financieel toezicht dat door Nederland is voorgesteld – een andere belangrijke voorwaarde voor voortgezette financiële steun.

Efficiëntie in zorg en publieke sector
De agenda wijst ook op de noodzaak om stijgende zorgkosten te beperken, de efficiëntie van overheidsbedrijven te verbeteren en de belastinginning te optimaliseren. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) heeft de opdracht gekregen om concrete kostenbeheersmaatregelen door te voeren.

Alle overheidsbedrijven moeten bovendien voor augustus hun strategische toekomstvisie indienen – een stap richting duurzamere en toekomstgerichte bedrijfsvoering.

Digitalisering van de belastingdienst
De Belastingdienst wordt geacht zijn moderniseringstraject voort te zetten, waaronder het uitrollen van nieuwe platforms voor de inning van omzetbelasting en winstbelasting. Deze vernieuwingen moeten leiden tot betere naleving van belastingverplichtingen en hogere overheidsinkomsten.

Met slechts enkele maanden te gaan tot de aflossingsdeadline van de lening, wordt Curaçao's voortgang op deze hervormingspunten scherp in de gaten gehouden – niet alleen in Willemstad, maar ook in Den Haag.